PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ **PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY ZDUŃSKA WOLA**

Zamawiający:	**GMINA ZDUŃSKA WOLA** ul. Zielona 30 98-220 Zduńska Wola
Opracowanie:	PRACOWNIA URBANISTYCZNO-ARCHITEKTONICZNA **MONDRA° design Łukasz Woźniak** MONDRA® design URBANISTYKA ARCHITEKTURA ul. Długa 21, 95-030 Rzgów ul. prez. Gabriela Narutowicza 37 lok. 4D, 90-125 Łódź +48 (42) 630 01 59 +48 502 568 968 +48 502 594 688 NIP: 728 255 84 25 REGON: 100540236 info@mondradesign.pl lukasz.wozniak@mondradesign.pl www.mondradesign.pl
Etap planistyczny:	OPINIE I UZGODNIENIA
Miejsce i data opracowania:	Łódź, 12.06.2026 r.
Zespół autorów:	**mgr gospodarki przestrzennej Alicja Woźniak** - kierująca zespołem autorów mgr inż. arch. Łukasz Woźniak

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE ---- 4

1.1. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO A PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY ---- 4

1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY ---- 5

1.3. ETAPY PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ---- 6

1.4. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY ORAZ WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY ---- 7

2. ANALIZA I OCENA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ---- 10

2.1. GŁÓWNE CELE SPORZĄDZENIA I ZAWARTOŚĆ PROJEKTU ---- 10

2.2. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI ---- 12
2.2.1. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego ---- 12
2.2.2. Audyt krajobrazowy województwa łódzkiego ---- 14
2.2.3. Strategia rozwoju gminy ---- **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
2.2.4. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego ---- 22

3. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSÓB W JAKI ZOSTAŁY ONE UWZGLĘDNIONE ---- 25

3.1. POLITYKA EKOLOGICZNA ---- 25

3.2. OCHRONA BIORÓŻNORODNOŚCI ---- 27

3.3. OCHRONA POWIETRZA ---- 29

3.4. PRZECIWDZIAŁANIE I ŁAGODZENIE ZMIAN KLIMATU ---- 30

3.5. OCHRONA WÓD I PRZECIWDZIAŁANIE SKUTKOM SUSZY ---- 31

3.6. GOSPODARKA ODPADAMI ---- 32

4. DIAGNOZA - ANALIZA I OCENA STANU OCHRONY ŚRODOWISKA OBSZARU OBJĘTEGO USTALENIAMI PROJEKTU ---- 33

4.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE ---- 33

4.2. STAN ŚRODOWISKA – CHARAKTERYSTYKA KOMPONENTÓW ŚRODOWISKA ---- 34
4.2.1. Budowa geologiczna ---- 34
4.2.2. Gleby ---- 35
4.2.3. Miejsca lokalizacji złóż kopalin oraz działalność górnicza ---- 35
4.2.4. Wody powierzchniowe i podziemne ---- 59
4.2.5. Warunki klimatyczne ---- 60
4.2.6. Dziedzictwo kulturowe ---- 60

4.3. Zasoby przyrody prawnie chronione, ustanowione i potencjalne ---- 68

4.4. Identyfikacja podstawowych problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu ---- 70

5. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ---- 71

6. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA, W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODZIAŁYWANIAMI NA TE ELEMENTY---------- 73

6.1. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO ---------- 73

6.2. RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, FAUNA I FLORA---------- 77
6.2.1. Formy ochrony przyrody ---------- 77
6.2.2. Ochrona różnorodności biologicznej ---------- 79
6.2.3. Przedmiot ochrony obszarów sieci Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, powiązania przyrodnicze miasta ---------- 80

6.3. WARUNKI ZDROWOTNE, BEZPIECZEŃSTWO LUDNOŚCI I JEJ MIENIA ---------- 80
6.3.1. Stan powietrza atmosferycznego i adaptacja do zmian klimatycznych---------- 80
6.3.2. Oddziaływanie infrastruktury technicznej ---------- 86
6.3.3. Ochrona sanitarna ---------- 86
6.3.4. Lokalizacja zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii -------- 86
6.3.5. Zagrożenia naturalne - obszary szczególnego zagrożenia powodzią i przeciwdziałanie skutkom suszy---------- 87

6.4. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE - BILANS I JAKOŚĆ WÓD ---------- 89
6.4.1. Stan wód powierzchniowych---------- 89
6.4.2. Stan wód poziemnych---------- 91
6.4.3. GZWP i ich strefy ochronne---------- 94

6.5. POWIERZCHNIA ZIEMI I ZASOBY NATURALNE---------- 95
6.5.1. Powierzchnia ziemi ---------- 95
6.5.2. Zasoby gruntów rolnych i gruntów leśnych---------- 96
6.5.3. Zasoby surowców naturalnych ---------- 97

6.6. KRAJOBRAZ I ZABYTKI ---------- 98

6.7. ODDZIAŁYWANIA SKUMULOWANE ----------100

7. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO ----------100

8. REKOMENDACJE DLA PROJEKTU----------101

8.1. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE - MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ ZNACZĄCO NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW ----------101

8.2. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA----------101

9. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM ----------102

10. OŚWIADCZENIE KIERUJĄCEGO ZESPOŁEM AUTORÓW ----------104

1. WPROWADZENIE

1.1. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO A PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY

Potrzeba kompleksowego podejścia do oceniania skutków środowiskowych jest jednoznacznie zapisana w przepisach prawnych. Bezpośrednią delegacją dla postępowania w sprawie przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w prawodawstwie polskim stanowi art. 46 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1112, ze zm.), dalej ustawa ooś, dokonującej w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektyw Wspólnot Europejskich[1]. Zgodnie z ww. ustawą przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko wymaga projekt:

1) **planu ogólnego gminy** oraz planu zagospodarowania przestrzennego, **wyznaczającego ramy dla późniejszych realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko**, a także koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju, programu, polityki publicznej i dokumentu programowego, z zakresu polityki rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
2) polityk, strategii, planu lub programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszych realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
3) polityk, strategii, planów lub programów innych niż wymienione w pkt. 1 i 2, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie jest on bezpośrednio związany z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony.

Przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko wymagane jest również w przypadku wprowadzenia zmian do ww. dokumentów.

Strategiczna ocena oddziaływania zdefiniowana została w art. 3 ust. 1 pkt. 14 ustawy ooś jako postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu, obejmująca w szczególności: uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko, sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko (tzw. dokumentacja oceny), uzyskanie wymaganych ustawą opinii oraz zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu. Jest instrumentem służącym realizacji zasady integracji ochrony środowiska z politykami sektorowymi, przyczyniając się do jednocze-

[1] W prawie Unii Europejskiej podstawę stanowi przede wszystkim dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE 2001 L 197/30)

snej realizacji zasady zrównoważonego rozwoju oraz zasady kompleksowości. Zasada integracji ochrony środowiska z politykami sektorowymi zakłada, że wymagania ochrony środowiska będą uwzględniane we wszystkich działaniach i sferach aktywności władz publicznych przez zastosowanie właściwych procedur przy tworzeniu strategicznych dokumentów sektorowych.

1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY

Głównym celem opracowania prognozy jest ustalenie potencjalnego znaczącego oddziaływania realizacji ocenianego dokumentu na środowisko, z uwzględnieniem możliwych do realizacji jego wariantów opracowania. Ponadto pełni ona funkcję materiału pomocniczego w publicznej dyskusji w kontekście mogących się pojawić uciążliwości dla mieszkańców gminy i innych użytkowników jej przestrzeni oraz zawiera informacje, które mogą być podstawą do podjęcia przez Radę Gminy ostatecznej decyzji o przyjęciu dokumentu. Zawartość niniejszej Prognozy została opracowana zgodnie z obowiązującymi przepisami u*stawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.*

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu Planu Ogólnego Gminy Zduńska Wola został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Łodzi (pismem znak: WOOŚ.411.334.2024.AJa z dnia 23 września 2024 r..) oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Zduńskiej Woli (pismem znak: PSSE.NSZNS.90280.12.2024.JOK z dnia 20 września 2024 r.).

Zgodnie z ustawą ooś prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

- ✓ informację o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- ✓ informację o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- ✓ propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- ✓ informację o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- ✓ streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

2) określa, analizuje i ocenia:

- ✓ istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- ✓ stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- ✓ istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

- ✓ cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- ✓ przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawia:

- ✓ rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- ✓ biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

1.3. ETAPY PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Schemat postępowania w ramach niniejszej prognozy, wskazuje kolejność poszczególnych działań, z uwzględnieniem elementów, które obligatoryjnie musi zawierać prognoza oddziaływania na środowisko. Działania te zostały podzielone na trzy główne etapy sporządzania prognozy: analizy, oceny i rozwiązań.

I. ETAP ANALIZY

<table>
<tr><td colspan="2">Wybór i opis metod, które zostały zastosowane przy sporządzaniu prognozy</td></tr>
<tr><td colspan="2">Analiza projektowanego dokumentu planistycznego</td></tr>
<tr><td>Określenie i analiza celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym
– analiza spójności celów</td><td>Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska dla obszaru objętego ustaleniami dokumentu planistycznego</td></tr>
<tr><td colspan="2">Identyfikacja i analiza istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokument</td></tr>
</table>

II. ETAP OCENY

Określenie potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	
Określenie, analiza i ocena przewidywanego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	Określenie, analiza i ocena stanu środowiska dla obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem
Przedstawienie informacji o możliwym transgranicznym oddziaływaniu	Przedstawienie informacji o możliwych konfliktach społecznych o podłożu środowiskowym

III. ETAP ROZWIĄZAŃ

Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru	Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu
Zaproponowanie metod analizy skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	

1.4. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY ORAZ WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Obecnie metodyka sporządzania prognoz w toku strategicznej oceny oddziaływania na środowisko nie jest ściśle określona przepisami prawnymi. Zgodnie z przepisami *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o dostępie do informacji o środowisku, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz zgodnie z praktyką ekspercką stosuje się kombinację metod jakościowych, ilościowych i przestrzennych.

Niniejsza prognoza została opracowana stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowana do zawartości i stopnia szczegółowości ocenianego dokumentu. W dostępnej literaturze przedmiotu ugruntowały się następujące dwa podstawowe modele przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko:

Model I jest oparty na brytyjskich doświadczeniach z oceną polityk (*policy appraisal*). Podstawą modelu jest wyznaczenie celów samego dokumentu i ocena ich realizacji, nie zaś bezpośredniego oddziaływania poszczególnych inwestycji na środowisko. Procedura jest mniej sformalizowana i obszerna. Kładzie ona większy nacisk na związek oceny z procesem decyzyjnym, którego sama ocena jest nieodłącznym elementem. Model ten stosowany jest najczęściej w ocenie polityk, strategii rozwoju, czyli dokumentów, które nie wskazują konkretnych przedsięwzięć tylko ramy i kierunki rozwoju w poszczególnych sferach rozwoju.

Model II jest wzorowany na procedurze oceny oddziaływania na środowisko, którą stosuje się dla konkretnych przedsięwzięć w trakcie postępowania administracyjnego prowadzącego do wydania

zgody na realizację przedsięwzięcia. Oparty jest na sformalizowanej procedurze, często odrębnej od procedury przygotowania samego dokumentu strategicznego będącego przedmiotem prognozy. Ocenie poddaje się osobno każde przedsięwzięcie, którego ramy realizacji wyznacza prognozowany dokument. Model ten sprawdza się w przypadku dokumentów wytyczających ramy realizacji konkretnych inwestycji.

W ramach niniejszej prognozy został przyjęty model pierwszy, ponieważ prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy ogólnego a nie szczegółowego aktu planowania przestrzennego tj. planu ogólnego gminy, wskazującego wyznaczającego strefy planistyczne w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy nie zaś ustalającego przeznaczenie terenów (poziom miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego), który wskazywałby na bardziej konkretne rozstrzygnięcia lokalizacyjne, w tym możliwość realizacji danego katalogu przedsięwzięć. Dla uszczegółowienia analiz wybranych kierunków rozwoju wykorzystano elementy modelu II.

W prognozie wykorzystano metody opisowe, analizy dokumentów źródłowych, w celu oceny zgodności dokumentu z powiązanymi dokumentami a także metody porównawcze jak i analizy przestrzenne GIS. W celu określenia potencjalnych skutków środowiskowych wykorzystano również analizę trendów środowiskowych, metodę macierzową oraz ocenę ekspercką, uwzględniającą rodzaje oddziaływań m.in. bezpośrednich, pośrednich, wtórnych i skumulowanych a także krótkoterminowych lub długoterminowych a także stałych i chwilowych.

Kluczowym elementem prognozy jest ocena potencjalnego znaczącego oddziaływania na środowisko[2] realizacji ustaleń projektowanego dokumentu - planu ogólnego gminy. Podstawową wykorzystaną techniką w niniejszej ocenie skutków środowiskowych była tzw. macierz skutków środowiskowych, stanowiąca wnioski z przeprowadzonych analiz potencjalnych oddziaływań. Odniesiono się do poszczególnych komponentów środowiska (oraz jego właściwości), uwzględniając elementy środowiska przyrodniczego, jak i kulturowego (w tym wpływ na ludzi i ich zdrowie oraz na dobra materialne i zabytki).

W ocenie zostały uwzględnione rodzaje oddziaływania, w podziale na ich charakter (pozytywne, negatywne), relacje danego oddziaływania z elementem podlegającym oddziaływaniu (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane) oraz horyzont czasowy oddziaływania (krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe). Prognozowane oddziaływania wg przyjętych metod przedstawiono w liście kontrolnej w ujęciu macierzowym w tzw. macierzy skutków środowiskowych. Macierz zawiera informację określającą rodzaj oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska. Wyniki analizy zawarte w macierzy skutków środowiskowych zostały opatrzone komentarzem w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska i jego właściwości, w celu określenia możliwych oddziaływań skutków realizacji ustaleń dokumentu.

---

[2] znaczące oddziaływanie definiowane wg przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie wraz z aktami wykonawczymi

W analizie stwarzanych przez projekt planu ogólnego gminy - ram dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko - uwzględniono tzw. prognozowanie przez analogię, opierające się na założeniu, że podobne przedsięwzięcia będą miały podobne oddziaływania. Metodę tą stosuje się wtedy, gdy nie ma pełnego teoretycznego modelu oddziaływania, ale można je porównać do już zrealizowanych i w ten sposób ocenić potencjalne oddziaływania. Narzędziem wykorzystywanym w prognozie, zarówno w części dotyczącej diagnozy jak i w części dotyczącej prognozowania, było również tzw. „brzytwa Ockhama" - zasada ekonomii myślenia, zakładająca, że „Nie należy mnożyć bytów bez konieczności" - „Na próżno staje się przez większą ilość, to co może stać się przez mniejszą". Przy diagnozie stanu istniejącego jak i na etapie prognostycznym starano się nie diagnozować, analizować elementów poza zakresem analizowanego dokumentu, dostosowano etapy analizy do skali analizowanego dokumentu i jego faktycznego wpływu na poszczególne komponenty środowiska. W planowaniu przestrzennym - wraz ze skalą opracowania - zmienia się jego szczegółowość, a więc część komponentów środowiska można opisać i przeanalizować dopiero na bardziej szczegółowym poziomie (planu miejscowego, realizacji konkretnej inwestycji). Oddziaływania ustaleń planu miejscowego w dużym zakresie będą możliwe na etapie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - ustalających konkretne przeznaczenie terenów. Dostosowano zakres prognozowania do charakteru analizowanego dokumentu (strefy planistyczne) oraz jego skutków prawnych (akt planowania przestrzennego, który ustala strefy funkcjonalne a nie przeznaczenie poszczególnych terenów). Pominięto również aspekty związane z analizą oddziaływania wpływu etapu realizacji inwestycji tj. oddziaływań krótkoterminowych o chwilowej sile oddziaływania, jako zagadnienie dotyczące ocen oddziaływania na środowisko konkretnych inwestycji (poziom budowlany a nie planistyczny ogólny). W ten sposób skupiono się na faktycznych oddziaływaniach w skali planu ogólnego gminy, w odniesieniu do katalogu zamkniętego uwarunkowań rozwoju przestrzennego i uwzględnieniu konkretnej metodyki sporządzenia tego aktu planowania przestrzennego.

Ponadto wykorzystano szereg podstawowych metod analitycznych takich jak: zebranie i analiza materiałowe wejściowych do analiz z poszczególnych instytucji i baz danych, gromadzących informację o środowisku i jego ochronie, metody tabelaryczne przedstawiania i analizy danych oraz metody diagramów w formie rycin, sporządzonych z wykorzystaniem baz danych przestrzennych w środowisku GIS, uzupełniających graficznie ustalenia prognozy oddziaływania na środowisko i stanowiących jej część graficzną.

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń aktu planowania przestrzennego, jakim jest plan ogólny gminy, ze względu na charakter dokumentu ma z założenia charakter w pewnym zakresie subiektywny. Profile funkcjonalne stref planistycznych mogą generować korzystne skutki środowiskowe jak i oddziaływania niekorzystne, co możliwe jest do określenia dopiero na etapie sprecyzowania ustaleń w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, jak i na etapie budowlanym. Znacząca część ustaleń planów ogólnych gmin wynika z ustawowo zdefiniowanych możliwości planistycznych, zasad wynikających z trybu sporządzania dokumentu. Powyższe wpływa na małą elastyczność ustaleń planistycznych, w stosunku do tych, które wynikają z dokonanych czynności, a co za tym idzie wpływu prognozy na ostateczny kształt struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy.

2. ANALIZA I OCENA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

2.1. GŁÓWNE CELE SPORZĄDZENIA I ZAWARTOŚĆ PROJEKTU

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Planu ogólnego gminy Zduńska Wola, sporządzonego zgodnie z **nr III/15/2024 Rady Gminy Zduńska Wola z dnia 28 maja 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Zduńska Wola.**

Plan ogólny gminy stanowi obowiązkowy akt planowania przestrzennego, sporządzany w granicach administracyjnych gminy. Jego sporządzenie jest obowiązkiem samorządu lokalnego w zakresie realizacji zadań własnych, związanych ze sprawami ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej (art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym). Podstawą prawną sporządzenia planu ogólnego gminy są przepisy ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz. 1688) wprowadziła szereg zmian w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, między innymi określiła nowe zasady kształtowania polityki przestrzennej przez jednostki samorządu terytorialnego i wprowadziła plan ogólny jako nowy akt planowania przestrzennego.

Plan ogólny gminy uwzględnia się przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym zintegrowanych planów inwestycyjnych i miejscowych planów rewitalizacji oraz stanowi podstawę prawną decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Plan ogólny gminy Zduńska Wola został sporządzony dla całego obszaru administracyjnego gminy. W granicach gminy nie znajdują się obszary wyłączone z opracowania. Granice administracyjne, stanowiące granicę aktu planowania przestrzennego - pozyskano z Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego, przez Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli.

Zgodnie z art. 13a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w planie ogólnym określa się strefy planistyczne oraz gminne standardy urbanistyczne. Obszar objęty planem ogólnym dzieli się w sposób rozłączny na strefy planistyczne, określone katalogiem zamkniętym stref planistycznych, wskazanym w *art. 13c ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.* Dla każdej ze stref ustala się tzw. profil funkcjonalny (podstawowy i dodatkowy) oraz wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu, stanowiące gminne standardy urbanistyczne. Profile funkcjonalne (podstawowe i uzupełniające) są bezpośrednio powiązane z klasami przeznaczenia terenu, ustalanymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Obszar planu ogólnego gminy dzieli się w sposób rozłączny na strefy planistyczne. W wyniku tego podziału dopuszcza się wyznaczenie następujących stref planistycznych (katalog zamknięty 13 rodzajów stref planistycznych):

Tab. 1. POG - katalog zamknięty stref planistycznych

Lp.	Symbol	Nazwa strefy planistycznej
1	**SW**	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną
2	**SJ**	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną
3	**SZ**	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową
4	**SU**	strefa usługowa
5	**SH**	strefa handlu wielkopowierzchniowego
6	**SP**	strefa gospodarcza
7	**SR**	strefa produkcji rolniczej
8	**SI**	strefa infrastrukturalna
9	**SN**	strefa zieleni i rekreacji
10	**SC**	strefa cmentarzy
11	**SG**	strefa górnictwa
12	**SO**	strefa otwarta
13	**SK**	strefa komunikacyjna

Źródło: *opracowanie własne na podstawie rozporządzenia wykonawczego do Planu ogólnego gminy.*

Fakultatywnie, w planie ogólnym gminy można określić:

- obszary uzupełnienia zabudowy - dla obszarów nie objętych ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jako podstawa prawna decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu);
- obszar zabudowy śródmiejskiej - zależnie od uwarunkowań rozwoju przestrzennego;
- oraz gminne standardy dostępności infrastruktury społecznej, zapewniające dostęp, w szczególności do: szkoły podstawowej oraz obszarów zieleni publicznej.

Plan ogólny gminy Zduńska Wola został sporządzony w formie danych przestrzennych, zgodnie z art. 67a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (format *gml). Zbiór danych przestrzennych POG Zduńska Wola sporządzony w państwowym systemie odniesień przestrzennych, obejmuje:

- *lokalizację przestrzenną obszaru objętego aktem planowania przestrzennego* w postaci wektorowej, zgodną przebiegiem granicy administracyjnej gminy Zduńska Wola, udostępnionej przez Starostę Zduńskowolskiego z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (EGiB);
- katalog stref planistycznych, obejmujący lokalizacje stref planistycznych w formie wektorowej wraz z ich atrybutami - profilem podstawowym, profilem uzupełniającym, gminnymi standardami urbanistycznymi;
- lokalizację przestrzenną obszarów uzupełnienia zabudowy, wyznaczonych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczenia obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy;

Plan ogólny gminy Zduńska Wola został sporządzony wraz z uzasadnieniem, obejmującym część tekstową i część graficzną. Na część graficzną składają się następujące załączniki:

Rys. 1. Wizualizacja danych przestrzennych POG Zduńska Wola

Rys. 2. Uwarunkowania rozwoju przestrzennego - środowisko przyrodnicze i środowisko kulturowe

Rys. 3. Uwarunkowania rozwoju przestrzennego - rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, komunikacyjnej i technicznej

2.2. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Plan ogólny gminy jako akt planowania przestrzennego musi uwzględniać ustalenia dokumentów planistycznych wyższych szczebli - w szczególności poziomu krajowego i wojewódzkiego (inwestycje celu publicznego) a także poziomu powiatowego oraz dokumentów lokalnych, ustalających wytyczne do struktury funkcjonalno-przestrzennej (polityka przestrzenna).

2.2.1. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego został przyjęty wraz z planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi uchwałą *nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r.* (Dz. U. Woj. Łódzkiego z 2023 r. poz. 1688). Plan zagospodarowania przestrzennego województwa (Tom 1 opracowania) określa 9 stref działań, dla których wyznacza cele szczegółowe oraz kierunki rozwoju przestrzennego. Wizja rozwoju województwa 2030+ została sformułowana w następujący sposób: *region spójny terytorialnie i wizerunkowo, kreatywny i konkurencyjny w skali kraju i Europy, wyróżniający się atrakcyjnością inwestycyjną i wysoka jakością życia*.

W poniższej tabeli przedstawiono planowane inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, które mogą być realizowane na terenie Gminy Zduńska Wola.

Tab. 2. Planowane inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Nazwa przedsięwzięcia	Sfery działania	Cele Szczegółowe	Kierunki działania	Działanie
Prace na liniach kolejowych nr 14, 811 na odcinku Łódź Kaliska – Zduńska Wola	Transport	Region o wysokiej jakości i dostępności Infrastruktury transportowej	Rozwój systemu powiązań kolejowych zewnętrznych i wewnętrznych	Realizację strategicznego układu kolejowego w ramach transeuropejskiej sieci transportowej
	Środowisko przyrodnicze	Region o wysokiej jakości środowiska przyrodniczego	Poprawa jakości powietrza	Wdrażanie uchwały antysmogowej oraz programów ochrony powietrza dla stref, w których notuje się przekroczenia poziomu dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń
Prace na liniach kolejowych nr 14, 811 na odcinku Łódź Kaliska – Zduńska Wola –	Transport	Region o wysokiej jakości i dostępności Infrastruktury transportowej	Rozwój systemu powiązań kolejowych zewnętrznych i wewnętrznych	Wzmocnienie systemu powiązań międzyregionalnych i regionalnych, w szczególności na podstawo-

Ostrów Wlkp.				wych kierunkach dojazdowych do sieci TEN-T
	Środowisko przyrodnicze	Region o wysokiej jakości środowiska przyrodniczego	Poprawa jakości powietrza	Wdrażanie uchwały antysmogowej oraz programów ochrony powietrza dla stref, w których notuje się przekroczenia poziomu dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń
Prace na linii kolejowej CE65 na odc. Chorzów Batory– Tarnowskie Góry – Karsznice – Inowrocław – Bydgoszcz – Maksymilianowo	Transport	Region o wysokiej jakości i dostępności infrastruktury transportowej	Rozwój systemu powiązań kolejowych zewnętrznych i wewnętrznych	Realizację strategicznego układu kolejowego w ramach transeuropejskiej sieci transportowe
	Środowisko przyrodnicze	Region o wysokiej jakości środowiska przyrodniczego	Poprawa jakości powietrza	Wdrażanie uchwały antysmogowej oraz programów ochrony powietrza dla stref, w których notuje się przekroczenia poziomu dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń
Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 482 na odcinku przejścia przez Zduńską Wolę	Osadnictwo	Region spójny, o zrównoważonym systemie osadniczym	Podniesienie rangi Łodzi do miana metropolii oraz wzmocnienie powiązań funkcjonalno-przestrzennych miejskiego obszaru funkcjonalnego łodzi	
Dostosowanie systemów kanalizacji i oczyszczalni ścieków komunalnych do wymogów dyrektywy rady 91/271/EWG dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych	Infrastruktura techniczna	Region o wysokiej jakości i dostępności infrastruktury technicznej	Rozwój systemów kanalizacyjnych	Budowę, rozbudowę zbiorczych systemów kanalizacji w wyznaczonych zasięgach aglomeracji oraz budowę, rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków ujętych w krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych (kpośk),
Odnowienie oznakowania szlaków turystycznych w parkach krajobrazowych województwa	Turystyka i rekreacja	Region o wysokiej atrakcyjności turystycznej	Rozwój systemu szlaków turystycznych wykorzystujących walory przyrodnicze	Wzmacnianie funkcji istniejących szlaków turystycznych

łódzkiego wraz z uzupełnieniem systemu informacji turystyczno-przyrodniczej			i zasoby dziedzictwa kulturowego zgodnie z trendami na rynku odbiorców	

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego" oraz „Planu zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi".

W granicach Gminy Zduńska Wola przewiduje się lokalizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym określonych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa z zakresu transportu, infrastruktury technicznej oraz turystyki. Ustalenia projektu planu ogólnego nie ograniczają możliwości lokalizacji wskazanych inwestycji m.in. poprzez wyznaczenie stref komunikacyjnych obejmujących tereny linii kolejowych, dróg wojewódzkich oraz głównie stref otwartych w granicach obowiązującego Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki umożliwiających lokalizacje obiektów infrastruktury turystycznej. W odniesieniu do systemów kanalizacji, wyznaczone strefy umożliwiają lokalizację sieci kanalizacyjnej.

2.2.2. Audyt krajobrazowy województwa łódzkiego

Audyt krajobrazowy to dokument, który jest sporządzany obligatoryjnie przez samorząd województwa. Jego celem jest identyfikacja krajobrazów (w tym także krajobrazów priorytetowych) występujących na całym obszarze województwa, określenie ich cech charakterystycznych oraz ocena ich wartości, a także wyznaczenie granic i lokalizacji m.in. parków kulturowych, parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych czy obszarów chronionego krajobrazu.

Audyt Krajobrazowy Województwa Łódzkiego został przyjęty *uchwałą nr XIII/150/25 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 15 kwietnia 2025 r. w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa łódzkiego* i wszedł w życie 1 lipca 2025 r. Przyjęcie ustawy jest elementem wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. W ramach audytu krajobrazowego w województwie łódzkim wydzielono 1281 jednostek krajobrazowych, z których większość to krajobrazy równinne. Zostały one sklasyfikowane według następujących grup: Krajobrazy przyrodnicze; Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe; Krajobrazy kulturowe.

W granicach gminy Zduńska Wola wyróżniono dwa krajobrazy priorytetowe:

- Dolina Warty na odcinku Strońsko – Warta,

- Las Rafałówka;

Krajobraz priorytetowy Dolina Warty na odcinku Strońsko-Warta to krajobraz przyrodniczy (wód powierzchniowych z systemem wód płynących) położony w gminach: Warta, Sieradz, Sieradz (gmina miejska), Zapolice i Zduńska Wola – obręb Piaski. Obszar krajobrazu priorytetowego pokrywa się częściowo z istniejącymi formami ochrony przyrody: Nadwarciańskim obszarem chronionego krajobrazu oraz parkiem krajobrazowym Międzyrzecza Warty i Widawki. Jego powierzchnia wynosi

2164,06 ha z czego jedynie 158,6 ha znajduje się w granicach gminy Zduńska Wola. Krajobraz doliny Warty na odcinku Strońsko – Warta stanowi mozaikę siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy. Hydrograficznie jest to obszar z typową dla rzek Polski Środkowej doliną meandrującej rzeki w jej środkowym biegu, a rzeźba terenu jest jednorodna – dolinna, zalewowa. Największą część krajobrazu zajmują łąki i pastwiska – 54,57 %, liczne są również grunty orne 18,99% i lasy 11,25%. Pozostałe pokrycie terenu to sady i plantacje, wody, obszary podmokłe, obszary zabudowane i obszary pozostałe.

Tab. 30. Rekomendacje i wnioski dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów krajobrazu priorytetowego Doliny Warty na odcinku Strońsko-Warta

POZIOM LOKALNY (GMINNY)	
1. Wytyczne odnośnie kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów lub zasad ich zagospodarowania określających dopuszczalny zakres i ograniczenia tych zmian, w tym wytycznych odnośnie nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów.	Kształtowanie struktury przestrzennej z uwzględnieniem jako dominującej funkcji przyrodniczej, rekreacyjnej i zdrowotnej.
	Dopuszcza się funkcję mieszkaniową, zagrodową, rolniczą, usługową i letniskową poza zwartymi kompleksami leśnymi oraz lokalizację farm fotowoltaicznych na terenach niezalesionych.
	Utrzymanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania, zgodnie z potrzebą zrównoważonego rozwoju i zasadą kształtowania ładu przestrzennego.
	Zapewnienie naturalnych procesów przyrodniczych w ekosystemach.
	Ograniczanie działań powodujących fizyczną i chemiczną degradację siedlisk przyrodniczych.
	Zapobieganie niekorzystnym zmianom jakościowym i ilościowym w drzewostanach.
	Ochrona i kształtowanie stref ekotonowych pomiędzy różnymi rodzajami ekosystemów, szczególnie w miejscach narażonych na zwiększoną antropopresję, m.in. na obrzeżach lasu czy wzdłuż cieków.
	Ograniczenie barier przestrzennych oraz wprowadzanie rozwiązań umożliwiających zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych (np. wyznaczanie terenów wolnych od ogrodzeń i zabudowy pozwalających na migrację zwierząt).
	Zapobieganie sukcesji na naturalne i półnaturalne zbiorowiska nieleśne przez zbiorowiska zaroślowe oraz leśne.
	Prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej w sposób niezaburzający naturalnych procesów przyrodniczych w ekosystemach.
	Prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej z uwzględnieniem zachowania trwałości lasów oraz wszystkich jego funkcji (w tym ekosystemowych, przyrodniczych, społecznych), w sposób niezaburzający naturalnych procesów przyrodniczych w ekosystemach.
	Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodnej w sposób niezaburzający naturalnych procesów przyrodniczych w ekosystemach.
	Prowadzenie racjonalnej gospodarki złożami przewidzianymi do eksploatacji, z uwzględnieniem maksymalnego ograniczenia wpływu na inne zasoby środowiska (zwłaszcza lasy i wody podziemne). Rekultywacja obszarów poeksploatacyjnych w kierunku leśnym lub edukacyjnym z zachowaniem interesujących odsłonięć do celów naukowych.
	Niewprowadzanie zabudowy oraz obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej w bezpośrednim otoczeniu rezerwatu przyrody Jabłecznik.
	W przypadku realizacji zabudowy należy dążyć do zapewnienia jak największego udziału powierzchni biologicznie czynnej.
	Zapewnienie jak najlepszego stanu zachowania zabytków, w tym stanowisk archeologicznych.
	Lokalizacja nowych obiektów zabudowy na zasadzie uzupełnienia wolnych przestrzeni w obszarach zabudowanych z uwzględnieniem zachowania charakterystycznych cech schematu rozplanowania oraz walorów estetyczno-widokowych.
	Wykluczenie lokalizacji zabudowy przeskalowanej pod względem powierzchni lub wyso-

	kości, np. wielkopowierzchniowych obiektów usługowych; wielorodzinnych budynków mieszkalnych, zespołów osiedlowych realizowanych w ramach tzw. urbanizacji łanowej i zabudowy rozproszonej.
	Niewprowadzanie zabudowy w obrębie zwartych kompleksów leśnych (tereny oznaczone w ewidencji gruntów jako Ls i Lz), za wyjątkiem terenów zastanych podziałów i o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej..
	Zachowanie zadrzewień przydrożnych oraz przydomowych ogrodów i sadów tradycyjnych, z uwzględnieniem wprowadzania gatunków rodzimych.
	Realizacja inwestycji celu publicznego w sposób zapewniający maksymalną ochronę walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych.
	Realizacja inwestycji, zwłaszcza w zakresie infrastruktury technicznej, w sposób zapewniający maksymalną ochronę walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych poprzez planowanie infrastruktury we wspólnych korytarzach podziemnych, a w przypadku gdy nie jest to możliwe, wprowadzanie zieleni przesłaniającej.
	Realizacja farm fotowoltaicznych musi uwzględniać m.in.: - wprowadzanie drzew i krzewów z gatunków rodzimych w formie zieleni „kurtynowej" (np. żywopłoty) celem zmniejszenia ingerencji instalacji w krajobraz; - wprowadzanie zadrzewień i tworzenia enklaw korzystnych dla bytowania zwierząt; - wprowadzanie nasadzeń roślinności pod panelami słonecznymi (ogniwami fotowoltaicznymi), z uwzględnieniem specyficznych warunków tam panujących, celem nie pozostawiania odsłoniętej wierzchniej warstwy gleby.
	Na obszarze rezerwatu przyrody ograniczanie zagospodarowania turystycznego, m.in. poprzez projektowanie szlaków turystycznych z uwzględnieniem chłonności turystycznej obszaru. Wprowadzanie rozwiązań mających na celu skuteczne kanalizowanie ruchu turystycznego.
	Ograniczanie zagospodarowania generującego wielkoskalowe uciążliwości sanitarne (spowodowane np. emisją odorów, hałasu lub zapylenia).
2. Parametry i wskaźniki zagospodarowania terenu, maksymalna i minimalna intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej.	Nie określa się
3. Kształtowanie linii zabudowy, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy.	Nie określa się
4. Zasady kompozycji przestrzennej nowej zabudowy i harmonizowania planowanej zabudowy z zabudową istniejącą, z uwzględ-	Nie określa się

nieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy.	
5. Zasady kształtowania form budynków, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy.	Nie określa się
6. Zasady stosowania i eksponowania elementów konstrukcyjnych i zdobniczych, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy.	Nie określa się
7. Rodzaje i standardy jakościowe stosowanych materiałów wykończeniowych, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych.	Unikanie stosowania agresywnej kolorystyki w elewacjach i pokryciu dachowym. Zaleca się stosowanie stonowanej, neutralnej kolorystyki elewacji.
8. Charakterystyczne cechy elewacji budynków, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy .	Nie określa się
9. Charakterystyczne cechy dachów budynków, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy .	Nie określa się
10. Zasady i warunki dotyczące sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzaje materiałów budowlanych, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych, w tym dla przestrzeni dostępnych publicznie.	Realizacja obiektów małej architektury dostosowanych gabarytem i standardem wykończenia do kontekstu otoczenia, z zastosowaniem naturalnych materiałów lub materiałów alternatywnych imitujących naturalne, według jednolitej koncepcji.
	Ograniczenie lokalizacji reklam i urządzeń reklamowych w obrębie przestrzeni publicznych.
	Elementy informacji wizualnej należy kształtować w sposób spójny i jednolity, harmonijnie zakomponowany kolorystycznie, dostosowany do kontekstu krajobrazowego poprzez: - ujednolicenie wielkości i formy tablic reklamowych i urządzeń reklamowych umieszczanych na budynkach oraz ogrodzeniach, a także reklam wolnostojących umieszczanych na działkach w miejscach eksponowanych od strony przestrzeni publicznych; - ujednolicenie kolorystyki i formy graficznej eksponowanych treści reklamowych i informacyjnych.
	Zaleca się niestosowanie reklam wielkopowierzchniowych.
	Zaleca się stosowanie ogrodzeń o prostej neutralnej formie.
	Zaleca się niewprowadzanie ogrodzeń z prefabrykowanych płyt betonowych.
11. Zasady dotyczące zagospodarowania i wyposażenia terenów przestrzeni dostępnych	W zakresie sposobów wykorzystywania terenów przestrzeni dostępnych publicznie zaleca się wprowadzanie błękitno-zielonej infrastruktury.

publicznie.	
12. Określanie warunków działalności usługowej, w tym handlowej, w szczególności maksymalnej powierzchni sprzedaży obiektów handlowych, obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o maksymalnej powierzchni sprzedaży i ich dopuszczalnej liczby.	Lokalizacja nowych obiektów usługowych wymaga dostosowania obiektu w zakresie sposobu sytuowania, skali, proporcji i formy architektonicznej odpowiednio do kontekstu krajobrazowego..
13. Wytyczne odnośnie określenia walorów ekspozycji, w szczególności elementów takich jak przedpola ekspozycji, osie widokowe i punkty widokowe	Uporządkowanie i utrzymanie przestrzeni publicznej z uwzględnieniem zasad ładu przestrzennego.
	Zachowanie i kształtowanie punktów widokowych na elementy cenne ekspozycyjnie, z wykorzystaniem naturalnych uwarunkowań ukształtowania powierzchni.
	Rekomendacja opracowania analiz widokowych w ramach przygotowywania mpzp, określających możliwość dopuszczenia lokalizacji i ustalenia warunków realizacji obiektów o znaczącej kubaturze, a w odniesieniu do niekubaturowych – o znaczącej wysokości lub powierzchni (np. w odniesieniu do oczyszczalni ścieków).
	Zaleca się podejmowanie działań przeciwdziałających naturalnej sukcesji, szczególnie w obszarach cennych widokowo i krajobrazowo, w celu utrzymania otwartości panoram, wnętrz krajobrazowych oraz zabezpieczenia obiektów o znaczeniu historycznym, z uwzględnieniem lokalnych potrzeb związanych z rozwojem gospodarstw rolnych.
	Niewprowadzanie elementów naruszających walory widokowe, w tym zabudowy dysharmonijnej, ograniczającej lub przesłaniającej otwarcia widokowe (m.in. przedpole widokowe Warty i Strońska).
	Ograniczenie skali zabudowy i zasięgu jej rozprzestrzeniania się oraz zacierania granic między obszarami zabudowy a terenami otwartymi (przykładowo w strefie zachodniej granicy krajobrazu w Sieradzu).

Krajobraz priorytetowy Las Rafałówka to krajobraz przyrodniczy (leśny z przewagą siedlisk borowych) położony w gminach: Pęczniew, Sieradz, Sieradz (gmina miejska), Szadek, Warta i Zduńska Wola – obręby Annopole Nowe, Annopole Stare, Izabelów, Rębieskie Nowe, Rębieskie Stare, Tymienice, Wojsławice, Zamłynie i Zborowskie. Krajobraz zajmuje powierzchnie 9007,34 ha z czego 1556 ha znajduje się w gminie Zduńska Wola. Las Rafałówka to krajobraz leśny z przewagą siedlisk borowych porastających znaczne obszary wydmowe. W rezerwacie występującym w południowowschodniej części obszaru stwierdzono 121 gatunków roślin, m.in. w runie można spotkać gajowca żółtego, marzankę wonną, konwalię majową czy kopytnika pospolitego. Na terenie przeważają krajobrazy równinne i faliste. Przeważającą część krajobrazu zajmują lasy – aż 88,6%. Pozostałe pokrycie terenu to: grunty orne, łąki i pastwiska, sady i plantacje, wody, obszary podmokłe, obszary zabudowane i obszary pozostałe.

Tab. 31. Rekomendacje i wnioski dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów krajobrazu priorytetowego Las Rafałówka

POZIOM LOKALNY (GMINNY)	
1. Wytyczne odnośnie kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznacze-	Kształtowanie struktury przestrzennej z uwzględnieniem jako dominującej funkcji przyrodniczej.
	Dopuszcza się funkcję turystyczną i rolną.
	Utrzymanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania, zgodnie z potrzebą zrównoważonego rozwoju i zasadą kształtowania ładu przestrzennego.

niu terenów lub zasad ich zagospodarowania określających dopuszczalny zakres i ograniczenia tych zmian, w tym wytycznych odnośnie nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów.	Zapewnienie naturalnych procesów przyrodniczych w ekosystemach, zwłaszcza wodnych.
	Ograniczanie działań powodujących fizyczną i chemiczną degradację siedlisk przyrodniczych..
	Zapobieganie sukcesji na naturalne i półnaturalne zbiorowiska nieleśne przez zbiorowiska zaroślowe oraz leśne.
	Ochrona i kształtowanie stref ekotonowych pomiędzy różnymi rodzajami ekosystemów, szczególnie w miejscach narażonych na zwiększoną antropopresję, m.in. na obrzeżach lasu czy wzdłuż cieków.
	Zapobieganie niekorzystnym zmianom jakościowym i ilościowym w drzewostanach.
	Ograniczenie barier przestrzennych oraz wprowadzanie rozwiązań umożliwiających zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych (np. wyznaczanie terenów wolnych od ogrodzeń i zabudowy pozwalających na migrację zwierząt). Dopuszcza się wprowadzanie systemów ogrodzeniowych związanych z prowadzeniem działalności rolniczej np. kwaterowy wypas zwierząt, ogradzanie plantacji krzewów jagodowych, systemy ogrodzeniowe służące zabezpieczeniu nasadzeń drzew i krzewów, tworzeniu stref buforowych i wprowadzaniu rozwiązań z obszaru agroleśnictwa, systemów leśno pastwiskowych (sylwopastoralizmu) i rolnictwa regeneratywnego.
	Prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej i rybackiej w sposób niezaburzający naturalnych procesów przyrodniczych w ekosystemach.
	Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodnej w sposób niezaburzający naturalnych procesów przyrodniczych w ekosystemach, w tym zapewnienie drożności w ciekach wodnych, umożliwiającej swobodną migrację organizmów.
	Prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej z uwzględnieniem zachowania trwałości lasów oraz wszystkich jego funkcji (w tym ekosystemowych, przyrodniczych, społecznych), w sposób niezaburzający naturalnych procesów przyrodniczych w ekosystemach.
	Zakaz eksploatacji torfu.
	Dążenie do utrzymania łąk o charakterze ekstensywnym oraz zróżnicowanej i tradycyjnej struktury upraw, z zaleceniem ograniczania wielkoobszarowych upraw monokulturowych roślin wysokich wpływających na obniżenie walorów ekspozycji widokowych.
	Zachowanie zadrzewień, m.in. śródpolnych i przydrożnych, z uwzględnieniem wprowadzania gatunków rodzimych.
	Zapewnienie jak najlepszego stanu zachowania zabytków, w tym stanowisk archeologicznych.
	Zachowanie walorów ekspozycyjnych dominant i akcentów krajobrazowych: - skarpa w Strońsku z kościołem, - sylweta miejscowości Warta.
	Niewprowadzanie elementów naruszających walory widokowo-kompozycyjne, w tym zabudowy dysharmonijnej, ograniczającej lub przesłaniającej otwarcia widokowe (m.in. na dominanty i akcenty – walory estetyczno-widokowe), a także lokalizacji elektrowni wiatrowych i farm fotowoltaicznych (w granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki).
	Unikanie wprowadzania nowych budynków oraz innych obiektów ograniczających swobodny przepływ wody w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią 1% i 10%. W ww. strefie dopuszcza się obiekty służące zrównoważonej gospodarce wodnej, rybackiej, rolnej i leśnej oraz turystyce wodnej, a także inne związane z obsługą ruchu turystycznego – o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Dla ww. obszarów oraz innych bez wyznaczonego zasięgu obszarów o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi (zlokalizowanych wzdłuż rzek, jezior i innych naturalnych cieków wodnych oraz sztucznych zbiorników wodnych usytuowanych na wodach płynących), położonych w formach ochrony przyrody (w tym parkach krajobrazowych i obszarach chronionego krajobrazu) - obowiązują zakazy zgodne z aktami prawnymi powołującymi daną formę ochrony oraz ustawą o ochronie przyrody.
	W przypadku realizacji zabudowy należy dążyć do zapewnienia jak największego udziału

	powierzchni biologicznie czynnej.
	Niewprowadzanie zabudowy oraz obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej na terenie lasu i w bezpośrednim jego otoczeniu.
	Wykluczenie lokalizacji zabudowy przeskalowanej pod względem powierzchni lub wysokości, np. wielkopowierzchniowych obiektów usługowych; wielorodzinnych budynków mieszkalnych, zespołów osiedlowych realizowanych w ramach tzw. urbanizacji łanowej i zabudowy rozproszonej, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu gospodarki wodnej oraz ściekowej.
	Niewprowadzanie zagospodarowania generującego wielkoskalowe uciążliwości sanitarne (spowodowane np. emisją odorów, hałasu lub zapylenia), za wyjątkiem oczyszczalni ścieków.
	Zalecenie estetyzacji i ujednolicenia lokalizowanych obiektów usługowych (handlowych i gastronomicznych) o charakterze sezonowym i nietrwałej formie (namioty, przyczepy, wiaty itp.), nietrwale związanych z gruntem służących do krótkotrwałej obsługi imprez i wydarzeń oraz stanowiących uzupełnienie infrastruktury turystycznej i gastronomicznej zgodnie z przeznaczeniem terenu. Wykluczenie utrwalania w przestrzeni obiektów sezonowych o nietrwałej formie.
	Realizacja inwestycji celu publicznego w sposób zapewniający maksymalną ochronę walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych.
	Realizacja inwestycji, zwłaszcza w zakresie infrastruktury technicznej, w sposób zapewniający maksymalną ochronę walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych poprzez planowanie infrastruktury we wspólnych korytarzach podziemnych, a w przypadku gdy nie jest to możliwe, wprowadzanie zieleni przesłaniającej.
	Realizacja inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej w zlewni Warty w celu poprawy warunków sanitarnych krajobrazu.
	Ograniczanie zagospodarowania turystycznego, m.in. poprzez projektowanie infrastruktury turystycznej z uwzględnieniem chłonności turystycznej obszaru. Wprowadzanie rozwiązań mających na celu skuteczne kanalizowanie ruchu turystycznego.
2. Parametry i wskaźniki zagospodarowania terenu, maksymalna i minimalna intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej.	Nie określa się
3. Kształtowanie linii zabudowy, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy.	Nie określa się
4. Zasady kompozycji przestrzennej nowej zabudowy i harmonizowania planowanej	Nie określa się

zabudowy z zabudową istniejącą, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy.	
5. Zasady kształtowania form budynków, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy.	Nie określa się
6. Zasady stosowania i eksponowania elementów konstrukcyjnych i zdobniczych, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy.	Unikanie stosowania agresywnej kolorystyki w elewacjach i pokryciu dachowym. Zaleca się stosowanie stonowanej, neutralnej kolorystyki elewacji.
7. Rodzaje i standardy jakościowe stosowanych materiałów wykończeniowych, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych.	Nie określa się
8. Charakterystyczne cechy elewacji budynków, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy .	Nie określa się
9. Charakterystyczne cechy dachów budynków, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy .	Realizacja obiektów małej architektury dostosowanych gabarytem i standardem wykończenia do kontekstu otoczenia, z zastosowaniem naturalnych materiałów) lub materiałów alternatywnych imitujących naturalne, według jednolitej koncepcji.
10. Zasady i warunki dotyczące sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzaje materiałów budowlanych, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych, w tym dla przestrzeni dostępnych publicznie.	Ograniczenie lokalizacji reklam i urządzeń reklamowych.
	Elementy informacji wizualnej należy kształtować w sposób spójny i jednolity, harmonijnie zakomponowany kolorystycznie.
	Zaleca się niestosowanie reklam wielkopowierzchniowych.
	Zaleca się niestosowanie elementów obcych kulturowo.
	Zaleca się stosowanie ogrodzeń o prostej neutralnej formie i kolorystyce, ażurowych.
	Zaleca się niewprowadzanie ogrodzeń z prefabrykowanych płyt betonowych.
	W zakresie sposobów wykorzystywania terenów przestrzeni publicznych zaleca się wprowadzanie błękitno-zielonej infrastruktury.
	W zakresie sposobów wykorzystywania terenów przestrzeni dostępnych publicznie zaleca się wprowadzanie błękitno-zielonej infrastruktury.
11. Zasady dotyczące zagospodarowania i wyposażenia terenów	W zakresie sposobów wykorzystywania terenów przestrzeni publicznych zaleca się wprowadzanie błękitno-zielonej infrastruktury.

przestrzeni dostępnych publicznie.	
12. Określanie warunków działalności usługowej, w tym handlowej, w szczególności maksymalnej powierzchni sprzedaży obiektów handlowych, obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o maksymalnej powierzchni sprzedaży i ich dopuszczalnej liczby.	Lokalizacja nowych obiektów usługowych wymaga dostosowania obiektu w zakresie sposobu sytuowania, skali, proporcji i formy architektonicznej odpowiednio do kontekstu krajobrazowego.
13. Wytyczne odnośnie określenia walorów ekspozycji, w szczególności elementów takich jak przedpola ekspozycji, osie widokowe i punkty widokowe	Ograniczenie skali zabudowy i zasięgu jej rozprzestrzeniania się oraz zacierania granic między obszarami zabudowy a terenami otwartymi i leśnymi.
	Rekomendacja opracowania analiz widokowych w ramach przygotowywania mpzp, określających możliwość dopuszczenia lokalizacji i ustalenia warunków realizacji obiektów o znaczącej kubaturze, a w odniesieniu do niekubaturowych – o znaczącej wysokości lub powierzchni.

2.2.3. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

W granicach administracyjnych gminy Zduńska Wola obowiązuje łącznie 21 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmujących swoimi ustaleniami 790,81 ha. Pokrycie planistyczne miasta jest niskie - na poziomie 7,1%. Wszystkie plany miejscowe są obowiązujące i stanowią uwarunkowanie rozwoju przestrzennego miasta oraz jedną z podstaw wyznaczenia stref planistycznych w ramach planu ogólnego gminy.

Na pozostałym terenie gminy wydawane są decyzje administracyjne o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu. **Powyższe daje podstawę do wyznaczenia obszaru fakultatywnego w strukturze planu ogólnego gminy - obszarów uzupełnień zabudowy (OUZ).**

Tab. 2. Stan planistyczny - wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Lp.	Nr uchwały	Data podjęcia uchwały	Tytuł uchwały	Powierzchnia (ha)
1	72/99	28.10.1999	W sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zduńska Wola dla obszaru we wsi Opiesin	**1,84**
2	125/2000	07.09.2000	W sprawie uchwalenia zmian miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Zduńska Wola	**34,58**

3	145/2001	15.02.2001	W sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru wsi Czechy – rejon ujęcia wody oraz zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Zduńska Wola dla obszaru we wsi Zborowskie	**8,89**
4	169/2001	28.08.2001	W sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Zduńska Wola dla obszaru Tymienice	**1,15**
	XLVIII/363/2018	11.06.2018	W sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru we wsi Tymienice w części obejmującej treść § 6 ust. 3 lit. a	
5	185/2001	28.12.2001	W sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Zduńska Wola dla obszaru gminnego przedszkola we wsi Tymienice	**0,23**
6	215/2002	27.06.2002	W sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru we wsi Czechy oraz zmian miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Zduńska Wola	**14,74**
	XXXVIII/303/2021	28.10.2021	W sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru we wsi Czechy oraz zmian miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Zduńska Wola - w części dotyczącej obrębu Izabelów	
7	X/71/2015	28.05.2015	W sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru we wsi Karsznice i Tymienice oraz zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru fragmentu wsi Karsznice w zakresie zakazu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków	**1,8**
	XLVIII/365/2018	11.06.2018	W sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru we wsi Karsznice i Tymienice oraz zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru fragmentu wsi Karsznice w zakresie zakazu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w części obejmującej treść § 3 ust. 1 pkt 8 i 9	
8	XXXVI/258/2017	19.05.2017	W sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru części wsi Wymysłów i Gajewniki	**58,81**
9	XLI/291/2017	28.11.2017	W sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru części wsi Czechy	**88,02**
10	LII/381/2018	27.08.2018	W sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Tymienice	**7,5**
	XIII/94/2025	26.03.2025	W sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Tymienice	
11	LII/382/2018	27.08.2018	W sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych fragmentów wsi Tymienice, Suchoczasy, Annopole Stare i Piaski w gminie Zduńska Wola	**19,21**
12	LIV/424/2018	28.09.2018	W sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w miejscowości Mostki gmina Zduńska Wola	**3,99**
13	IV/35/2019	24.01.2019	W sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsi Korczew w gminie Zduńska Wola	**20,05**
14	IV.36.2019	24.01.2019	W sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w miejscowości Zborowskie gmina Zduńska Wola	**3,55**

15	V.49.2019	28.02.2019	W sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru części wsi Karsznice, Krobanów, Ostrówek i Michałów	**308,49**
16	XXIX/229/2021	25.02.2021	W sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w miejscowości Mostki gmina Zduńska Wola	**5,94**
17	XLIV/350/2022	10.02.2022	W sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsi Tymienice, gmina Zduńska Wola.	**30,12**
18	LV/403/2022	29.09.2022	W sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Krobanów - część 1	**42,49**
19	VII/48/2024	26.09.2024	W sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w miejscowości Zborowskie gmina Zduńska Wola	**4,78**
20			W sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru części wsi Tymienice w gminie Zduńska Wola	**122,06**
21	XXV/179/2026	26.02.2026	W sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu obrębu Janiszewice w gminie Zduńska Wola	**12,57**
Suma (ha):				**790,81**
Pokrycie planistyczne (%):				**7,1%**

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rejestru urbanistycznego gminy Zduńska Wola.

3. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSÓB W JAKI ZOSTAŁY ONE UWZGLĘDNIONE

3.1. POLITYKA EKOLOGICZNA

Cele ochrony środowiska, w tym cele ochrony przyrody, ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym znajdują swoje odzwierciedlenie w prawie krajowym i dokumentach powstałych na jego podstawie, określających politykę w zakresie ochrony środowiska. Według obecnego brzmienia Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) celem polityki Unii w dziedzinie środowiska jest:

1. zachowanie, ochrona i poprawa jakości środowiska,
2. ochrona zdrowia ludzkiego,
3. ostrożne i racjonalne wykorzystywanie zasobów naturalnych,
4. promowanie na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązania regionalnych lub światowych problemów w dziedzinie środowiska, w szczególności zwalczanie zmian klimatu.

Z postanowień TFUE wynikają podstawowe zasady prowadzenia polityki ochrony środowiska. Nie mają one charakteru norm prawnych wiążących jednak tworzą ważne wytyczne przy tworzeniu aktów prawnych z omawianej dziedziny. Są to:

1. zasada wysokiego poziomu ochrony,
2. zasada ostrożności (przezorności),
3. zasada działania zapobiegawczego (prewencji),
4. zasada naprawiania szkód u źródła,
5. zasada „zanieczyszczający płaci".

W kreowaniu polityki ochrony środowiska szczególną rolę odgrywają programy działania w ochronie środowiska. Obecnie obowiązuje siódmy program działań „**Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety**", przyjęty decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1386/2013/EU w sprawie ogólnego unijnego programu działań do 2020 r. Decyzja zobowiązuje instytucje Unii i państwa członkowie do podejmowania działań służących osiągnięciu celów priorytetowych, a wszelkie organy publiczne do współpracy z przedsiębiorstwami, partnerami społecznymi, społeczeństwem europejskim i obywatelami w realizacji programu.

Cele priorytetowe Siódmego Programu to:

1. Ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii.
2. Przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną.
3. Ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem presjami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrobytu.
4. Maksymalizacja korzyści z prawodawstwa środowiskowego, doskonalenie wiedzy i bazy dowodowej w zakresie środowiska i ochrony klimatu.

5. Zabezpieczenie inwestycji ekologicznych i wspieranie zrównoważonych miast.
6. Lepsze uwzględnianie w działaniach bardziej spójnej polityki środowiskowej i efektywne podejmowanie wyzwań międzynarodowych, dotyczących środowiska i klimatu.

Siódmy program zawiera wizję na 2050 r., w którym to roku obywatele mają się cieszyć dobrą jakością życia, z uwzględnieniem ekologicznych ograniczeń planety, w gospodarce nic się nie marnuje, różnorodność biologiczna jest przywracana, a niskoemisyjny wzrost – oddzielony od zużycia zasobów – wyznacza drogę rozwoju globalnego.

Obecnie obowiązująca, Polityka Ekologicznej Państwa 2030 zakłada następujący cel główny: **Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców.** Za cele szczegółowe uznano:

- środowisko i zdrowie (poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego),
- środowisko i gospodarka (zrównoważone gospodarowanie zasobami środowisk),
- środowisko i klimat (łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych).

Ponadto określono cele horyzontalne:

- środowisko i edukacja (rozwijanie kompetencji: wiedzy, umiejętności i postaw, ekologicznych społeczeństwa),
- środowisko i administracja (poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska).

Polityka Ekologiczna Państwa wskazała również najważniejsze trendy w obszarze środowiska:

- przybierający na znaczeniu negatywny wpływ środowiska na zdrowie ludzi,
- zwiększająca się konkurencja o zasoby,
- rosnąca presja na ekosystemy,
- nasilające się skutki zmian klimatu,
- wyczerpywanie się dotychczasowych źródeł finansowania ochrony środowiska.

Dla poszczególnych celów określono kierunki interwencji, które zawarto w tabeli poniżej.

Tab. 3. Kierunki interwencji według celów Polityki Ekologicznej Państwa 2030

Cele szczegółowe	Kierunki interwencji
Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego	Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym
	zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa
	i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód
	Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza
	lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania
	Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb
	Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie
	bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego
	i ochrony radiologicznej
Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zaso-	Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego
	i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różno-

Cele szczegółowe	Kierunki interwencji
bami środowiska	rodności biologicznej i krajobrazu
	Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej
	gospodarki leśnej
	Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki
	o obiegu zamkniętym
	Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie
	i wdrożenie polityki surowcowej państwa
	Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie
	najlepszych dostępnych technik BAT
Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych	Przeciwdziałanie zmianom klimatu
	Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych
Cele horyzontalne	Kierunki interwencji
Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa	Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji
Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska	Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania

Źródło: Polityka Ekologiczna Państwa 2030.

W zakresie działań operacyjnych ważnym dokumentem jest Strategia Działania Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na lata 2021-2024 r., która określa następujące cele strategiczne (priorytety działania):

1. Realizacja celów środowiskowych w sposób zapewniający pełne wykorzystanie środków zagranicznych w zakresie priorytetów obsługiwanych przez Narodowy Fundusz;
2. Efektywne i skuteczne angażowanie zasobów Narodowego Funduszu dla realizacji celów i priorytetów środowiskowych;
3. Rozwój organizacyjny skoncentrowany na utrzymaniu wiodącej roli Narodowego Funduszu w systemie finansowania ochrony środowiska.

3.2. OCHRONA BIORÓŻNORODNOŚCI

Podstawą unijnej polityki ochrony przyrody są dwa akty prawne: dyrektywa 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikich ptaków (tzw. dyrektywa ptasia) oraz dyrektywa 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. dyrektywa siedliskowa).

Ochrona różnorodności biologicznej jest warunkiem stabilnego funkcjonowania ekosystemów, decyduje o większej ich odporności na niekorzystne czynniki zewnętrzne. Założenie to było

podstawą uznania ochrony bioróżnorodności biologicznej za jeden z celów unijnej polityki ochrony środowiska. Jest obecnie jednym z priorytetów głównego nurtu polityki unijnej. Głównym dokumentem w zakresie ochrony bioróżnorodności biologicznej jest „**Strategia zrównoważonego rozwoju UE**", przyjęta w 2001 r. na szczycie przywódców państw Unii w Göteborgu, stanowiąca dokument uzupełniający zaakceptowanej rok wcześniej strategii lizbońskiej. Różnorodność biologiczna jest integralnym elementem wielu dziedzin objętych prawodawstwem unijnym. Cele z nią związane realizują nie tylko uregulowania z zakresu ochrony środowiska, ale także regulacje prawne dotyczące unijnych polityk sektorowych. W coraz szerszym zakresie potrzeby zachowania bioróżnorodności uwzględniane są we wspólnej polityce rolnej i polityce rozwoju obszarów wiejskich. Ich zaspokojeniu służą m.in. programy i płatności rolno-środowiskowe oraz rozwój rolnictwa ekologicznego.

Obecnie Unijna **strategia na rzecz bioróżnorodności na okres do 2030 r**., wskazuje cele w zakresie:

1. Ochrony przyrody:
   - Objęcie co najmniej 30 % unijnych obszarów lądowych i 30 % unijnych obszarów morskich ochroną prawną i wprowadzenie korytarzy ekologicznych w ramach realnej transeuropejskiej sieci Natura.
   - Ścisła ochrona co najmniej 1/3 unijnych obszarów chronionych, w tym wszystkich pozostałych w UE lasów pierwotnych i starodrzewów.
   - Skuteczne zarządzanie wszystkimi obszarami chronionymi, określenie jasnych celów i środków ochrony oraz ich odpowiednie monitorowanie.
2. Unijnego planu odbudowy zasobów przyrodniczych:
   - Zaproponowanie w 2021 r. prawnie wiążących celów UE w zakresie odbudowy zasobów przyrodniczych, które to cele będą objęte oceną skutków. Przywrócenie do 2030 r. istotnych obszarów zdegradowanych i bogatych w węgiel ekosystemów; niepogorszenie się tendencji w zakresie ochrony lub stanu siedlisk i gatunków; oraz osiągnięcie przez co najmniej 30 % z nich właściwego stanu ochrony lub wykazywanie co najmniej pozytywnej tendencji.
   - Odwrócenie spadku liczebności owadów zapylających.
   - Ograniczenie o 50 % stosowania pestycydów chemicznych i związanego z tym ryzyka oraz ograniczenie o 50 % stosowania bardziej niebezpiecznych pestycydów.
   - Obecność elementów krajobrazu o wysokiej różnorodności na co najmniej 10 % użytków rolnych.
   - Objęcie co najmniej 25 % gruntów rolnych rolnictwem ekologicznym i uzyskanie znacznie wyższego poziomu stosowania praktyk agroekologicznych.
   - Zasadzenie w UE trzech mld nowych drzew, z pełnym poszanowaniem zasad ekologicznych.
   - Osiągnięcie znacznego postępu w rekultywacji miejsc z zanieczyszczoną glebą.
   - Przywrócenie co najmniej 25 000 km rzek do stanu swobodnego przepływu.
   - Ograniczenie o 50 % liczby gatunków z czerwonej księgi, dla których zagrożenie stanowią inwazyjne gatunki obce.
   - Ograniczenie o 50 % utraty składników odżywczych, co doprowadzi do ograniczenia stosowania nawozów o co najmniej 20 %.
   - Ambitny plan zazieleniania obszarów miejskich dla miast z co najmniej 20 000 mieszkańców.

- Niestosowanie żadnych pestycydów chemicznych na obszarach wrażliwych, takich jak miejskie obszary zielone w UE.
- Znaczne ograniczenie negatywnego wpływu działalności połowowej i wydobywczej na wrażliwe gatunki i siedliska, w tym na siedliska dna morskiego, w celu osiągnięcia dobrego stanu środowiska.
- Wyeliminowanie przyłowu lub jego ograniczenie do poziomu umożliwiającego odbudowę i zachowanie gatunków.

Głównym dokumentem określającym cele polityki państwa w zakresie ochrony bioróżnorodności w Polsce jest „Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015-2020" (program na lata 2022-2027 z perspektywą do 2030 r. jest w trakcie opracowania).

Cel nadrzędny: Poprawa stanu różnorodności biologicznej i powiązanie jej ochrony z rozwojem społeczno-gospodarczym kraju.

Cele strategiczne:

A. Podniesienie poziomu wiedzy oraz kształtowanie postaw społeczeństwa związanych z włączeniem się do działań na rzecz różnorodności biologicznej.
B. Włączenie wybranych sektorów gospodarki w działania na rzecz różnorodności biologicznej.
C. Zachowanie i przywrócenie populacji zagrożonych gatunków i siedlisk.
D. Efektywne zarządzanie zasobami przyrodniczymi.
E. Utrzymanie i odbudowa ekosystemów oraz ich usług.
F. Ograniczenie presji gatunków inwazyjnych i konfliktowych.
G. Ograniczenie i łagodzenie skutków zmian klimatycznych.
H. Ochrona różnorodności biologicznej poprzez rozwój współpracy międzynarodowej.

3.3. OCHRONA POWIETRZA

Europejskie przepisy nakierowane są na eliminację różnych typów zanieczyszczeń pochodzących z wielu różnych źródeł, zarówno stacjonarnych, jak i mobilnych. Unijne prawodawstwo dotyczące ochrony powietrza:

1. ustala minimalne normy jakości powietrza oraz zobowiązuje do podejmowania działań zaradczych w przypadku, gdy dochodzi do przekroczenia tych norm,
2. wprowadza obowiązek monitoringu wybranych substancji zanieczyszczających u źródeł emisji,
3. wprowadza normy dopuszczalnej emisji dla źródeł mobilnych oraz standardy jakości paliw,
4. dąży do harmonizacji metod pomiaru stężenia zanieczyszczeń i strategii monitoringu jakości powietrza krajów członkowskich,
5. nakazuje zapewnić dostęp do informacji o jakości powietrza opinii publicznej i wszystkim zainteresowanym stronom.

„Strategia tematyczna dotycząca zanieczyszczenia powietrza" wskazała na potrzebę uproszczenia prawodawstwa w sprawie jakości powietrza. Takim zabiegiem było scalenie w jeden akt prawny kilku wcześniejszych dyrektyw: Dyrektywę 2008/50/WE w sprawie jakości powietrza i czystszego powietrza dla Europy (tzw. dyrektywa CAFE). Dyrektywa CAFE nie zmienia dotychczasowych dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń, uzupełnia ich wykaz o nową substancję – pył zawieszony PM2,5. Normy w zakresie pyłu zawieszonego PM2,5 mają być wprowadzane w życie. Celem dyrektywy jest również wzmocnienie przepisów dotyczących wdrażania planów i programów, mających na celu osiągnięcie założonych parametrów jakości powietrza.

3.4. PRZECIWDZIAŁANIE I ŁAGODZENIE ZMIAN KLIMATU

Przeciwdziałanie zmianom klimatu stało się jednym z najważniejszych celów europejskiej polityki ekologicznej. Zgodnie z zasadą przezorności – fundamentem europejskiej polityki ekologicznej – za celowe uznano ograniczenie emisji gazów szklarniowych, tak by potencjalny wzrost temperatury w skali globalnej nie przekroczył 2°C. Program działań zakłada ustabilizowanie koncentracji gazów szklarniowych w atmosferze, co wymagać będzie redukcji emisji CO_2 o 70% w perspektywie długoterminowej. Najważniejszym instrumentem realizacji celów unijnej polityki klimatycznej jest przyjęty w 2008 r. tzw. pakiet klimatyczno-energetyczny określany potocznie jako „3 razy 20", który zakłada, że do 2020 r. Unia Europejska powinna:

- racjonalnie wykorzystywać energię, tak aby zmniejszyć łączne zużycie energii pierwotnej o 20% w porównaniu z prognozami na 2020 r.,
- zwiększyć udział energii ze źródeł odnawialnych do 20% całkowitego zużycia energii finalnej,
- zmniejszyć emisję gazów cieplarnianych o co najmniej 20% z porównaniem z 1990 r.

Główne dokumenty unijne tj. *Biała Księga* – Adaptacja do zmian klimatu: europejskie ramy działania (COM Biała Księga 2009), Strategia UE w zakresie przystosowania się do zmian klimatu (COM 0216 final, 2016), Porozumienie paryskie (Porozumienie paryskie – Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, 2016) mają swoje odzwierciedlenie w polityce krajowej tj. strategiach i działaniach wdrażających, z czego do głównych należą: Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do 2020 r. z perspektywą do 2030 r. (SPA, 2013), w której wskazano cele i kierunki działań adaptacyjnych dla najbardziej wrażliwych sektorów: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna i obszary chronione, zdrowie, energetyka, budownictwo oraz transport. Wskazano w nim znaczenie miast w procesach adaptacyjnych ze względu na ich wrażliwość na zamiany klimatyczne. Krajowa Polityka Miejska do 2023 r. (2015) obliguje samorządy gminne do uwzględniania w swoich działaniach na rzecz ochrony środowiska naturalnego długofalowych korelacji przyrodniczych oraz idei błękitno-zielonej infrastruktury.

3.5. OCHRONA WÓD I PRZECIWDZIAŁANIE SKUTKOM SUSZY

Ochrona wód to jeden z najlepiej rozwiniętych działów unijnej polityki ochrony środowiska. Obecnie głównym instrumentem unijnej polityki w tej dziedzinie jest przyjęta w 2000 r. tzw. „Ramowa dyrektywa wodna (RDW[3])". Kieruje się ona ekologicznym, holistycznym podejściem do oceny stanu wód i planowania gospodarki wodnej. Traktuje wody w szczególności jako czynnik tworzący siedliska, których stan zależy od działań podejmowanych na obszarze całej zlewni. Główne cele europejskiej polityki wodnej:

1. ochrona i poprawa warunków, a gdy to niemożliwe, utrzymanie obecnego stanu ekosystemów wodnych, a także lądowych i podmokłych bezpośrednio uzależnionych od ekosystemów wodnych,
2. propagowanie zrównoważonego korzystania z wody opartego na długoterminowej ochronie zasobów wodnych,
3. podejmowane przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu czystości środowiska wodnego; przedsięwzięcia te powinny prowadzić do ograniczenia emisji i zrzutów substancji szczególnie niebezpiecznych, a w dalszej perspektywie do eliminowania tego typu działalności,
4. stopniowe ograniczenie zanieczyszczenia wód podziemnych i zapobieganie ich dalszej degradacji,
5. dążenie do zmniejszenia skutków powodzi i suszy.

Cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz obszarów chronionych ustalono na mocy art. 4 Ramowej dyrektywy wodnej (RDW). Za cele środowiskowe przyjęto wartości graniczne odpowiadające dobremu stanu wód, podane w *Rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych*, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych.

Cele środowiskowe dla wód podziemnych ustalonych na mocy art. 4 RDW:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogorszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Przeciwdziałanie skutkom suszy jest zadaniem organów administracji rządowej i samorządowej. Głównymi dokumentami planistycznymi w tym zakresie są: Plany przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych oraz Plany przeciwdziałania skutkom suszy na obszarach dorzeczy. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne za przygotowanie planów prze-

[3] Kieruje się ona ekologicznym podejściem do oceny stanu wód i planowania gospodarki wodnej. Traktuje wody w szczególności jako czynnik tworzący siedliska, których stan zależy od działań podejmowanych na obszarze całej zlewni.

ciwdziałania skutkom suszy w dorzeczach jest odpowiedzialny Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej natomiast za przygotowanie planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych są odpowiedzialni dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej.

3.6. GOSPODARKA ODPADAMI

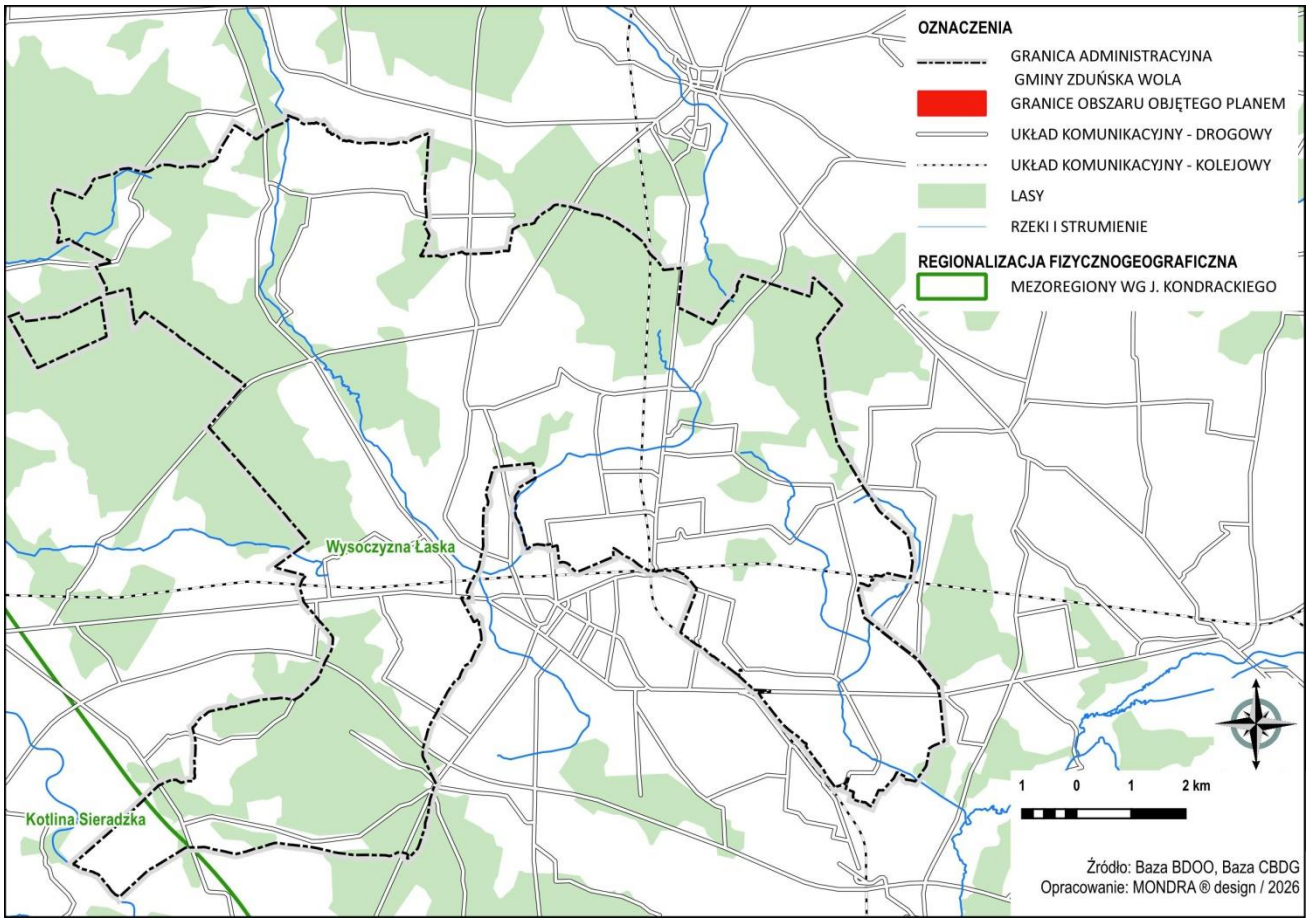
Gospodarka odpadami ma dziś bardzo rozbudowany dział prawa unijnego. Oprócz ogólnych zasad postępowania z odpadami obejmuje on wymogi dotyczące metod i urządzeń usuwania odpadów (np. spalania, składowania) oraz uregulowania związane z zagospodarowaniem różnych rodzajów odpadów. Pierwsza dyrektywa ramowa w sprawie odpadów to dyrektywa 75/442/EWG z dnia 15 lipca 1975 r. Przez ponad 30 lat był to najważniejszy akt prawny w tej dziedzinie. Ostatecznie został zastąpiony dyrektywą ramową z 2008 r. Ogólne wymagania w stosunku do gospodarki odpadami nie uległy jednak istotnym zmianom. Dyrektywa wprowadziła jednolite definicje pojęć oraz zobowiązała państwa członkowskie do opracowywania programów gospodarki odpadami. Przede wszystkim ustanowiła hierarchię zasad postępowania z odpadami, wskazując na pierwszym miejscu konieczność zapobiegania powstawaniu odpadów, następnie ich powtórne wykorzystanie, dalej recykling materiałowy, wykorzystanie odpadów jako źródła energii (w procesie spalania), dopiero w ostateczności dopuszczone powinno być ich unieszkodliwianie przez spalanie bez odzysku energii lub deponowanie na składowiskach odpadów. Na poziomie krajowym wytyczne dla gospodarki odpadami są określane w planach wojewódzkich. W wojewódzkie łódzkim obowiązuje Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2026-2031.

4. DIAGNOZA - ANALIZA I OCENA STANU OCHRONY ŚRODOWISKA OBSZARU OBJĘTEGO USTALENIAMI PROJEKTU

4.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Gmina Zduńska Wola leży w zachodniej części województwa łódzkiego, w powiecie zduńsko-wolskim, w obrębie zurbanizowanego i urbanizującego się zachodniego pasma Aglomeracji Łódzkiej.

Gmina graniczy z miastem Zduńska Wola oraz gminami: Szadek, Zapolice, Sędziejowice, Łask, Warta i Sieradz. Gmina Zduńska Wola otacza miasto Zduńska Wola od wschodu, zachodu i północy, a jej obszary bezpośrednio przyległe do miasta mają charakter podmiejski.

Ryc. 1. Położenie ogólne gminy - podziały administracyjne i regionalizacja fizyczno-geograficzna
Źródło: opracowanie własne na podstawie Państwowych Baz Danych Przestrzennych.

Gmina Zduńska Wola według regionalizacji Kondrackiego położona jest w środkowej części Niziny Południowowielkopolskiej, w przewadze na Wysoczyźnie Łaskiej. Południowo-zachodni skraj leży w Kotlinie Sieradzkiej. Rzeźba terenu została ukształtowana przez procesy morfologiczne związane ze zlodowaceniem Warty. Kształtowały ją także procesy erozji i akumulacji rzecznej oraz eolicznej w czasie zlodowaceń północnopolskich i w holocenie.

Wysoczyzna Łaska wyróżnia się trzema poziomami, na których występują niecki denudacyjne o różnym kształcie i wielkości. Niecki zazwyczaj mają wyloty na niższym poziomie wysoczyznowym, niekiedy są wtórnie rozcięte i włączają się w sieć dolin cieków stałych lub okresowych. W wyniku deglacjacji arealnej wytworzyły się tutaj pagóry kemowe i stoliwa kemowe osiągające wysokość 190 m. n.p.m., porozdzielane obniżeniami wytopiskowymi po bryłach martwego lodu. Dna obniżeń położone są na wysokości 180 m n.p.m. koło Korczewa i 175 m n.p.m. koło Zduńskiej Woli. W dolinie Pichny k. Zduńskiej Woli tarasy nadzalewowe tworzą wąskie listwy.

Dno doliny Warty, należące do Kotliny Sieradzkiej, ma szerokość około 6 km. W czasie zlodowaceń północnopolskich wytworzyły się tu dwa poziomy taras nadzalewowych. Sieć dolinna zaczęła formować się podczas zlodowacenia Warty. Doliny Warty i Brodni nawiązują do czwartorzędowych form kopalnych. Młode formy dolinne wykształciły się na skutek intensywnych procesów erozyjnych u schyłku zlodowaceń północnopolskich i w holocenie. Bardzo młodymi formami są doliny cieków stałych i okresowych prawych dopływów Pichny k. Zduńskiej Woli, mają one początek w zagłębieniach wytopiskowych po bryłach martwego lodu. Procesy denudacyjne, których efektem są suche dolinki, niecki i dolinki denudacyjne, nie przekształciły znacznie pierwotnej rzeźby polodowcowej. U schyłku zlodowacenia północnopolskiego i w holocenie powstały formy eoliczne w okolicach Annopola, Czech i Poręb. Występują tutaj wydmy i wały wydmowe o wysokościach względnych przekraczających 10 m. We wschodniej i południowej część gminny występują równiny sandrowe i wodnolodowcowe powstałe podczas recesji lądolodu Warty.

4.2. STAN ŚRODOWISKA – CHARAKTERYSTYKA KOMPONENTÓW ŚRODOWISKA

4.2.1. Budowa geologiczna

Obszar gminy leży w obrębie kredowej niecki łódzkiej w pobliżu jej granicy z monokliną przedsudecką. Utwory czwartorzędowe występują na całym terenie gminy tworząc pokrywę miąższości ok. 40-100 m. Utwory te reprezentowane są przez piaski, żwiry, pyły oraz gliny.

W północnej części gminy osady czwartorzędowe wykształcone są w postaci serii glin zwałowych lub piaszczystych o miąższości ok. 15-25 m. Lokalnie w stropie gliny występują piaski różnej granulacji o zmiennej miąższości dochodzącej nawet do ok. 15 m, zaś pod gliną – seria piasków i żwirów o miąższości ok. 20-25 m. Na wschód i na zachód od linii Czartki-Zborowskie-Sikucin osady piaszczyste wyklinowują się i gliny zwałowe zalegają bezpośrednio na zwietrzelinie wapieni i margli kredowych, bądź na piaskach lub iłach z węglem brunatnym trzeciorzędu (Rębieskie Stare, Annopole Stare). Miąższość utworów czwartorzędowych na terenie gminy wynosi:

- w części północnej od ok. 30 m w miejscowości Rębieskie Stare do ok. 60 m w Gajewnikach,
- w części środkowej od ok. 40 m w Opiesinie do ok. 65 m w Wojsławicach,
- w części południowej od ok. 50 m w Krobanowie do ok. 60 m w miejscowości Czechy.

W rejonie Opiesina gliny są podścielone warstwą piasków o miąższości od kilkunastu metrów

spoczywającą bezpośrednio na spękanych utworach kredy górnej. Utwory trzeciorzędowe na terenie gminy występują lokalnie. Wykształcone są w postaci pyłu i iłu z drobnymi wkładkami piasku. Strop tych utworów występuje na głębokości od ok. 35 m w miejscowości Czechy do ok. 65 w Tymienicach. Miąższość tych utworów jest zmienna i wahasię od ok. 10 m do ok. 35. Utwory kredy górnej wykształcone są w facji wapienno-marglistej reprezentowanej przez wapienie, margle i opoki oraz facji piaszczystej reprezentowanej przez słabo zwięzłe piaskowce wapniste o różnej granulacji, miejscami z wkładkami margli piaszczystych. Strop tych utworów występuje na głębokości od ok. 30 m w miejscowości Rębieskie Stare do ok. 100 m w Tymienicach. Osady rzeczne holoceńskie (głównie piaski i żwiry) wypełniają dolinę Warty i Brodni oraz budują terasy nadzalewowe. Dna dolin mniejszych cieków zbudowane są z piasków rzecznych częściowo humusowych. Płytkie obniżenia koło Annopola wypełniają namuły piaszczysto-humusowe. Starorzecza w okolicach wsi Piaski wypełnione są torfem. Piaski eoliczne pokrywają rozległe tereny na Wysoczyźnie Łaskiej.

4.2.2. Gleby

Spośród wszystkich kompleksów największą powierzchnię zajmują gleby zaliczane do kompleksu żytniego bardzo dobrego. Gleby hydrogeniczne (w tym gleby pochodzenia organicznego) tzn. torfowe, murszowe, a także czarne ziemie i mady występują głównie w dolinie rzeki Pichny k.Zduńskiej Woli oraz innych cieków, a także w lokalnych zagłębieniach. Gleby rolniczo nieprzydatne znajdują się w północnej części gminy zajmując dosyć małą powierzchnię, a nieużytki rolnicze zajmują pas ciągnący się na północy miasta Zduńska Wola.

Zgodnie z *Ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r.* ochrona gruntów rolnych polega, w szczególności na ograniczeniu przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne. Ponadto przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne podlega dodatkowym ograniczeniom. Szczególnej ochronie podlegają grunty rolne o najwyższej bonitacji (klas I - III) tj. gleby orne najlepsze, bardzo dobre, dobre i średnio dobre. Przeznaczenie tych gleb klas I-III na cele nierolnicze i nieleśne wymaga zgody ministra, uzyskiwanej w procedurze sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz faktycznego wyłączenia z użytkowania na etapie budowlanym. Z ww. zgody zostały wyłączone grunty w granicach administracyjnych miast, jednak należy pamiętać o obowiązku faktycznego wyłączenia tych gruntów na poziomie budowlanym oraz ogólnych zasadach ochrony gruntów rolnych i leśnych.

4.2.3. Miejsca lokalizacji złóż kopalin oraz działalność górnicza

Na terenie gminy wiejskiej Zduńska Wola występują złoża piasków i żwirów oraz surowców ila-stych wykorzystywane w przemyśle budowlanym i ceramicznym. Są one genetycznie związane z budową geologiczną stanowiącą podstawowy składnik środowiska przyrodniczego obszaru. Zewnętrzną powłokę podłoża geologicznego tworzą polodowcowe utwory czwartorzędowe, a powszechnie występujące na powierzchni terenu osady tego okresu – piaski, żwiry i gliny – stanowią przedmiot działalności eksploatacyjnej, w tym na potrzeby lokalne.

Największe ze złóż kopalin znajdują się w północno-wschodniej oraz zachodniej części gminy. Kopaliną główną na obszarze gminy są piaski i żwiry - 15 z 20 złóż. Udokumentowane są również 4 kopaliny surowców ilastych oraz 1 kopalina surowców kwarcowych. Dominującymi stanami zagospodarowania złóż są złoża z zaniechaną eksploatacją – 9 oraz złoża rozpoznane szczegółowo – 6. Sporadycznie pojawiają się złoża zagospodarowane (3), złoża rozpoznane wstępnie (1) oraz złoża eksploatowane okresowo (1).

Poniżej przedstawiono charakterystykę udokumentowanych złóż kopalin.

Tab. 21. Charakterystyka udokumentowanych złóż kopalin

1. Annopole Stare – eksploatacja złoża zaniechana Z

Nazwa i kod złoża	Miejscowość	Powierzchnia złoża	Sposób użytkowania terenu złoża
Annopole Stare KN 9320	Annopole Stare dz. nr 16, 17 (183, 184/1)	8 800 [m2]	obsz. gosp. roln. kl. V
Kopalina główna	Kierunek zastosowania kopaliny	Przewidywany sposób eksploatacji	
piaski i żwiry	dla drogownictwa dla budownictwa	odkrywkowy	
Sposób rozpoznania złoża			
6 otworów o gł. 3,2-6,0m i łącznym metrażu 29mb; badania laboratoryjne 6 próbek			
Przewidywana wielkość rocznego wydobycia	Przewidywany sposób przeróbki kopaliny:	Przewidywany sposób wykorzystania złoża po zakończeniu eksploatacji i jego rekultywacji	
10000-20000m3	przesiewanie sortowanie i separacja	leśny	

Budowa geologiczna złoża		
Forma złoża	Sposób ułożenia	Wiek utworów otaczających złoże
pokładowa	poziomo	czwartorzęd-plejstocen
Rodzaj utworów budujących złoże	Wiek utworów budujących złoże	Przewidywany sposób eksploatacji
piaski (psamity)	czwartorzęd-plejstocen	gleba

Grubość nadkładu (N)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,10	0,30	0,18	m

Miąższość złoża (Z)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,70	5,80	3,20	m

Głębokość spągu złoża			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
2,8	6,00	4,80	m

Stosunek N/Z (tylko dla złóż eksploatowanych odkrywkowo)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,02	0,12	0,04	m

Poziomy wodonośne:

Głębokość m p.p.t.	
od	do
2,70	2,80

Zatwierdzone zasoby geologiczne: piasek [tys. t]

wg stanu na 31.12.2011 - wg decyzji/ zawiadomienia SR.6528.3.2012					
		A+B	C_1	C_2	D
bilansowe	poza filarami	0,00	46,43	0,00	0,00
	w filarach	0,00	0,00	0,00	0,00

2. Czechy – złoże rozpoznane szczegółowo R

Nazwa i kod złoża	Miejscowość	Powierzchnia złoża	Nadzór górniczy
Czechy KN 3870	Czechy	3,6110 ha	Okręgowy Urząd Górniczy - Kielce
Koncesję na wydobywanie wydaje	Kopalina główna	Stratygrafia spągu złoża	
Marszałek województwa łódzkiego	Piaski i żwiry	czwartorzęd-plejstocen	
Stratygrafia stropu złoża	Podtypy kopaliny	Forma złoża	Ilość pokładów
czwartorzęd-holocen	piasek	wydma	1

Metoda obliczania zasobów	Litologia skał otaczających złoże
izolinii	gleby piaski (psamity) pyły (aleuryty)

Grubość nadkładu (N)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,00	0,70	0,10	m

Miąższość złoża (Z)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
1,5	6,90	3,70	m

Głębokość spągu złoża			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
		3,80	m

Stosunek N/Z (tylko dla złóż eksploatowanych odkrywkowo)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,00	0,20		m

Poziomy wodonośne:

Głębokość m p.p.t.	
od	do
3,5	8,00

Zatwierdzone zasoby geologiczne: piasek [tys. t]

wg stanu na 31.12.2024					
		A+B	C_1	C_2	D
bilansowe	poza filarami	0,00	251,38	0,00	0,00
	w filarach	0,00	0,00	0,00	0,00

3. Dionizów - złoże rozpoznane szczegółowo R

Nazwa i kod złoża	Miejscowość	Powierzchnia złoża	Nadzór górniczy
Dionizów IB 2413	Dionizów	9,7340 ha	Okręgowy Urząd Górniczy - Kielce
Koncesję na wydobywanie wydaje	Kopalina główna	Stratygrafia spągu złoża	Stratygrafia stropu złoża

Marszałek województwa łódzkiego	surowce ilaste ceramiki budowlanej	czwartorzęd-plejstocen	czwartorzęd-plejstocen
Rodzaj nieruchomości gruntowej nad złożem	Podtypy kopaliny	Forma złoża	Ilość pokładów
obsz. gosp. rolnej kl. > IV (V,VI)	glina	pokładowa	1
Metoda obliczania zasobów	Możliwe kierunki wykorzystania kopaliny	Litologia skał otaczających złoże	Grupa złoża
bloków geologicznych	d/p ceramiki czerwonej d/p agloporytu	gliny, piaski (psamity)	II

Grubość nadkładu (N)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,10	2,50	0,56	m

Miąższość złoża (Z)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
2,70	8,00	7,60	m

Głębokość spągu złoża			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
		8,16	m

Stosunek N/Z (tylko dla złóż eksploatowanych odkrywkowo)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
		0,08	m

Zatwierdzone zasoby geologiczne: glina [tys. m^3]

wg stanu na 31.12.1980 - wg decyzji/ zawiadomienia KZK/012/M/4355/81/82					
		A+B	C_1	C_2	D
bilansowe	poza filarami	0,00	724,00	0,00	0,00
	w filarach	0,00	0,00	0,00	0,00

4. Gajewniki – złoże rozpoznane szczegółowo R

Nazwa i kod złoża	Miejscowość	Powierzchnia złoża	Nadzór górniczy
Gajewniki KN 20145	Gajewniki	11,2487 ha	Okręgowy Urząd Górniczy - Kielce
Koncesję na wydobywanie wydaje	Kopalina główna	Stratygrafia spągu złoża	Stratygrafia stropu złoża

Marszałek województwa łódzkiego	piaski i żwiry	czwartorzęd-plejstocen	czwartorzęd-plejstocen
Rodzaj nieruchomości gruntowej nad złożem	Podtypy kopaliny	Forma złoża	Ilość pokładów
obsz. gosp. rolnej kl. > IV (V,VI) Nieużytki – N	piasek	pokładowa	1
Metoda obliczania zaso-bów	Możliwe kierunki wykorzystania kopaliny	Litologia skał otaczających złoże	Grupa złoża
średniej arytmetycznej	dla budownictwa dla drogownictwa	Gleby, gliny, piaski (psamity), pyły (aleuryty)	II

Grubość nadkładu (N)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,20	0,20	0,20	m

Miąższość złoża (Z)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
3,80	9,60	6,90	m

Głębokość spągu złoża			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
4,00	9,80		m

Stosunek N/Z (tylko dla złóż eksploatowanych odkrywkowo)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,02	0,05	0,03	m

Poziomy wodonośne:

Głębokość m p.p.t.	
od	do
2,40	5,60

Zatwierdzone zasoby geologiczne: piasek [tys. t]

wg stanu na 31.12.2019 - wg decyzji/ zawiadomienia GKIII.7427.2.17.2020.KK					
		A+B	C_1	C_2	D
bilansowe	poza filarami	0,00	1 311,71	0,00	0,00
	w filarach	0,00	0,00	0,00	0,00

5. Krobanów – złoże rozpoznane szczegółowo R

Nazwa i kod złoża	Miejscowość	Powierzchnia złoża	Nadzór górniczy
Krobanów IB 4950	Ostrówek	5,5529 ha	Okręgowy Urząd Górniczy - Kielce
Koncesję na wydobywanie wydaje	Kopalina główna	Stratygrafia spągu złoża	Stratygrafia stropu złoża
Marszałek województwa łódzkiego	surowce ilaste ceramiki budowlanej	czwartorzęd-plejstocen	czwartorzęd-plejstocen
Rodzaj nieruchomości gruntowej nad złożem	Podtypy kopaliny	Możliwe kierunki wykorzystania kopaliny	
obsz. gosp. rolnej kl. > IV (V,VI) Nieużytki – N)	glina	d/p wyrobów grubościennych d/p ceramiki czerwonej	
Metoda obliczania zasobów	Ilość pokładów	Grupa złoża	
wieloboków (Bołdyriewa)	1	I	

Grubość nadkładu (N)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,00	1,30	0,49	m

Miąższość złoża (Z)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
7,50	10,00	9,10	m

Głębokość spągu złoża			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
8,00	11,00	9,60	m

Stosunek N/Z (tylko dla złóż eksploatowanych odkrywkowo)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,00	0,15	0,05	m

Zatwierdzone zasoby geologiczne: glina [tys. m^3]

wg stanu na 01.01.1989 - wg decyzji/ zawiadomienia OS.IV.8513/5/89					
		A+B	C_1	C_2	D
bilansowe	poza filarami	0,00	510,00	0,00	0,00
	w filarach	0,00	0,00	0,00	0,00

6. Krobanówek II – eksploatacja złoża zaniechana Z

Nazwa i kod złoża	Miejscowość	Powierzchnia złoża	Nadzór górniczy
Krobanówek II IB 2409	Krobanów, Michałów	35,0845 ha	Okręgowy Urząd Górniczy - Kielce
Koncesję na wydobywanie wydaje	Kopalina główna	Stratygrafia spągu złoża	Stratygrafia stropu złoża
Marszałek województwa łódzkiego	surowce ilaste ceramiki budowlanej	czwartorzęd-plejstocen	czwartorzęd-plejstocen
Rodzaj nieruchomości gruntowej nad złożem	Podtypy kopaliny	Możliwe kierunki wykorzystania kopaliny	Metoda obliczania zasobów
obszar gospodarki rolnej	glina	d/p wyrobów grubościennych d/p ceramiki czerwonej	wieloboków (Bołdyriewa)
Forma złoża	Ilość pokładów	Grupa złoża	
pokładowa	1	II	

Grubość nadkładu (N)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,20	1,10	0,40	m

Miąższość złoża (Z)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
3,40	14,90	7,10	m

Głębokość spągu złoża			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
3,70	15,20	7,50	m

Stosunek N/Z (tylko dla złóż eksploatowanych odkrywkowo)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,02	0,14	0,03	m

Zatwierdzone zasoby geologiczne: glina [tys. m^3]

wg stanu na 01.01.1972 - wg decyzji/ zawiadomienia KZK/012/S/2680/72					
		A+B	C_1	C_2	D
bilansowe	poza filarami	0,00	2 267,85	0,00	0,00
	w filarach	0,00	150,00	0,00	0,00

7. Męcka Wola – złoże rozpoznane wstępnie P

Nazwa i kod złoża	Miejscowość	Powierzchnia złoża	Nadzór górniczy

Męcka Wola PC 2756	Męcka Wola	83,8500 ha	Okręgowy Urząd Górniczy - Kielce
Koncesję na wydobywanie wydaje	Kopalina główna	Stratygrafia spągu złoża	Stratygrafia stropu złoża
Marszałek województwa łódzkiego	surowce kwarcowe d/p cegły wapienno-piaskowej	czwartorzęd-halocen	czwartorzęd-halocen
Rodzaj nieruchomości gruntowej nad złożem	Podtypy kopaliny	Możliwe zagrożenia środowiska przez wydobywanie i przeróbkę kopalin	Metoda obliczania zasobów
Obszar gospodarki leśnej	Piasek kwarc. niezawod-niony	przez wydobycie – deformacje powierzchni terenu	bloków geologicznych
Litologia skał otaczających złoże	Forma złoża	Ilość pokładów	Grupa złoża
gliny, margle, piaski (psamity)	Wydma	1	II

Grubość nadkładu (N)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,00	0,20	0,12	m

Miąższość złoża (Z)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
2,20	17,00	4,80	m

Głębokość spągu złoża			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
2,30	17,20	5,00	m

Stosunek N/Z (tylko dla złóż eksploatowanych odkrywkowo)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
		0,02	m

Zatwierdzone zasoby geologiczne: piasek kwarc. niezawodniony [tys. m^3]

wg stanu na 31.12.1998 - wg decyzji/ zawiadomienia OZ/Si.IV-7514/11/99					
		A+B	C_1	C_2	D
bilansowe	poza filarami	0,00	0,00	4 253,31	0,00
	w filarach	0,00	0,00	0,00	0,00

8. Mostki – eksploatacja złoża zaniechana Z

Nazwa i kod złoża	Miejscowość	Powierzchnia złoża	Kopalina główna
Mostki KN 5141	Mostki dz. 44/3	16 345 [m2]	piaski i żwiry
Forma złoża	Sposób użytkowania powierzchni na terenie złoża	Przewidywany sposób eksploatacji	Przewidywany sposób przeróbki kopaliny
pokładowa	obsz. gosp. roln. kl. VI	odkrywkowy	przesiewanie
Przewidywany sposób wykorzystania złoża po zakończeniu eksploatacji i jego rekultywacji			
rolniczy			

Grubość nadkładu (N)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,00	0,50		m

Miąższość złoża (Z)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
7,50	8,00		m

Głębokość spągu złoża			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
8,00	8,50		m

Stosunek N/Z (tylko dla złóż eksploatowanych odkrywkowo)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
		0,05	m

Zatwierdzone zasoby geologiczne: piasek [tys. t]

wg stanu na 31.12.2010 - wg decyzji/ zawiadomienia SR.6528.1.2011					
		A+B	C_1	C_2	D
bilansowe	poza filarami	0,00	185,94	0,00	0,00
	w filarach	0,00	0,00	0,00	0,00

9. Mostki III – złoże rozpoznane szczegółowo R

Nazwa i kod złoża	Miejscowość	Powierzchnia złoża	Właściciel terenu złoża
Mostki III KN 14679	Mostki dz. nr 321/4	10 998 [m2]	Dorota Szubert Józef Szubert (Suchowczasy 86,

			98-220 Zduńska Wola)
Klasa gleb na obszarze złoża	Kopalina główna	Sposób użytkowania powierzchni na terenie złoża	Przewidywany sposób wykorzystania złoża po zakończeniu eksploatacji i jego rekultywacji leśno - wodny
V Gleby orne słabe VI Gleby orne najsłabsze	piaski i żwiry	obsz. gosp. rolnej kl. > IV (V,VI)	4 otwory o gł. 4,5-8,5m i łącznym metrażu 27,0mb; badania laboratoryjne 3 próbek
Przewidywany sposób eksploatacji	Przewidywana wielkość rocznego wydobycia	Przewidywany sposób przeróbki kopaliny	Kierunki wykorzystania kopaliny
odkrywkowy	do 20000m3	Przesiewanie, sortowanie i separacja	dla drogownictwa dla budownictwa

Budowa geologiczna złoża		
Forma złoża	Sposób ułożenia	Wiek utworów otaczających złoże
pokładowa	poziomo, bez zaburzeń	czwartorzęd-plejstocen
Rodzaj utworów budujących złoże	Wiek utworów budujących złoże	Przewidywany sposób eksploatacji
piaski (psamity)	czwartorzęd-plejstocen	gleba

Grubość nadkładu (N)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,30	0,30	0,30	m

Miąższość złoża (Z)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
4,60	8,20	6,30	m

Głębokość spągu złoża			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
4,90	8,50	6,80	m

Stosunek N/Z (tylko dla złóż eksploatowanych odkrywkowo)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka

		0,05	m

Poziomy wodonośne:

Głębokość m p.p.t.	
od	do
4,00	4,50

Zatwierdzone zasoby geologiczne: piasek [tys. T]

wg stanu na 31.12.2009 - wg decyzji/ zawiadomienia SR.7512-2/10					
		A+B	C_1	C_2	D
bilansowe	poza filarami	0,00	114,32	0,00	0,00
	w filarach	0,00	0,00	0,00	0,00

10. Mostki V - złoże zagospodarowane E

Nazwa i kod złoża	Miejscowość	Powierzchnia złoża	Użytkownicy złoża
Mostki V KN 17900	Mostki dz. nr 77/3, 79/1, 81/1	19 974 [m2]	EKO SYSTEM Leszek Felsztyński Mostki, ul. Kamienna 2 98-220 Zduńska Wola
Kopalina główna	Sposób rozpoznania złoża	Sposób użytkowania powierzchni na terenie złoża	Kierunki wykorzystania kopaliny
piaski i żwiry	4 otwory o gł. 18-20m i łącznym metrażu 78mb; badania laboratoryjne 3 próbek	obsz. gosp. roln. kl. VI	dla drogownictwa dla budownictwa
Przewidywany sposób eksploatacji	Przewidywana wielkość rocznego wydobycia	Przewidywany sposób wykorzystania złoża po zakończeniu eksploatacji i jego rekultywacji	
odkrywkowy	do 20000m^3	rolniczo - leśny	

Budowa geologiczna złoża		
Forma złoża	Sposób ułożenia	Wiek utworów otaczających złoże

pokładowa	poziomo	czwartorzęd-plejstocen
Rodzaj utworów budujących złoże	Wiek utworów budujących złoże	Przewidywany sposób eksploatacji
piaski (psamity)	czwartorzęd-plejstocen	gleba

Grubość nadkładu (N)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,20	0,20	0,20	m

Miąższość złoża (Z)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
8,30	12,20	10,50	m

Głębokość spągu złoża			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
8,50	12,40	10,70	m

Stosunek N/Z (tylko dla złóż eksploatowanych odkrywkowo)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,02	0,03		m

Poziomy wodonośne:

Głębokość m p.p.t.	
od	do
9,50	13,40

Zatwierdzone zasoby geologiczne: piasek [tys. t]

wg stanu na 31.12.2015 - wg decyzji/ zawiadomienia SR.6528.3.2015					
		A+B	C_1	C_2	D
bilansowe	poza filarami	0,00	321,34	0,00	0,00
	w filarach	0,00	0,00	0,00	0,00

Zatwierdzone zasoby przemysłowe

wg stanu na 31.12.2022 - wg decyzji/ zawiadomienia GKIII.7422.54.2022.KK					
		A+B	C_1	C_2	D
przemysłowe	poza filarami	0,00	321,34	0,00	0,00
	w filarach	0,00	0,00	0,00	0,00

11. Mostki VI - złoże eksploatowane okresowo T

Nazwa i kod złoża	Miejscowość	Powierzchnia złoża	Użytkownicy złoża
Mostki VI KN 18841	Mostki dz. nr 45/3, 45/5, 46/1, 47/3	4,8424 ha	INVESTBET sp. z o.o. ul. Stefana Okrzei 2a 98-220 Zduńska Wola
Nadzór górniczy	Koncesję na wydobywanie wydaje	Kopalina główna	Kierunki wykorzystania kopaliny
Okręgowy Urząd Górniczy - Kielce	Marszałek województwa łódzkie	piaski i żwiry	dla drogownictwa dla budownictwa
Koncesja na wydobywanie	Rodzaj nieruchomości gruntowej nad złożem	Podtypy kopaliny	Metoda obliczania zasobów
nr koncesji: RŚV.7422.41.2018.KK wydana dnia: 2018-05-02 termin ważności: 2034-10-31	Tereny kopalnian, obsz. gosp. rolnej kl. > IV (V,VI), obszar gospodarki leśnej	piasek	bloków geologicznych
Stratygrafia spągu złoża	Stratygrafia stropu złoża	Grupa złoża	Forma złoża
czwartorzęd-plejstocen	czwartorzęd-plejstocen	I	pokładowa
Ilość pokładów		Litologia skał otaczających złoże	
1		gleby, piaski (psamity), pyły (aleuryty)	

Grubość nadkładu (N)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,00	0,20	0,10	m

Miąższość złoża (Z)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
4,80	14,80	8,90	m

Głębokość spągu złoża			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
4,80	15,00		m

Stosunek N/Z (tylko dla złóż eksploatowanych odkrywkowo)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka

0,00	0,02		m

Zatwierdzone zasoby geologiczne: piasek [tys. t]

wg stanu na 10.01.2020 - wg decyzji/ zawiadomienia GKIII.7427.2.13.2020.KK					
		A+B	C_1	C_2	D
bilansowe	poza filarami	0,00	585,57	0,00	0,00
	w filarach	0,00	0,00	0,00	0,00

Zatwierdzone zasoby przemysłowe

wg stanu na 31.12.2018 - wg decyzji/ zawiadomienia RŚV.7422.87.2019.KK					
		A+B	C_1	C_2	D
przemysłowe	poza filarami	0,00	355,72	0,00	0,00
	w filarach	0,00	0,00	0,00	0,00

12. Mostki VII - złoże zagospodarowane E

Nazwa i kod złoża	Miejscowość	Powierzchnia złoża	Użytkownicy złoża
Mostki VII KN 19248	Mostki dz. nr 8/1	3,5612 ha	EKO SYSTEM Leszek Felsztyński Mostki, ul. Kamienna 2 98-220 Zduńska Wola
Nadzór górniczy	Koncesję na wydobywanie wydaje	Kopalina główna	Kierunki wykorzystania kopaliny
Okręgowy Urząd Górniczy - Kielce	Marszałek województwa łódzkie	piaski i żwiry	dla drogownictwa dla budownictwa
Koncesja na wydobywanie	Rodzaj nieruchomości gruntowej nad złożem	Podtypy kopaliny	Metoda obliczania zasobów
nr koncesji: RŚV.7422.109.2019.KK wydana dnia: 2020-01-31 termin ważności: 2035-02-01	obsz. gosp. roln. kl.VI	piasek	średniej arytmetycznej
Stratygrafia spągu złoża	Stratygrafia stropu złoża	Forma złoża	Grupa złoża
czwartorzęd-plejstocen	czwartorzęd-plejstocen	pokładowa	I
Ilość pokładów		Litologia skał otaczających złoże	
1		gleby, piaski (psamity), pyły (aleuryty)	

Grubość nadkładu (N)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,10	0,10	0,10	m

Miąższość złoża (Z)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
13,40	19,90	16,90	m

Głębokość spągu złoża			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
16,50	20,00		m

Stosunek N/Z (tylko dla złóż eksploatowanych odkrywkowo)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,01	0,01	0,01	m

Zatwierdzone zasoby geologiczne: piasek [tys. t]

wg stanu na 10.01.2017 - wg decyzji/ zawiadomienia RŚV.7427.2.23.2018.KK					
		A+B	C_1	C_2	D
bilansowe	poza filarami	0,00	808,68	0,00	0,00
	w filarach	0,00	0,00	0,00	0,00

Zatwierdzone zasoby przemysłowe

wg stanu na 31.12.2018 - wg decyzji/ zawiadomienia RŚV.7422.109.2019.KK					
		A+B	C_1	C_2	D
przemysłowe	poza filarami	0,00	649,61	0,00	0,00
	w filarach	0,00	0,00	0,00	0,00

wg stanu na 31.12.2018 - wg decyzji/ zawiadomienia RŚV.7422.109.2019.KK					
		A+B	C_1	C_2	D
nieprzemysłowe	poza filarami	0,00	159,07	0,00	0,00
	w filarach	0,00	0,00	0,00	0,00

13. Ostrówek – złoże rozpoznane szczegółowo R

Nazwa i kod złoża	Miejscowość	Powierzchnia złoża	Nadzór górniczy
Ostrówek IB 7438	Ostrówek	3,1409 ha	Okręgowy Urząd Górniczy - Kielce
Koncesję na wydobywanie wydaje	Kopalina główna	Rodzaj nieruchomości gruntowej nad złożem	Kierunki wykorzystania

			kopaliny
Marszałek województwa łódzkie	surowce ilaste ceramiki budowlanej	grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych – Lzr	d/p ceramiki czerwonej d/p wyrobów grubościennych
Metoda obliczania zasobów	Podtypy kopaliny	Stratygrafia spągu złoża	Stratygrafia stropu złoża
średniej arytmetycznej	glina	czwartorzęd-plejstocen	czwartorzęd-plejstocen
Forma złoża	Grupa złoża	Ilość pokładów	Litologia skał otaczających złoże
pokładowa	II	2	gliny

Grubość nadkładu (N)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,20	0,80	0,40	m

Miąższość złoża (Z)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
4,20	4,80	4,60	m

Głębokość spągu złoża			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
5,00	5,00	5,00	m

Stosunek N/Z (tylko dla złóż eksploatowanych odkrywkowo)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
		0,08	m

Zatwierdzone zasoby geologiczne: glina [tys. m^3]

wg stanu na 31.12.1996 - wg decyzji/ zawiadomienia OS.IV.7514/2/97					
		A+B	C_1	C_2	D
bilansowe	poza filarami	0,00	144,48	0,00	0,00
	w filarach	0,00	0,00	0,00	0,00

14. Piaski I - eksploatacja złoża zaniechana Z

Nazwa i kod złoża	Miejscowość	Powierzchnia złoża	Nadzór górniczy
Piaski I KN 3867	Piaski	2,2491 ha	Okręgowy Urząd Górniczy - Kielce
Koncesję na wydobywanie wydaje	Kopalina główna	Kierunki wykorzystania kopaliny	Podtypy kopaliny
Marszałek województwa łódzkie	piaski i żwiry	dla drogownictwa dla budownictwa	piasek
Metoda obliczania zasobów	Stratygrafia spągu złoża	Stratygrafia stropu złoża	Forma złoża
izolinii	czwartorzęd-plejstocen	czwartorzęd-holocen	wydma
Grupa złoża	Ilość pokładów	Litologia skał otaczających złoże	
I	1	gleby, piaski (psamity)	

Grubość nadkładu (N)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,20	0,20	0,20	m

Miąższość złoża (Z)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
2,60	10,30	5,60	m

Głębokość spągu złoża			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
		5,80	m

15. Zborowskie – eksploatacja złoża zaniechana Z

Nazwa i kod złoża	Miejscowość	Powierzchnia złoża	Nadzór górniczy
Zborowskie KN 4369	Zborowskie	24,4855 ha	Okręgowy Urząd Górniczy - Kielce
Koncesję na wydobywanie wydaje	Kopalina główna	Możliwe zagrożenia środowiska przez wydobywanie i przeróbkę kopalin	Podtypy kopaliny
Marszałek województwa łódzkie	piaski i żwiry	przez wydobycie – deformacje powierzchni terenu	piasek

Metoda obliczania zasobów	Stratygrafia spągu złoża	Stratygrafia stropu złoża	Forma złoża
izolinii	czwartorzęd	czwartorzęd	wydma
Grupa złoża	Ilość pokładów	Litologia skał otaczających złoże	
I	1	gleby, piaski (psamity)	

Grubość nadkładu (N)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,20	0,30	0,20	m

Miąższość złoża (Z)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
2,00	12,30	5,70	m

Głębokość spągu złoża			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
2,20	12,50	5,90	m

Stosunek N/Z (tylko dla złóż eksploatowanych odkrywkowo)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
		0,04	m

Zatwierdzone zasoby geologiczne: piasek [tys. t]

wg stanu na 31.12.2001 - wg decyzji/ zawiadomienia PZ/Si.VIII-7414/9/01					
		A+B	C_1	C_2	D
bilansowe	poza filarami	0,00	144,48	0,00	0,00
	w filarach	0,00	0,00	0,00	0,00

16. Zborowskie II – eksploatacja złoża zaniechana Z

Nazwa i kod złoża	Miejscowość	Powierzchnia złoża	Kopalina główna
Zborowskie II KN 6241	Zborowskie	1 750 [m2]	piaski i żwiry
Przewidywany sposób wykorzystania złoża po zakończeniu eksploatacji i jego rekultywacji		Przewidywany sposób eksploatacji	Kierunki wykorzystania kopaliny
leśny		odkrywkowy	dla budownictwa dla drogownictwa

Budowa geologiczna złoża		
Forma złoża	Sposób ułożenia	Wiek utworów otaczających złoże
pokładowa	poziomo	czwartorzęd-plejstocen, czwartorzęd-holocen
Rodzaj utworów budujących złoże	Wiek utworów budujących złoże	Rodzaj nadkładu
piaski (psamity)	czwartorzęd-plejstocen	humus

Grubość nadkładu (N)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,20	0,20	0,20	m

Miąższość złoża (Z)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
7,80	9,80	8,80	m

Głębokość spągu złoża			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
	10,00		m

Stosunek N/Z (tylko dla złóż eksploatowanych odkrywkowo)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,02	0,05	0,04	m

Poziomy wodonośne:

Głębokość m p.p.t.	
od	do
15,00	

Zatwierdzone zasoby geologiczne: piasek [tys. t]

wg stanu na 30.07.1994 - wg decyzji/ zawiadomienia OS.IV.7514/6/94					
		A+B	C_1	C_2	D
bilansowe	poza filarami	0,00	0,19	0,00	0,00
	w filarach	0,00	0,00	0,00	0,00

17. Zborowskie V - złoże zagospodarowane E

Nazwa i kod złoża	Miejscowość	Powierzchnia złoża	Użytkownicy złoża
Zborowskie V KN 9155	Zborowskie	19 360 [m^2]	P. Kazimierz Gołdyn Izabelów 16b 98-220 Zduńska Wola
Sposób użytkowania powierzchni na terenie złoża	Przewidywany sposób eksploatacji	Przewidywana wielkość rocznego wydobycia	Kierunki wykorzystania kopaliny
9 otworów o gł. 4,0-12,5m i łącznym metrażu 70,0mb; badania laboratoryjne 5 próbek	odkrywkowy	20000ton	dla budownictwa
Przewidywany sposób wykorzystania złoża po zakoń-czeniu eksploatacji i jego rekultywacji		Kopalina główna	
leśny		piaski i żwiry	

Budowa geologiczna złoża		
Forma złoża	Sposób ułożenia	Wiek utworów otaczających złoże
wydma	Wydma, bez zaburzeń	czwartorzęd-plejstocen, czwartorzęd-holocen
Rodzaj utworów budujących złoże	Wiek utworów budujących złoże	Rodzaj nadkładu
piaski (psamity)	czwartorzęd-plejstocen, czwartorzęd-holocen	gleba

Grubość nadkładu (N)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,20	0,20	0,20	m

Miąższość złoża (Z)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
2,40	14,10	7,90	m

Głębokość spągu złoża			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
2,60	14,30	8,10	m

Stosunek N/Z (tylko dla złóż eksploatowanych odkrywkowo)

Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,01	0,08	0,02	m

Poziomy wodonośne:

Głębokość m p.p.t.	
od	do
3,60	14,90

Zatwierdzone zasoby geologiczne: piasek [tys. t]

wg stanu na 31.12.2001 - wg decyzji/ zawiadomienia SR.751-3/02					
		A+B	C_1	C_2	D
bilansowe	poza filarami	0,00	79,65	0,00	0,00
	w filarach	0,00	0,00	0,00	0,00

18. Zborowskie VI - eksploatacja złoża zaniechana Z

Nazwa i kod złoża	Miejscowość	Powierzchnia złoża	Sposób użytkowania powierzchni na terenie złoża
Zborowskie VI KN 10694	Zborowskie dz. nr 143/3, 144/3, 144/5, 145/1, 146, 150/1, 151/1, 152/3, 152/5, 153/1	18 366 [m^2]	Obszar gospodarki leśnej
Kopalina główna	Forma złoża	Przewidywany sposób eksploatacji	Kierunki wykorzystania kopaliny
piaski i żwiry	wydma	odkrywkowy	dla budownictwa
Przewidywany sposób wykorzystania złoża po zakończeniu eksploatacji i jego rekultywacji			
leśny			

Grubość nadkładu (N)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,20	0,40	0,33	m

Miąższość złoża (Z)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
2,00	11,10	6,20	m

Głębokość spągu złoża			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka

2,30	11,30	6,80	m

Stosunek N/Z (tylko dla złóż eksploatowanych odkrywkowo)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
		0,05	m

Zatwierdzone zasoby geologiczne: piasek [tys. t]

wg stanu na 31.12.2013 - wg decyzji/ zawiadomienia RŚV.7427.2.57.2014.KK					
		A+B	C_1	C_2	D
bilansowe	poza filarami	0,00	200,39	0,00	0,00
	w filarach	0,00	0,00	0,00	0,00

19. Zborowskie VII - eksploatacja złoża zaniechana Z

Nazwa i kod złoża	Miejscowość	Powierzchnia złoża	Sposób użytkowania powierzchni na terenie złoża
Zborowskie VII KN 17273	Zborowskie dz. nr 147/1, 148/1, 149/1	12 090 [m2]	Obszar gospodarki leśnej
Kopalina główna	Forma złoża	Przewidywany sposób eksploatacji	Kierunki wykorzystania kopaliny
piaski i żwiry	wydma	odkrywkowy	dla budownictwa
Przewidywany sposób wykorzystania złoża po zakończeniu eksploatacji i jego rekultywacji			
leśny			

Grubość nadkładu (N)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,20	0,30	0,25	m

Miąższość złoża (Z)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
2,00	11,30	7,00	m

Głębokość spągu złoża			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
2,30	11,50	7,25	m

Stosunek N/Z (tylko dla złóż eksploatowanych odkrywkowo)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
		0,15	m

Zatwierdzone zasoby geologiczne: piasek [tys. t]

wg stanu na 31.12.2013 - wg decyzji/ zawiadomienia SR.6528.5.2014					
		A+B	C_1	C_2	D
bilansowe	poza filarami	0,00	141,23	0,00	0,00
	w filarach	0,00	0,00	0,00	0,00

20. Zborowskie VI - eksploatacja złoża zaniechana Z

Nazwa i kod złoża	Miejscowość	Powierzchnia złoża	Rodzaj nieruchomości gruntowej nad złożem
Zborowskie /zar./ KN 3858	Zborowskie dz. nr 366	2,0940 ha	obszar gospodarki leśnej obsz. gosp. roln. kl. VI
Kopalina główna	Forma złoża	Stratygrafia spągu złoża	Stratygrafia stropu złoża
piaski i żwiry	pokładowa	czwartorzęd-plejstocen	czwartorzęd-plejstocen
Przewidywany sposób wykorzystania złoża po zakończeniu eksploatacji i jego rekultywacji	Podtypy kopaliny	Metoda obliczania zasobów	Litologia skał otaczających złoże
leśny	piasek	wieloboków (Bołdyriewa)	gleby, gliny, piaski (psamity)

Grubość nadkładu (N)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
0,20	0,30	0,20	m

Miąższość złoża (Z)			
Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Jednostka
2,80	7,80	5,20	m

Zatwierdzone zasoby geologiczne: piasek [tys. t]

wg stanu na 01.01.1979 - wg decyzji/ zawiadomienia GT.V-8513/1/79					
		A+B	C_1	C_2	D
bilansowe	poza filarami	0,00	93,00	0,00	0,00
	w filarach	0,00	0,00	0,00	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Państwowego Instytutu Geologicznego, Systemu gospodarki i ochrony bogactw mineralnych "MIDAS" – karty informacyjne złoża oraz na podstawie Bilansu zasobów13. złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2024 r.

W projekcie planu ogólnego udokumentowane złoża kopalin zostały objęte strefą górnictwa, która umożliwi dalszą eksploatację udokumentowanych złóż kopalin, zgodnie z przepisami odrębnymi.

4.2.4. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe Gminy Zduńska Wola należą do zlewni Warty, dorzecza Odry. Gmina leży w obszarze zasobowym zbiornika Jeziorsko.

Większymi rzekami przepływającymi przez gminę są:

-Pichna k. Zduńskiej Woli – rzeka III rzędu, prawobrzeżny dopływ Warty, odwadniającapółnocno-zachodnią część gminy,

-Tymianka – rzeka V rzędu, będąca prawobrzeżnym dopływem Grabi.Odwadnia południowo wschodnią część gminy.

-W granicach gminy znajdują się obszary źródliskowe rzeki Niniwki (rejon wsi Andrzejów)oraz Szadkówki (północne pogranicze gminy).

Wszystkie cieki pełnią rolę odbiorników ścieków komunalnych i przemysłowych, co wpływa na ich stan czystości. Wody nie odpowiadają normom czystości i cechują się niezadowalającym stanem mikrobiologicznym, podwyższoną zawartością azotu i fosforu. W ostatnich latach odnotowano poprawę stanu czystości wód, przyczynił się do tego upadek części przemysłu, wybudowanie miejsko-gminnej oczyszczalni ścieków w Tymienicach oraz sukcesywne podłączanie zabudowy wiejskiej do kanalizacji sanitarnej. Zbiorniki wodne na terenie gminy są nieliczne. Występujące w okolicy wsi Zborowskie naturalne rozlewiska w dużej mierze uległy eutrofizacji. W rejonie wsi Wojsławice znajdują się trzy stawy zaporowe zlokalizowane na bezimiennym cieku. W granicach miasta Zduńska Wola znajduje się zbiornik retencyjny Kępina o powierzchni 7,4 ha, którego obecność oddziałuje jednak tylko na sąsiednią gminę Zapolice. Obecne zasoby wód powierzchniowych gminy są oceniane jako niewielkie i możliwym jest wystąpienie, przy zwiększonym zapotrzebowaniu, deficytu tych wód.

Pod względem hydrogeologicznym gmina Zduńska Wola, według Mapy hydrogeologicznej-Polski w skali 1:200 000 arkusz 47-Kalisz, wchodzi w skład regionu łódzkiego,charakteryzującego się występowaniem dwóch pięter wodonośnych:

- pietra czwartorzędu związanego z utworami porowymi, podrzędnego

- piętra kredy górnej związanego z osadami szczelinowymi i szczelinowo- porowymi, zasadniczego.

W gminie główne użytkowe piętro wodonośne związane jest z utworami kredy górnej i występuje na głębokości od ok. 40 m do ok. 100 m. Charakteryzuje się napiętym zwierciadłem wody stabilizującym się na głębokości ok. 10,0-15,0 m ppt oraz dobrymi parametrami hydrogeologicznymi. Wydajności eksploatacyjne tego poziomu osiągają wartość przekraczającą 100 m3/h. Poziom wodonośny w utworach czwartorzędu charakteryzuje się występowaniem jednej głównej warstwy wo-

donośnej o miąższości dochodzącej do ok. 20 m. Charakteryzuje się napiętym zwierciadłem wody stabilizującym się na głębokości ok. 10 m. W niewielkich przewarstwieniach śródglinowych lokalnie występuje warstwa wód śródglinowych charakteryzująca się generalnie napiętym zwierciadłem wody stabilizującym się na głębokości ok. 10-15 m ppt. Warstwy te prowadzą wody pod ciśnieniem hydrostatycznym a osadami napinającymi są głównie gliny, lokalnie pyły i iły. Czwartorzędowe piętro wodonośne charakteryzuje się dość dobrymi parametrami hydrogeologicznymi i w niektórych częściach gminy stanowi główny użytkowy poziom wodonośny (Krobanówek, Zamłynie, Zborowskie, Gajewniki). Wydajności eksploatacyjne dochodzą do Q = 60 m3/h. Na stropie glin występują wody przypowierzchniowe charakteryzujące się swobodnym zwierciadłem wody stabilizującym się na głębokości 2-5 m ppt (Zamłynie). Miąższość tej warstwy dochodzi do ok. 15 m ppt. Z warstwy tej można uzyskać wydajność dochodzącą do ok. 10-15 m3/h w zależności od miąższości osadów piaszczystych.

4.2.5. Warunki klimatyczne

Klimat obszaru gminy Zduńska Wola, podobnie jak całej Polski Środkowej, jest kształtowany poprzez masy powietrza kontynentalnego, napływającego ze wschodu oraz masy powietrza polarnomorskiego docierające znad Atlantyku. Zatem cechą charakterystyczną klimatu gminy (jak i Polski) jest przejściowość, której wyrazem jest bardzo częsta zmiana stanów pogodowych i występowanie sześciu pór roku.

Na terenie gminy w ciągu roku przeważają wiatry zachodnie (45% dni w roku), przy czym najczęściej obserwuje się wiatry zachodnie i południowo-zachodnie, co w ogólności nawiązuje do warunków panujących w całej Polsce. W ciepłej porze roku (od lipca do października) wieją najczęściej wiatry zachodnie, w chłodnej porze (listopad, grudzień, styczeń, luty) zaś południowo-zachodnie i południowo-wschodnie. W okresie wiosennym i jesiennym notuje się wzrost częstotliwości wiatrów z sektora północno zachodniego. Najmniej wiatrów wieje z północy (6,3%) i z północnego wschodu (5,9%). Największe prędkości osiągają wiatry zachodnie (średnio 4,2%). Okres ciszy lub słabego wiatru nie przekraczającego 2m/s notowany jest podczas 9-14% dni w roku. Stosunki wietrzne omawianego terenu stymulują przede wszystkim naturalne predyspozycje terenowe i sieć hydrograficzna, a także sztuczne korytarze takie jak linie kolejowe czy droga krajowa. Średnie roczne temperatury powietrza w gminie kształtują się granicach 7,6-8,0ºC. Roczna amplituda temperatury wynosi około 15,5ºC. Średnia temperatura stycznia wynosi 2ºC, natomiast lipca 17,5ºC. Zima trwa średnio 80 dni, lato 98 dni. Pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio przez 55 dni w roku. Średnia roczna liczba dni z przymrozkiem wynosi 118, co odpowiada ogólnie panującym warunkom w Polsce Środkowej. Średni roczny opad wynosi 556 mm. Maksimum opadowe przypada na miesiąc lipiec, w którym spada ponad 17% całorocznej sumy opadów, zaś minimum odnotowane jest w styczniu. Zachmurzenie w ciągu roku jest zmienne i waha się od 50% we wrześniu do 80% w grudniu. Łącznie w ciągu roku notowane jest około 60 dni pogodnych oraz 110 dni pochmurnych. Okres wegetacyjny trwa od początku kwietnia do pierwszych dni listopada – 215 dni.

4.2.6. Dziedzictwo kulturowe

Rejestr zabytków

W gminie Zduńska wola znajdują się 2 zabytki, objęte ochroną konserwatorską poprzez wpis do Rejestru zabytków województwa łódzkiego: kościół parafialny oraz dwór w zespole pałacowo parkowym, zgodnie z poniższym wykazem.

Tab. 4. Zabytki ujęte w rejestrze zabytków

Lp.	Nazwa	Działka	Adres	Nr. rejestru
1.	Kościół Parafialny p.w. św. Katarzyny w zespole kościoła par. p.w. św. Katarzyny	159/1 Obręb geodezyjny nr 10	Korczew 1	824/29/A z 28.12.1967
2.	Dwór w zespole pałacowo – parkowym	367/12 Obręb geodezyjny nr 25	Wojsławice	868/88/A z 28.12.1967

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Łodzi.

Ewidencja zabytków

W granicach gminy Zduńska Wola zlokalizowanych jest jedenaście obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków nie objętych ochroną poprzez wpis do rejestru zabytków. Są to obiekty związane z kościołem wpisanym do rejestru zabytków (otoczenie kościoła oraz plebania) oraz obiekty związane z cmentarzem w Korczewie. Pozostałe to pałace, dwory i parki z nimi związane oraz dwa schrony

Tab. 5. Zabytki ujęte w Gminnej ewidencji zabytków gminy Zduńska Wola

Lp.	Nazwa	Działka	Adres
1.	Otoczenie kościoła w zespole kościoła par. p.w. św. Katarzyny	159/1 Obręb geodezyjny nr 10	Korczew 1
2.	Plebania przy kościele par. p.w. św. Katarzyny	107/4 Obręb geodezyjny nr 10	Korczew 4a
3.	Kaplica cmentarna w zespole cmentarza parafialnego	161 Obręb geodezyjny nr 10	Korczew
4.	Otoczenie cmentarza w zespole cmentarza parafialnego	161 Obręb geodezyjny nr 10	Korczew
5.	Pałac w zespole pałacowo – parkowym	367/12 Obręb geodezyjny nr 25	Wojsławice
6.	Relikt dworu obronnego wężyków w zespole pałacowo – parkowym	369/2 Obręb geodezyjny nr 25	Wojsławice
7.	Park w zespole pałacowo – parkowym	369/2 Obręb geodezyjny nr 25	Wojsławice
8.	Dwór w zespole dworsko – parkowym	261/12 Obręb geodezyjny nr 9	Karsznice
9.	Park w zespole dworsko – parkowym	261/12, 100/1 Obręb geodezyjny nr 9	Karsznice
10.	Schron bojowy	42/1 Obręb geodezyjny nr 7	Andrzejów

11.	Schrony bojowe	728 Obręb geodezyjny nr 17	Piaski

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Łodzi.

Dziedzictwo archeologiczne

Poza zabytki wpisanymi do rejestru zabytków lub ujętych gminnej ewidencji zabytków w granicach gminy Zduńska Wola dość licznie występują zabytki archeologiczne w postaci stanowisk archeologicznych o różnej funkcji, kulturze i chronologii.

Tab. 6. Zabytki archeologiczne w Gminnej Ewidencji Zabytków, nieobjęte ochroną poprzez wpis do RZ

Lp.	Miejscowość i nr stanowiska	Funkcja	Kultura	Chronologia
ANDRZEJÓW				
1.	Andrzejów 1 (10 na 69-46)	punkt osadniczy	pucharów lejkowatych	neolit
2.	Andrzejów 2 (11 na 69-46)	obozowisko ślad osadnictwa osada	pucharów lejkowatych przeworska polska	Neolit okres wpływów rzym. nowożytność
ANNOPOLE NOWE				
3.	Annopole Nowe 1 (3 na 69-46)	osada	polska	nowożytność
4	Annopole Nowe 2 4 na 69-46)	ślad osadnictwa	pomorska	okres lateński
5.	Annopole Nowe 3 (7 na 69-46)	ślad osadnictwa	nieokreślona	pradzieje
6.	Annopole Nowe 4 (9 na 69-46)	osada	polska	nowożytność
ANNOPOLE STARE				
7.	Annopole Stare 5 (7 na 68-46)	punkt osadniczy punkt osadniczy	łużycka polska	epoka brązu nowożytność XVI-XVIII w.
8.	Annopole Stare 6 (8 na 68-46)	ślad osadnictwa punkt osadniczy	polska polska	późne średniowiecze XVI-XVIII w.
9	Annopole Stare 7 (9 na 68-46)	punkt osadniczy	polska	XVII-XVIII w.
10	Annopole Stare 8 (11 na 68-46)	punkt osadniczy	polska	XVI-XVIII w.
ANDRZEJÓW				
11.	Andrzejów 1 (10 na 69-46)	stan.1. punkt osadniczy	pucharów lejkowatych	neolit
BIAŁY ŁUG				
12	Biały Ług 1 (7 na 69-47)	punkt osadniczy	polska	XVI-XVIII w.
13	Biały Ług 2 (8 na 69-47)	punkt osadniczy	polska	XVI-XVIII w.
CZECHY				
14.	Czechy 2 (44 na 70-46)	osada osada	prapolska polska	XI-XIII w. nowożytność
15.	Czechy 3 (50 na 70-46)	osada	polska	nowożytność
16	Czechy 4	osada	polska	nowożytność

	(51 na 70-46)			
GAJEWNIKI				
17.	Gajewniki 1 (4 na 69-47)	osada	polska	XVI-XVIII w.
18	Gajewniki 2 (10 na 69-47)	punkt osadniczy	polska	XVI-XVIII w.
19	Gajewniki 3 (11 na 69-47)	punkt osadniczy	polska	XVI-XVIII w.
20	Gajewniki 4 (23 na 69-47)	punkt osadniczy	polska	XVI-XVIII w.
21	Gajewniki 5 (27 na 69-47)	osada	polska	XVI-XVIII w.
22	Gajewniki 6 (28 na 69-47)	osada	polska	XVI-XVIII w.
23	Gajewniki 7 (31 na 69-47)	osada	polska	XVI-XVIII w.
GRABINA				
24.	Grabina 1 (9 na 70-47)	ślad osadnictwa	nieokreślona	wczesna epoka brązu
IZABELÓW				
25.	Izabelów 1	cmentarzysko osada	pomorska prapolska	okres lateński VII-IX w.
26.	Izabelów 2 (2 NA 69-46)	osada (?)	pomorska	okres halsztacki -lateński
27.	Izabelów 3 (8 NA 69-46)	ślad osadnictwa	nieokreślona	epoka kamienia
JANISZEWICE				
28	Janiszewice 1 (16 na 69 na 47)	punkt osadniczy	polska	XVI-XVIII w.
29	Janiszewice 2 (17 na 69-47)	punkt osadniczy	polska	XVI-XVIII w.
30	Janiszewice 3 18 na 69-47)	punkt osadniczy	polska	XVI-XVIII w.
31.	Janiszewice 4 (22 na 69-47)	ślad osadnictwa	polska	XVI-XVIII w.
KARSZNICE				
31	Karsznice 1 (1 na 70-47)	osada	polska	późne średniowiecze
32	Karsznice 2 (11 na 70-47)	osada	prapolska	III wczesne średniowiecze
33	Karsznice 3 (20 na 70-47)	ślad osadnictwa	prapolska	III wczesne średniowiecze
34	Karsznice 4 (21 na 70-47)	osada	prapolska	III wczesne średniowiecze
35	Karsznice 5 (22 na 70-47)	osada	prapolska	III wczesne średniowiecze
36	Karsznice 6 (23 na 70-47)	osada	prapolska	III wczesne średniowiecze
37	Karsznice 7 (24 na 70-47)	osada	polska	nowożytność
38	Karsznice 8 (25 na 70-47)	ślad osadnictwa	polska	nowożytność
39	Karsznice 9 (26 na 70-47)	osada	nieokreślona	chronologia nieokreślona

40	Karsznice 10 (32 na 70-47)	osada	polska	nowożytność
41	Karsznice 11 (53 na 70-47)	osada	pucharów lejkowatych	neolit
42	Karsznice 12 (31 na 70-47)	ślad osadnictwa	polska	nowożytność
43	Karsznice 3 (12 na 70-47)	ślad osadnictwa	pucharów lejkowatych	neolit
KORCZEW				
44.	Korczew 1 (6 na 69-46)	punkt osadniczy	polska	nowożytność
KROBANÓW				
45	Krobanów 1 (8 na 70-47)	skarb monet	polska	XV w.
46	Krobanów 2 (48 na 70-47)	osada	polska	średniowiecze
47	Krobanów 3 (49 na 70-47)	osada	prapolska	III wczesne średniowiecze
48	Krobanów 4 (50 na 70-47)	osada	prapolska	III wczesne średniowiecze
49	Krobanów 5 (51 na 70-47)	ślad osadnictwa ślad osadnictwa ślad osadnictwa	nieokreślona polska polska	epoka kamienia średniowiecze nowożytność
50	Krobanów 6 (52 na 70-47)	stan.6. ślady osadnic-twa	pucharów lejkowatych	neolit
51	Nowe Miasto 1 (15 na 70-47)	osada	pucharów lejowatych	neolit
52	Nowe Miasto 2 (18 na 70-47)	osada	pucharów lejkowatych	neolit
NOWE RĘBIESKIE KOLONIA				
53.	Nowe Rębieskie Kolonia 1 (113 na 68-46)	stan.1. punkt osadni-czy	kultura polska	XVI-XVIII w.
54	Nowe Rębieskie Kolonia 2 (14 na 68-46)	stan.2. punkt osadni-czy	kultura polska	XVI-XVIII w.
55	Nowe Rębieskie Kolonia 3 (15 na 68-46)	punkt osadniczy cmentarzysko (?) ślad osadnictwa	Nieokreślona łużycka polska	epoka kamienia IV-V w. epoka brązu nowożytność
56	Nowe Rębieskie Kolonia 4 (16 na 68-46)	ślad osadnictwa ślad osadnictwa ślad osadnictwa	Nieokreślona pomorska polska	epoka kamienia wczesny okres lateński nowożytność
57	Nowe Rębieskie Kolonia 5 (17 na 68-46)	ślad osadnictwa	kultura ceramiki sznurowej	późny neolit
58	Nowe Rębieskie Kolonia 6 (18 na 68-46)	ślad osadnictwa punkt osadniczy	kultura nieokreślona kultura polska	pradzieje XVII-XVIII w.
59	Nowe Rębieskie Kolonia 7 (19 na 68-46)	ślad osadnictwa	kultura przeworska	okres wpływów rzym-skich
60	Nowe Rębieskie Kolonia 8	punkt osadniczy	kultura polska	XVII-XVIII w.

	(25 na 68-46)			
OCHRANIEW				
61	Ochraniew 1 (29 na 69-47)	punkt osadniczy	polska	XVI-XVIII w.
62	Ochraniew 2 (32 na 69-47)	punkt osadniczy	polska	XVI-XVIII w.
63	Ochraniew 3 (33 na 69-47)	punkt osadniczy	polska	XVI-XVIII w.
OGRODZISKO				
64	Ogrodzisko 1 (42 na 69-47)	osada	polska	nowożytność
65	Ogrodzisko 2 (45 na 70-47)	ślad osadnictwa	ceramiki grzebykowo-dołkowej	neolit
OPIESIN				
66.	Opiesin 1 (19 na 69-47)	ślad osadnictwa	polska	XVI-XVIII w.
67.	Opiesin 2 (20 na 69-47)	ślad osadnictwa	polska	XVI-XVIII w.
OSMOLIN				
68	Osmolin 1 (4 na 70-47)	Stan.1. osada	przeworska	rzym
PIASKI				
69	Piaski 1 (15 na 70-46)	obozowisko cmentarzysko ślad osadnictwa	nieokreślona łużycka przeworska	mezolit halsztat rzym
70	Piaski 2 (20 na 70-46)	ślad osadnictwa cmentarzysko cmen- tarzysko	Nieokreślona Łużycka przeworska	mezolit IV-V EB rzym
71	Piaski 3 (16 na 70-46)	osada	polska	nowozytność
72	Piaski 4 (17 na 70-46)	ślad osadnictwa	przeworska	rzym
73	Piaski 5 (18 na 70-46)	Osada osada	prapolska polska	XII-XIII w. nowożytność
74	Piaski 6 (19 na 70-46)	ślad osadnictwa cmentarzysko	nieokreślona łużycka	mezolit halsztat
75	Piaski 7 (21 na 70-46)	osada	prapolska	XI-XIII w.
76	Piaski 8 (31 na 70-46)	osada	pomorska	laten
77	Piaski 9 (35 na 70-46)	ślad osadnictwa	łużycka	IV-V EB
POLKÓW				
78	Polków 1 (29 na 70-46)	osada	polska	XVI-XVII w.
79	Polków 2 (32 na 70-46)	ślad osadnictwa osada	nieokreślona polska	epoka kamienia XVI-XVIII w.
80	Polków 3 (33 na 70-46)	ślad osadnictwa	nieokreślona	epoka kamienia
81	Polków 4 (34 na 70-46)	ślad osadnictwa osada	nieokreślona polska	epoka kamienia nowożytność.
82	Polków 5 (37 na 70-46)	ślad osadnictwa	nieokreślona	epoka kamienia
PRATKÓW				

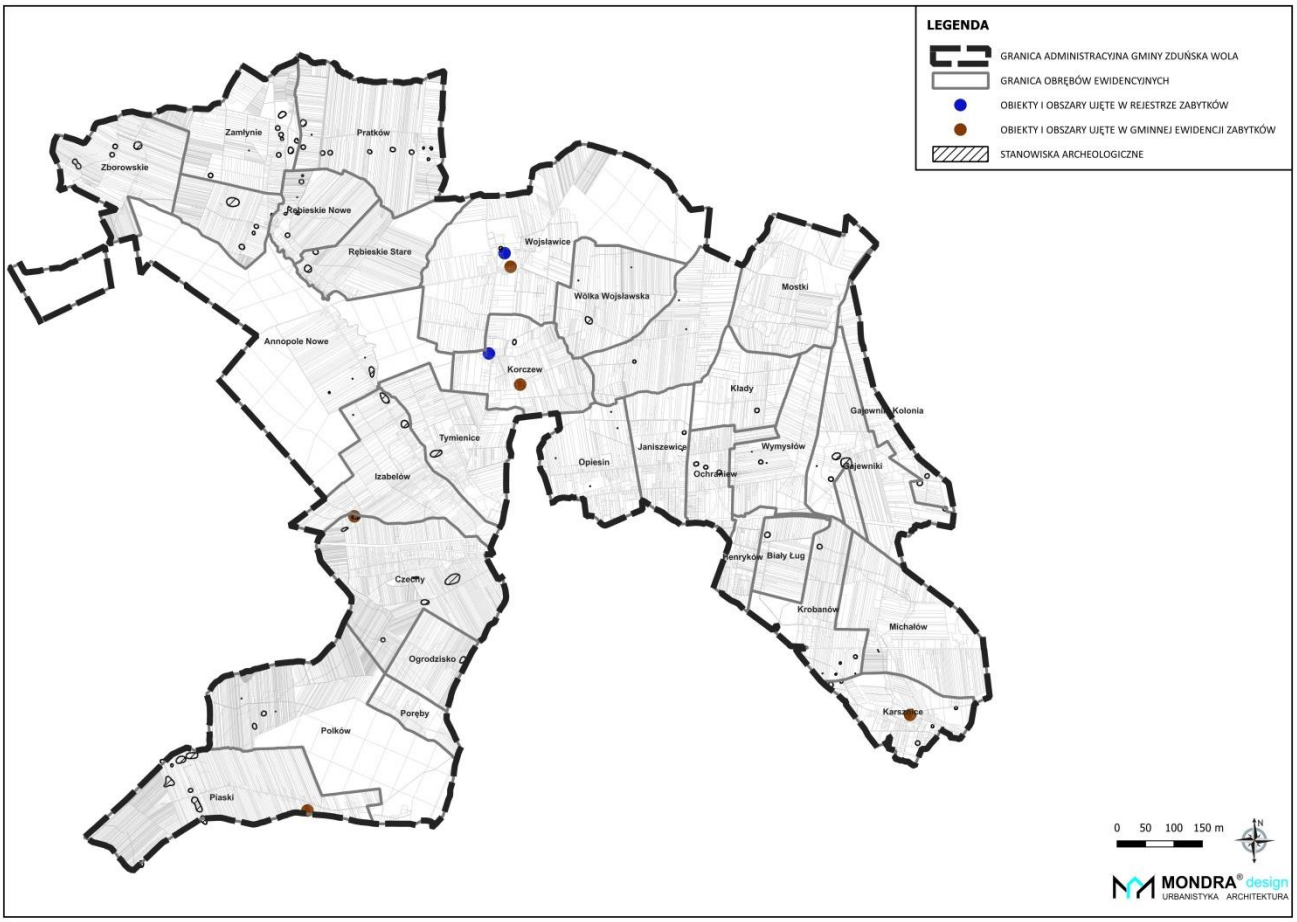
83	Pratków 1 (22 na 68-46)	punkt osadniczy ślad osadnictwa	przeworska polska	rzym XVI-XVII w.
84	Pratków 2 (28 na 68-46)	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	łużycka (?) polska	chronologia nieokreślona nowożytność
85	Pratków 3 (29 na 68-46)	ślad osadnictwa ślad osadnictwa punkt osadniczy	nieokreślona łużycka polska	późny neolit EB? XVII-XVIII w.
86	Pratków 4 (57 na 68-46)	punkt osadniczy	polska	XVII-XVIII w.
87	Pratków 5 (58 na 68-46)	punkt osadniczy	polska	XVII-XVIII w.
88	Pratków 6 (62 na 68-46)	ślad osadnictwa ślad osadnictwa punkt osadniczy	Nieokreślona polska polska	epoka kamienia średniowiecze XVII-XVIII w.
90	Pratków 7 (63 na 68-46)	punkt osadniczy	polska	średniowiecze
91	Pratków 8 (64 na 68-46)	ślad osadnictwa punkt osadniczy	nieokreślona polska	epoka kamienia XVII-XVIII w.
92	Pratków 9 (65 na 68-46)	punkt osadniczy	polska	XVII-XVIII w.
93	Pratków 10 (66 na 68-46)	osada	polska	XVII-XVIII w.
94	Pratków 11 (67 na 68-46)	punkt osadniczy	polska	XVI-XVIII w.
95	Pratków 12 (68 na 68-46)	punkt osadniczy	polska	XVII-XVIII w.
96	Pratków 13 (69 na 68-46)	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	nieokreślona polska	neolit (?) nowożytność
STARE RĘBIESKIE				
97.	Stare Rębieskie 1 (74 na 68-46)	cmentarzysko	łużycka	halsztat
98.	Stare Rębieskie 2 (26 na 68-46)	punkt osadniczy	polska	XVI-XVIII w.
99.	Stare Rębieskie 3 (27 na 68-46)	punkt osadniczy	polska	XVI-XVIII w.
SUCHOCZASY				
100.	Suchoczasy 1 (1 na 69-47)	ślad osadnictwa	nieokreślona	neolit
101	Suchoczasy 2 (12 na 69-47)	ślad osadnictwa	polska	XVI-XVIII w.
102.	Suchoczasy 3 (13 na 69-47)	ślad osadnictwa	polska	XVI-XVIII w.
103.	Suchoczasy 4 (21 na 69-47)	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	nieokreślona polska	epoka kamienia XVI-XVIII w.
TYMIENICE				
104.	Tymienice 1 (5 na 69-46)	punk t osadniczy	łużycka (?)	halsztat (?)
WOJSŁAWICE				
105.	Wojsławice 1 (41 na 68-46)	dwór obronny (zameczek)	polska	XVI-XVIII w.
WÓLKA WOJSŁAWSKA				
106.	Wólka Wojsławska 1 (14 na 69-47)	ślad osadnictwa	polska	XVI-_XVIII w.

107.	Wólka Wojsławska 2 (15 na 69-47)	ślad osadnictwa	polska	XVI-XVIII w.
108.	Wólka Wojsławska 3 (34 na 69-47)	punkt osadniczy	polska	XVI_-XVIII w.
WYMYSŁÓW				
109.	Wymysłów 1 (24 na 68-46)	punkt osadniczy	polska	XVI-XVIII w.
110.	Wymysłów 2 (25 na 68-46)	punkt osadniczy	polska	XVI-XVIII w.
111.	Wymysłów 3 (26 na 68-46)	osada	polska	XVI-XVIII w.
112.	Wymysłów 4 (30 na 68-46)	osada	polska	XVI-XVIII w.
ZAMŁYNIE				
113.	Zamłynie 1 (42 na 68-46)	cmentarzysko osada	łużycka polska	koniec EB nowożytność
114.	Zamłynie 2 (43 na 68-46)	cmentarzysko	łużycka	IV-V EB
115.	Zamłynie 3 (44 na 68-46)	osada	polska	XV-XVII w.
116.	Zamłynie 4 (45 na 68-46)	ślad osadnictwa	łużycka	IV-V EB
117	Zamłynie 5 (10 na 68-46)	ślad osadnictwa punkt osadniczy	nieokreślona polska	neolit (?) XVI-XVIII w.
118.	Zamłynie 6 (20 na 68-46)	ślad osadnictwa osada punkt osadniczy	nieokreślona przeworska polska	epoka kamienia późny rzym nowożytność
119.	Zamłynie 7 (21 na 68-46)	osada ślad osadnictwa	przeworska polska	rzym nowożytność
120	Zamłynie 8 (23 na 68-46)	punkt osadniczy	polska	XVII-XVIII w.
121.	Zamłynie 9 (24 na 68-46)	ślad osadnictwa punkt osadniczy	polska polska	średniowiecze XVII-XVIII w.
ZBOROWSKIE				
122.	Zborowskie 1 (9 na 68-45)	obozowisko	nieokreślona	mezolit
123.	Zborowskie 2 (10 na 68-45)	obozowisko	nieokreślona	mezolit
124	Zborowskie 3 (11 na 68-45)	obozowisko	nieokreślona	mezolit
124.	Zborowskie 4 (12 na 68-45)	punkt osadniczy punkt osadniczy	polska polska	średniowiecze XVII-XVIII w.
ZDUNY				
125.	Zduny 1 (41 na 70-46)	ślad osadnictwa	nieokreślona	chronologia nieokreślona
126.	Zduny 2 (43 na 70-46)	osada	polska	nowożytność
127.	Zduny 3 (47 na 70-46)	osada	polska	nowożytność
128.	Zduny 4 (48 na 70-46)	osada	polska	nowożytność
129.	Zduny 5 (49 na 70-46)	osada	polska	nowożytność
ZDUŃSKA WOLA				

130.	Zduńska Wola 1 (1 na 70-47)	ślad osadnictwa	amfor kulistych	neolit (siekierka krzemienna)
131.	Zduńska Wola 2 (2 na 70-47)	osada	episznurowy przykarpacki krąg kulturowy	wczesna epoka brązu
132	Zduńska Wola – Nowe Miasto 2 (70-47)	osada	Pucharów lejkowatych	neolit

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Łodzi.

Stanowiska archeologiczne zlokalizowane są w różnych częściach gminy Zduńska Wola, jednak najwięcej z nich udokumentowano w jej północnej części (obr. Zamłynie, Pratków, Rębieskie Nowe, Annopole Stare) oraz w części południowo zachodnie w sąsiedztwie rzeki Warty w obrębie Pieski.

Ryc. 2. Zasób zabytków nieruchomych i archeologicznych
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Łodzi, NID.

Dobra kultury współczesnej

W granicach gminy Zduńska Wola nie wskazano obiektów ani obszarów stanowiących dobra kultury współczesnej.

4.3. Zasoby przyrody prawnie chronione, ustanowione i potencjalne

W granicach Gminy Zduńska Wola występują następujące formy ochrony przyrody ustanowione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

1. Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki

   Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki ma powierzchnie 25.330 ha, z czego tylko 92 ha są położone na terenie gminy Zduńska Wola w południowej jej części. Obszar parku wyróżnia się w swoim otoczeniu urozmaiconą rzeźbą terenu, zwłaszcza malowniczymi przełomami Warty, gdzie wysokości względne stoków dochodzą do 45 metrów (między Beleniem a Strońskiem), a na powierzchni ukazują się stare utwory wapienne. Z wysokich brzegów można obserwować rozległe panoramy doliny, meandrujące odcinki rzek, starorzecza, obszary wydmowe, torfowiska, tereny podmokłe z bogactwem roślin bagiennych. Lasy stanowią niecałe 25% ogólnej powierzchni Parku. Bogata flora i fauna oraz cenne wartości kulturowe stawiają park jako jeden z bardziej atrakcyjnych w województwie łódzkim i Polsce centralnej.
2. Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu

   Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu ma powierzchnię 29.390 ha, z czego tylko 105 ha są położone na terenie gminy Zduńska Wola w południowej jej części, granicząc bezpośrednio z Parkiem Krajobrazowym Międzyrzecza Warty i Widawki. Obszar ten charakteryzuje się naturalnym charakterem doliny Warty, wyróżniającym się bogactwem flory i fauny. Występują tu kompleksy łąk z oczkami wodnymi oraz roślinnością szuwarową i wodną. Na jego terenie znajduje się Zbiornik Jeziorsko oraz rezerwat ornitologiczny Jeziorsko, stanowiące ważne siedliska dla ptactwa wodnego i błotnego.
3. Rezerwat Przyrody Wojsławice

   Położony w północno-wschodniej części gminy rezerwat ma powierzchnię 96,69 ha. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych ekosystemów leśnych o cechach grądu, łęgu jesionowo-olszowego oraz boru mieszanego z jodłą.
4. Rezerwat przyrody Jabłecznik

   Położony w centralnej części gminy rezerwat ma powierzchnię 47,29 ha. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ekosystemów leśnych o cechach zespołów naturalnych grądu i boru mieszanego z jodłą w pobliżu północnej granicy jej zasięgu.
5. Pomniki przyrody:

Tab. 9. Pomniki przyrody - wykaz i ogólna charakterystyka

Nazwa Drzewa	**Nazwa Łacińska**	Wysokość [m]	Pierśnica [cm]	Obwód [cm]
Jesion wyniosły	Fraxinus excelsior	18	137	430
Dąb szypułkowy	Quercus robur	26	173	543
Wiąz szypułkowy	Ulmus laevis (Ulmus pedenculata, Ulmus effusa)	16	111	349
Wiąz szypułkowy	Ulmus laevis (Ulmus pedenculata, Ulmus effusa)	20	140	440

Wiąz szypułkowy	Ulmus laevis (Ulmus pedenculata, Ulmus effusa)	28	140	440
Wiąz szypułkowy	Ulmus laevis (Ulmus pedenculata, Ulmus effusa)	28	393	125
Wiąz szypułkowy	Ulmus laevis (Ulmus pedenculata, Ulmus effusa)	29	556	177
Dąb szypułkowy	Quercus robur	26	135	424
Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały)	Aesculus hippocastanum	26	105	330
Dąb szypułkowy	Quercus robur	26	111	349
Dąb szypułkowy	Quercus robur	27	121	380
Dąb szypułkowy	Quercus robur	26	140	440
Dąb szypułkowy	Quercus robur	25	162	509
Lipa drobnolistna	Tilia cordata	26	94	295
Lipa drobnolistna	Tilia cordata	26	160	503
Dąb szypułkowy	Quercus robur	26	131	412
Dąb szypułkowy	Quercus robur	27	130	408
Dąb szypułkowy	Quercus robur	26	131	412
Dąb szypułkowy	Quercus robur	26	183	575
Dąb szypułkowy	Quercus robur	29	137	430
Dąb szypułkowy	Quercus robur	18	129	405

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody GDOŚ.

4.4. Identyfikacja podstawowych problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Ochrona miejskiego środowiska jest związana z różnymi rodzajami ludzkiej aktywności. Począwszy od zanieczyszczenia powietrza, wód i gleb, poprzez gospodarkę odpadami po utratę różnorodności biologicznej, wprowadzenia gatunków inwazyjnych czy genetycznie zmodyfikowanych. Zakres tematyczny może być bardzo szeroki, obejmuje zagadnienia związane z szeroko rozumianą ochroną i kształtowaniem środowiska naturalnego i kulturowego, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów innowacyjnych opartych na polityce wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju.

W gminie Zduńska Wola dominuje funkcja mieszkaniowa. Dominuje tu mało intensywna zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Główne problemy ochrony środowiska koncentrują się na zagadnieniach związanych ze zmianami użytkowania terenów (wcześniej rolniczych, w dużym zakresie zmeliorowanych i stanowiących gleby wysokich klas bonitacyjnych) oraz ogólnej inżynierii gminy - funkcjonowania jego systemów komunikacyjnych i infrastrukturalnych. Większość zagrożeń dla środowiska dotyczy gminnych polityk sektorowych. Ustalenia aktu planowania przestrzennego jakim jest plan ogólny gminy w ograniczonym zakresie mogą wpłynąć na ich eliminację. Do głównych problemów ochrony środowiska można zaliczyć, następujące zagadnienia związane z poszczególnymi komponentami przestrzeni miasta i jej krajobrazu:

Ochrona gleb:

- duży udział gleb chronionych klas bonitacyjnych w granicach gminy oraz brak możliwości ich rolniczego wykorzystania ze względu na charakter jednostki osadniczej, wysoki wskaźnik zakwaszenia gleb;
- lokalne zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi głównie w sąsiedztwie dróg o największym natężeniu ruchu kołowego - droga krajowe, droga wojewódzka;

Ochrona jakościowa i ilościowa wód powierzchniowych:

- wyprostowane i skanalizowane koryta lokalnych cieków wymagających działań w zakresie renaturayzacji części ich przepływu;
- nie pełny systemu wodno-kanalizacyjnego gminy, brak rozwiązań proekologicznych, w szczególności w odniesieniu do lokalnych cieków (odpływ wód popłucznych do cieku);
- spływ powierzchniowy z terenów rolniczych, stosowanie nawozów chemicznych, w miejscach, gdzie wody gruntowe zalegają płytko pod powierzchnią terenu oraz gruntach o większych spadkach w kierunku cieku;
- susza atmosferyczna i rolnicza wpływająca na zmniejszenie się dostępności wód, obniżenie się zwierciadła wody, w szczególności lokalnych cieków.

Zasoby przyrodnicze:

- brak prawnej ochrony z poziomu Gminy istniejących pomników przyrody ożywionej (drzewa), zlokalizowanych w gminie Zduńska Wola oraz konieczność inwentaryzacja istniejących drzew pod kątem nadania im ochrony - statusu pomnika przyrody;
- niewielki udział terenów zieleni urządzonej w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta;
- niewielkie możliwości retencjonowania wód w terenach zainwestowanych pod budownictwo indywidualne (mieszkaniowe jednorodzinne);
- zmiany stosunków wodnych: melioracje odwadniające wpływające na obniżenie poziomu wód gruntowych oraz ich postępująca przebudowa na rzecz terenów budowlanych;

Ochrona stanu powietrza atmosferycznego:

- zanieczyszczenia komunikacyjne, skumulowane z emisją niską z lokalnych kotłowni;
- niski udział alternatywnych źródeł energii w ogólnym bilansie cieplnym;

Zagrożenie hałasem, w szczególności komunikacyjnym:

- rozszerzanie się obszarów narażonych na hałas komunikacyjny, związane z wzrostem środków komunikacji samochodowej a także przebiegiem trasy S-8.

5. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku zaniechania realizacji aktu planowania przestrzennego dotyczą analizy tzw. „opcji zerowej”. Dotyczy ona określenia kierunku zmian środo-

wiska w przypadku braku realizacji planowanych działań. Często mylnie przyjmuje się, że brak działań w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego ma charakter prośrodowiskowy i zmniejsza negatywne oddziaływanie na środowisko. Oceniając potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu jest konieczne określenie jego podstawowych funkcji, jakie są mu przypisane w obowiązującym systemie prawnym.

Plan ogólny gminy jest nowym aktem planowania przestrzennego, którego sporządzenie stanowi obowiązek samorządu terytorialnego. W związku z powyższym przyjęcie dokumentu jest konieczne i wymagane przepisami prawa. Plan ogólny gminy Zduńska Wola stanowi kompleksowe opracowanie w granicach administracyjnych gminy a przewidziane w akcie planowania przestrzennego rozwiązania mają charakter prośrodowiskowy, uwzgledniający zarówno ład przestrzenny jak i zrównoważony rozwój gminy. Funkcją Planu ogólnego gminy jest m.in. koordynacja sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub ich zmian a także umożliwienie wydawania decyzji administracyjnych - decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu. Odstąpienie od realizacji analizowanego dokumentu skutkować będzie m.in.: wydłużeniem się procedur lokalizacyjnych inwestycji gminnych, wydłużeniem się procedur dotyczących inwestycji indywidulanych w gminie, brakiem możliwości sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz ich zmian.

Tab. 1. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu

Lp.	Komponent środowiska	Potencjalne zmiany stanu środowiska
1	Bioróżnorodność, miejscowa fauna i flora	Brak znaczącego wpływu.
2	Powietrze i klimat	Brak znaczącego wpływu
3	Powierzchnia ziemi	Brak znaczącego wpływu
4	Wody powierzchniowe i podziemne	Brak znaczącego wpływu
5	Zasoby naturalne	Brak znaczącego wpływu
6	Ludzie i ich mienie	Konflikty przestrzenne na podłożu środowiskowym i społecznym, brak realizacji obowiązkowych zadań samorządu terytorialnego.
7	Zabytki	Brak znaczącego wpływu
8	Krajobraz	Brak znaczącego wpływu

Źródło: opracowanie własne.

W przypadku nie przyjęcia analizowanego dokumentu zagospodarowanie i użytkowanie terenów i związane z tym przekształcenia środowiska, będą realizowane w oparciu o obowiązujące ustalenia planistyczne. Nastąpi brak możliwości wydawania decyzji administracyjnych na obszarach nie objętych ustaleniami planów miejscowych. W przypadku braku ustaleń analizowanego dokumentu skutki będą dotyczyć przede wszystkim ludzi i ich mienia, ze względu na brak podstawowego dokumentu zarządzania przestrzenią jakim jest Plan ogólny gminy. Przyjęcie aktu planowania przestrzennego jest zatem konieczne i wymagane przepisami prawa.

6. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA, W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAMI NA TE ELEMENTY

6.1. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Głównym celem przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest określenie przewidywanego znaczącego oddziaływania skutków wyznaczenia w uzasadniony sposób stref planistycznych w Planie ogólnym gminy Zduńska Wola.

Analizując powstałą strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy, w wyniku wyznaczenia stref planistycznych, stwierdza się, że projekt stanowi kompleksowy (obejmujący obszar całej gminy) akt planowania przestrzennego, tworzący ramy do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i ich zmian - zarządzania przestrzenią gminy, w tym za pomocą narzędzi administracyjnych jakim są decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (wydawane w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego). Projekt uwzględnił katalog uwarunkowań rozwoju przestrzennego, określony w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Strefy planistyczne zostały wyznaczone przy wpływu uwarunkowań rozwoju przestrzennego na przyszłą strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy a gminne standardy urbanistyczne dostosowane do intensywności charakteru istniejącej zabudowy .

W strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, kluczowe znaczenie ma skala wytycznych planistycznych - poziom planowania przestrzennego, a więc zakres szczegółowości ram planistycznych dla realizacji inwestycji, na poziomie budowlanym. W przypadku aktu planowania przestrzennego jakim jest plan ogólny gminy elementami podlegającymi ocenie jest struktura dokumentu. **W odniesieniu do planów ogólnych gminy jest to: struktura funkcjonalno-przestrzenna, na którą składają się strefy planistyczne o profilach funkcjonalnych** (podstawowych oraz uzupełniających), wyznaczone w sposób rozdzielny oraz przypisane im gminne standardy urbanistyczne.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko odnosi się zatem do przyczyn wyznaczenia stref planistycznych i gminnych standardów urbanistycznych, w sposób określony w planie ogólnym gminy.

Gmina Zduńska Wola stanowi gminę wiejską województwa łódzkiego, położoną bezpośrednio przy granicy miasta Zduńska Wola. Gmina o głównej funkcji mieszkaniowej niskiej intensywności, związanej głównie z budownictwem mieszkaniowym jednorodzinnym. W zakresie stref związanych z rozwojem budownictwa, w planie ogólnym gminy, uwzględniono w szczególności stan istniejący oraz rezerwy budowlane (tereny niezabudowane, w tym luki w istniejącej zabudowie), w granicach tzw. obszarów uzupełnienia zabudowy, wyznaczonych zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów* (Dz. U. RP z

dnia 22 grudnia 2023 r., poz. 2758) wraz z *Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 22 listopada 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów* (Dz. U. RP z dnia 3 grudnia 2024 r., poz. 1775).

Ustawowo określony zakres dokumentu planistycznego jakim jest plan ogólny gminy, sposób wyznaczania stref planistycznych tworzących strukturę dokumentu oraz ustalania ich profili funkcjonalnych, ogranicza sam proces strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Władztwo planistyczne na poziomie nowego dokumentu planistycznego zostało znacząco ograniczone, do możliwości wynikających z zakresu ww. rozporządzenia.

W gminie w ramach wyznaczonych stref planistycznych nie tworzy się ram dla inwestycji, których realizacja mogłaby by znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko - inwestycji, których charakter znacząco odbiega od dotychczasowego sposobu użytkowania i zagospodarowania terenów ani takich, których lokalizacja wkracza w obszary cenne przyrodniczo i/lub krajobrazowo, w sposób naruszający cele ochrony przyrody w granicach miasta.

Plan ogólny gminy stanowi akt planowania przestrzennego, którego oddziaływanie zostało rozpatrzone w zakresie skutków wyznaczenia stref planistycznych, tworzących obszary funkcjonalne struktury gminy, związane z zabudową oraz bez prawa do zabudowy:

1. **KOMUNIKACJA I INFRASTRUKTURA:**
   Strefy komunikacyjne (SK), Strefy infrastrukturalne (SI)
2. **OSADNICTWO:**

   Stery wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ), Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW), Strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową (SZ), Strefy zieleni i rekreacji (SN), Strefy cmentarzy (SC)
3. **DZIAŁANOŚĆ INWESTYCYJNA**

   Strefy usługowe (SU), Strefy gospodarcze (SP), Strefy rolnicze (SR)
4. **STREFA OTWARTA (SO)**

KOMUNIKACJA I INFRASTRUKTURA:
STREFY KOMUNIKACYJNE (SK), STREFY INFRASTRUKTURALNE (SI)

W obszarze gminy Zduńska Wola nie są planowane inwestycje celu publicznego o znaczeniu krajowym lub regionalnym, które mogłyby stanowić inwestycje znacząco oddziaływujące na środowisko. Projekt planu ogólnego gminy nie wyznacza stref planistycznych dotyczących planowanych obiektów infrastruktury komunikacyjnej i/lub infrastruktury technicznej, których realizacja w przyszłości stanowiłaby inwestycje znacząco oddziaływujące na środowisko. W ramach istniejących obiektów infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, , kluczowe znaczenie ma przebieg istniejących dróg o znaczeniu ponadlokalnym: drogi ekspresowej S-8, dróg wojewódzkich. Plan ogólny gminy uwzględnia przebieg dróg w istniejących liniach rozgraniczających. Strefy komunikacyjne (SK)

odpowiadają istniejącym drogą ponadlokalnego systemu komunikacyjnego gminy. Należy stwierdzić, że w zakresie ponadlokalnej infrastruktury komunikacyjnej - **POG Zduńska Wola nie wprowadza zmian a więc nie tworzy ram dla realizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko**. Strefy infrastrukturalne POG dotyczą istniejącej infrastruktury technicznej gminy oraz wybranych odcinków istniejących dróg gminnych, obsługujących poszczególne części gminy. Analizowany dokument nie prowadza nowych stref infrastrukturalnych, które by wynikałaby z zatwierdzonych linii rozgraniczających projektowanych dróg.

OSADNICTWO: STREFY WIELOFUNKCYJNE (SJ, SW, SZ), STREFY ZIELENI I REKREACJI (SN), STREFY CMENTARZY (SC)

Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy w zakresie stref dotyczących osadnictwa: zabudowy i zagospodarowania związanego z funkcją mieszkaniową obejmuje w szczególności istniejące i przeznaczone na te cele tereny w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W granicach administracyjnych gminy Zduńska Wola obowiązuje łącznie 21 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmujących swoimi ustaleniami 790,81 ha. Pokrycie planistyczne miasta jest niskie - na poziomie 7,1%. Wszystkie plany miejscowe są obowiązujące i stanowią uwarunkowanie rozwoju przestrzennego miasta oraz jedną z podstaw wyznaczenia stref planistycznych w ramach planu ogólnego gminy.

Wszystkie plany miejscowe są obowiązujące i stanowią uwarunkowanie rozwoju przestrzennego gminy oraz jedną z podstaw wyznaczenia stref planistycznych w ramach planu ogólnego gminy. Dominującym przeznaczeniem terenów są tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w mniejszym zakresie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz tereny usługowe i produkcyjno-usługowe.

Na pozostałym terenie gminy wydawane są decyzje administracyjne o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu. Powyższe daje podstawę do wyznaczenia obszaru fakultatywnego w strukturze planu ogólnego gminy - obszarów uzupełnień zabudowy (OUZ). Obszary uzupełnień zabudowy objęły przede wszystkim istniejącą zabudowę oraz luki w istniejącej zabudowie. Obszary uzupełnienia zabudowy zostały wyznaczone przy uwzględnieniu uwarunkowań rozwoju przestrzennego, w szczególności ograniczeń środowiskowych jak formy ochrony przyrody, obszary szczególnego zagrożenia powodzią. W większości obszary te dotyczą stref z zabudową mieszkaniową. W gminie znajdują się jeden czynny cmentarz, objęty strefą cmentarzy (SC). Strukturę uzupełniają strefy zieleni i rekreacji, obejmujące formy urządzonej zieleni miejskiej oraz obszary wskazane do uzupełnienia struktury terenów zieleni urządzonej (przy dopuszczeniu w profili uzupełniającym również terenów wód i zieleni naturalnej) - do rozstrzygnięcia na etapie planów miejscowych.

DZIAŁANOŚĆ INWESTYCYJNA: STREFY ROLNICZE (SR), STREFY USŁUGOWE (SU), STREFY GOSPODARCZE (SP)

Strefy usługowe (SU) i strefy gospodarcze (SG) wyznaczone w POG Zduńska Wola dotyczą istniejących terenów gospodarczych gminy oraz terenów przewidzianych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Podsumowując, przeprowadzając analizę potencjalnie znaczących oddziaływań projektu na środowisko odniesiono się do poszczególnych komponentów środowiska (oraz jego właściwości), uwzględniając elementy środowiska przyrodniczego, jak i kulturowego (w tym na ludzi i ich zdrowie oraz na dobra materialne i zabytki). W ocenie zostały uwzględnione rodzaje oddziaływania, w podziale na charakter (pozytywne, negatywne), relacje oddziaływania z elementem podlegającym oddziaływaniu (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane) oraz horyzont czasowy oddziaływania (krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe). Prognozowane oddziaływania wg przyjętych metod przedstawiono w ujęciu macierzowym w tzw. syntetycznej macierzy skutków środowiskowych. Macierz zawiera informację określającą rodzaj oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska. Wyniki analizy zawarte w macierzy skutków środowiskowych zostały opatrzone komentarzem w odniesieniu do poszczególnych komponentów i właściwości środowiska, w celu określenia możliwych oddziaływań skutków realizacji ustaleń dokumentu. Po analizie projektu zidentyfikowano rodzaje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Wszystkie przedsięwzięcia charakteryzują się ograniczonym terytorialnie oddziaływaniem na środowisko.

Wyznaczone struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy Zduńska Wola tworzy ramy dla realizacji przedsięwzięć oddziałowujących w większości w sposób pozytywny na środowisko i jego poszczególne komponenty, w szczególności w sposób pośredni, skumulowany a w perspektywie czasowej - w sposób długoterminowy.

Tab. 7. Macierz skutków środowiskowych - prognozowane znaczące oddziaływanie na środowisko wg. komponentów i właściwości

PROJEKT PODLEGAJACY SOOŚ: PROJEKT PLANU OGÓLNEGO GMINY ZDUŃSKA WOLA

KOMPONENTY I WŁAŚCIWOŚCI ŚRODOWISKA	**relacje oddziaływania**		**horyzont czasowy oddziaływania**	znaczące negatywne oddziaływanie (wynikające z ram wyznaczonych w akcie planowania przestrzennego)
	bezpośrednie (B), pośrednie (P), wtórne (W)	**skumulowane (S)**	**długoterminowy charakter skutków realizacji analizowanego projektu**	
OBSZARY NATURA 2000	**-**	**-**	**+**	**- - -**
BIORÓŻNORODNOŚĆ	+ (P) + (W)	**+ (S)**	**+**	- - -
POWIETRZE, KLIMAT	+/- (P) +/- (W)		**---**	- - -

ZDROWIE, BEZPIECZEŃSTWO	+ (B) + (W)	+ (S)	**+**	- - -
WODY	+ (B) + (P) +(W)	+ (S)	**+**	- - -
POWIERZCHNIA ZIEMI, ZASOBY NATURALNE	+/- (W) +/- (P)	+/- (S)	**+/-**	- - -
KRAJOBRAZ, ZABYTKI	+ (P) + (W)	+ (S)	**+**	- - -

OZNACZENIA - CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA:	
brak prognozowanego oddziaływania w zakresie wyznaczonych ram struktury funkcjonalno-przestrzennej	
potencjalnie pozytywne oddziaływanie	**+**
potencjalnie pozytywne i/lub negatywne oddziaływanie	**+/-**
potencjalne negatywne oddziaływanie	**-**

Źródło: opracowanie własne.

Analiza wykazała, że realizacja ustaleń Planu ogólnego gminy Zduńska Wola nie przyczyni się do powstania nowych zagrożeń dla środowiska - znaczących negatywnych oddziaływań. Prawidłowa realizacja ram funkcjonalno-przestrzennych ustalonych planem ogólnym gminy przyniesie efekt pozytywny dla środowiska (w szczególności jego komponentów przyrodniczych), ponieważ działania środowiskowe są bezpośrednio zawarte w analizowanych dokumencie. Szczególnie pozytywny wpływ odnosić się będzie do niebiotycznych elementów środowiska – dziedzictwa kulturowego i dóbr materialnych, co przekładać się będzie pośrednio i długoterminowo na jakość życia w gminie. Realizacja ustaleń nie spowoduje znaczących ingerencji i przekształceń w środowisku naturalnym, nie wpłynie negatywnie na obszary chronione oraz na obiekty i obszary zabytkowe. Inwestycje związane z budownictwem mieszkaniowym, usługowym i przemysłowym mogą pociągnąć za sobą skutki środowiskowe o niewielkiej skali, o oddziaływaniu chwilowym lub krótkoterminowym, związanym z przekształceniami powierzchni ziemi na etapie prac budowalnych oraz chwilowym zanieczyszczeniem powietrza pyłami budowlanymi oraz hałasem. Ponadto nie istnieje zagrożenie fragmentaryzacją przestrzeni, wynikającą z niewłaściwych ze względów środowiskowych decyzji lokalizacyjnych – docelowa struktura funkcjonalno-przestrzenna określona została w oparciu o system przyrodniczy i zasady jego funkcjonowania.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie Planu ogólnego gminy Zduńska Wola nie stwarza ram dla realizacji przedsięwzięć znacząco negatywnie oddziałowujących na środowisko, w tym na przedmiot i integralność obszarów Natura 2000.

6.2. RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, FAUNA I FLORA

6.2.1. Formy ochrony przyrody

W granicach Gminy Zduńska Wola występują następujące formy ochrony przyrody ustanowione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

6. Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki

Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki ma powierzchnie 25.330 ha, z czego tylko 92 ha są położone na terenie gminy Zduńska Wola w południowej jej części. Obszar parku wyróżnia się w swoim otoczeniu urozmaiconą rzeźbą terenu, zwłaszcza malowniczymi przełomami Warty, gdzie wysokości względne stoków dochodzą do 45 metrów (między Beleniem a Strońskiem), a na powierzchni ukazują się stare utwory wapienne. Z wysokich brzegów można obserwować rozległe panoramy doliny, meandrujące odcinki rzek, starorzecza, obszary wydmowe, torfowiska, tereny podmokłe z bogactwem roślin bagiennych. Lasy stanowią niecałe 25% ogólnej powierzchni Parku. Bogata flora i fauna oraz cenne wartości kulturowe stawiają park jako jeden z bardziej atrakcyjnych w województwie łódzkim i Polsce centralnej.

7. Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu

Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu ma powierzchnię 29.390 ha, z czego tylko 105 ha są położone na terenie gminy Zduńska Wola w południowej jej części, graniczące bezpośrednio z Parkiem Krajobrazowym Międzyrzecza Warty i Widawki. Obszar ten charakteryzuje się naturalnym charakterem doliny Warty, wyróżniającym się bogactwem flory i fauny. Występują tu kompleksy łąk z oczkami wodnymi oraz roślinnością szuwarową i wodną. Na jego terenie znajduje się Zbiornik Jeziorsko oraz rezerwat ornitologiczny Jeziorsko, stanowiące ważne siedliska dla ptactwa wodnego i błotnego.

8. Rezerwat Przyrody Wojsławice

Położony w północno-wschodniej części gminy rezerwat ma powierzchnię 96,69 ha. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych ekosystemów leśnych o cechach grądu, łęgu jesionowo-olszowego oraz boru mieszanego z jodłą.

9. Rezerwat przyrody Jabłecznik

Położony w centralnej części gminy rezerwat ma powierzchnię 47,29 ha. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ekosystemów leśnych o cechach zespołów naturalnych grądu i boru mieszanego z jodłą w pobliżu północnej granicy jej zasięgu.

10. Pomniki przyrody:

Tab. 9. Pomniki przyrody - wykaz i ogólna charakterystyka

Nazwa Drzewa	**Nazwa Łacińska**	Wysokość [m]	Pierśnica [cm]	Obwód [cm]
Jesion wyniosły	Fraxinus excelsior	18	137	430
Dąb szypułkowy	Quercus robur	26	173	543
Wiąz szypułkowy	Ulmus laevis (Ulmus pedenculata, Ulmus effusa)	16	111	349
Wiąz szypułkowy	Ulmus laevis (Ulmus pedenculata, Ulmus effusa)	20	140	440
Wiąz szypułkowy	Ulmus laevis (Ulmus pedenculata, Ulmus effusa)	28	140	440
Wiąz szypułkowy	Ulmus laevis (Ulmus pedenculata, Ulmus effusa)	28	393	125
Wiąz szypułkowy	Ulmus laevis (Ulmus pedenculata,	29	556	177

	Ulmus effusa)			
Dąb szypułkowy	Quercus robur	26	135	424
Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały)	Aesculus hippocastanum	26	105	330
Dąb szypułkowy	Quercus robur	26	111	349
Dąb szypułkowy	Quercus robur	27	121	380
Dąb szypułkowy	Quercus robur	26	140	440
Dąb szypułkowy	Quercus robur	25	162	509
Lipa drobnolistna	Tilia cordata	26	94	295
Lipa drobnolistna	Tilia cordata	26	160	503
Dąb szypułkowy	Quercus robur	26	131	412
Dąb szypułkowy	Quercus robur	27	130	408
Dąb szypułkowy	Quercus robur	26	131	412
Dąb szypułkowy	Quercus robur	26	183	575
Dąb szypułkowy	Quercus robur	29	137	430
Dąb szypułkowy	Quercus robur	18	129	405

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody GDOŚ.

6.2.2. Ochrona różnorodności biologicznej

Ochronę gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów regulują przepisy odrębne (*ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów*). W obszarze opracowania nie są zlokalizowane obszary objęte ww. ochroną prawną (niezinwentaryzowane), jednak nie można wykluczyć ich występowania, w szczególności w obszarze doliny Neru a także w kompleksach leśnych miasta.

Nie ustala się negatywnego oddziaływania ustaleń projektu planu miejscowego, ponieważ w projekcie nie wprowadzono zmian ustaleń planistycznych, których realizacja mogłaby mieć negatywny wpływ na florę i faunę, a w konsekwencji na bioróżnorodność gminy Zduńska Wola. Negatywne oddziaływanie na środowisko związane z przekształceniem terenów otwartych na cele budowlane stanowi konsekwencję ustaleń obowiązujących planów miejscowych, a także potrzeb rozwojowych miasta, które zostały dostosowane do potrzeb ochrony przyrody i krajobrazu.

Przez system przyrodniczy gminy należy rozumieć system obszarów przyrodniczych biologicznie czynnych, a więc ekosystemy najmniej przekształcone przez człowieka, przede wszystkim kompleksy leśne oraz tereny łąkowo-pastwiskowe, jak również rolnicze tereny otwarte. W przypadku jednostki odniesienia, którą jest gmina, mamy do czynienia z „korytarzami wewnetrz krajobrazowymi", zazwyczaj o charakterze liniowym (cieki), przepustowości w obu kierunkach oraz dotyczącymi zazwyczaj gatunków jedno-ekosystemowych. Z perspektywy ochrony bioróżnorodności najważniejszymi ustaleniami jest objęcie strefami otwartymi (SO) oraz zieleni i rekreacji (SI) naturalnym korytarzy ekologicznych gminy: doliny rzek oraz ich dopływów a także ochrona kompleksów leśnych, znajdujących się w granicach gminy.

6.2.3. Przedmiot ochrony obszarów sieci Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, powiązania przyrodnicze miasta

Celem utworzenia europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 jest zachowanie bioróżnorodności biologicznej Unii Europejskiej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych i dzikiej flory i fauny na jej terytorium. Na obszarach tych zabrania się podejmowania działań mogących:

1. w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt,
2. wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
3. pogorszyć integralność obszaru lub jego powiązania z innymi obszarami.

Obszar gminy nie jest położony w zasięgu obszarów Natura 2000 oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie a więc ustalenia dokumentu nie wymagają oceny w odniesieniu przedmiotu ochrony i integralności tych terenów.

6.3. WARUNKI ZDROWOTNE, BEZPIECZEŃSTWO LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

6.3.1. Stan powietrza atmosferycznego i adaptacja do zmian klimatycznych

Stan powietrza atmosferycznego

Jednym z podstawowych czynników decydującym o jakości środowiska, a tym samym w znacznym stopniu oddziałowującym na jakość życia, jest stan czystości powietrza. We wszelkiego rodzaju procesach technologicznych oraz działalności usługowej są stosowane surowce i materiały, które zawierają m.in. substancje niebezpieczne dla ludzi i środowiska przyrodniczego. Zanieczyszczenia wprowadzane do powietrza mogą oddziaływać negatywnie na zdrowie człowieka i innych organizmów żywych. Pyły emitowane do środowiska powodują negatywne skutki środowiskowe, a stopień ich szkodliwości zależy od składu chemicznego i mineralogicznego oraz ich rozmiaru – od neutralnego po toksyczny.

Pierwotne zanieczyszczenia emitowane do atmosfery mogą ulegać w niej różnym procesom - mogą być transportowane prze wiatr, ulegać przemianom chemicznym, w wyniku czego powstają inne substancje - zanieczyszczenia wtórne. Mogą być również usuwane z atmosfery w wyniku osiadania - głównie pyłów - na powierzchnię ziemi lub wymywane przez wodę zawartą w chmurach oraz opady. Procesy te są związane z wieloma czynnikami, min.:

- warunkami emisji zanieczyszczeń ze źródła do atmosfery;
- ukształtowaniem powierzchni terenów, rodzajem podłoża;
- warunkami meteorologicznymi;
- właściwościami zanieczyszczenia i oddziaływaniami substancji w atmosferze.

Wśród antropogenicznych źródeł emisji wyróżnić można cztery zasadnicze grupy:

- procesy spalania paliw, w których główną rolę odgrywa energetyka;

- procesy technologiczne przemysłu chemicznego, hutniczego i rafineryjnego oraz kopalni i cementowni;
- transport, głównie tranzytowy;
- gospodarstwa domowe, miejsca utylizacji i wysypiska odpadów oraz ścieki.

W obszarze gminy brak znaczących emitorów zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Do głównych emitorów zanieczyszczeń należy emisja niska z lokalnych palenisk oraz emisja z ciągów komunikacyjnych o różnym natężeniu ruchu. Gmina jest pod wpływem zanieczyszczeń atmosferycznych generowanych przez inne gminy aglomeracji łódzkiej.

Wzrost terenów budowlanych, stanowi głównie wtórne oddziaływanie wynikające z ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, i wiąże się ze wzrostem antropopresji na stan powietrza oraz możliwości realizacji jego celów ochronnych. Powyższe stanowi również oddziaływanie skumulowane z innymi decyzjami w zakresie gospodarki lokalnej a jego charakter, skala i wielkość jest niemożliwa do określenia na niniejszym etapie planistycznym. Samo oddziaływanie stanowi poza planistyczny skutek środowiskowy, a jego skala i zakres jest uzależniona od realizowanych sposobów ogrzewania budownictwa oraz sposobów pozyskiwania energii, które są uwarunkowane m.in. możliwościami realizacji „pro-środowiskowych" instalacji źródeł ciepła i energii.

Program ochrony powietrza dla strefy łódzkiej w województwie łódzkim

Według Programu ochrony powietrza i planu działań krótkoterminowych dla strefy łódzkiej przyjętym uchwałą nr XX/303/20 Sejmiku Województwa Łódzkiego, teren gminy Zduńska Wola został zakwalifikowany do obszaru strefy łódzkiej (z obszaru województwa łódzkiego wyłączono obszar aglomeracji łódzkiej).

Zgodnie z *Raportem oceny jakości powietrza w województwie za 2025 r.*, sporządzonym w ramach rocznej oceny jakości powietrza – **strefa łódzka charakteryzowała się przekroczeniem dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń w środowisku**, ze względu na ochronę zdrowa. Pod tym względem została zakwalifikowana do klasą C – ustalono przekroczenie poziomów dopuszczalnych PM10 (24h), PM2,5 (rok), poziomu docelowego BaP (rok). W zakresie ochrony roślin nie wskazano przekroczenia dopuszczalnych norm środowiskowych.

Obszary przekroczeń PM10 i PM2,5 dotyczą przede wszystkim terenów silnie zurbanizowanych (aglomeracja łódzka wraz z terenami otaczającymi, wybrane miasta powiatowe), o gęstej zabudowie, w tym rejonów nieuciepłownionych, gdzie podstawą ogrzewania jest indywidualne spalanie paliw stałych. Jako główną przyczynę przekroczeń dla PM10 i PM2,5 podano emisję związaną z indywidualnym ogrzewaniem budynków. W przypadku benzo(a)pirenu obszar przekroczeń wykracza poza obszary miejskie i dotyczy również terenów podmiejskich oraz większości miast gminnych. Przyczyną przekroczeń jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków. W związku z powyższym miasto jest objęte: *Programem ochrony powietrza dla strefy łódzkiej w celu osiągnięcia poziomu docelowego ozonu przyziemnego* oraz *Programem ochrony powietrza dla strefy łódzkiej w*

celu osiągnięcia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego i poziomu docelowegobenzo(a)pirenu zawartego w pyle zawieszonym PM10.

Nie mniej jednak jakość powietrza w gminie, ze względu na niski stopień antropopresji środowiska, brak znaczących źródeł emisji zanieczyszczań, przy występowaniu źródeł zanieczyszczeń (zarówno w granicach gminy, jak w jej najbliższym sąsiedztwie) oceniana jest jako dobra, ale wymagające działań ochronnych głównie w sąsiedztwie dróg o najwyższym natężeniu ruchu komunikacyjnego oraz w obszarach najintensywniej zabudowanych. Gmina charakteryzuje się stosunkowo małym udziałem emisji zanieczyszczeń do atmosfery, ze względu na znikomy udział znaczących emitorów zanieczyszczeń tj. zakładów produkcyjnych.

Do zagrożeń powietrza atmosferycznego miasta należy w szczególności transport oraz funkcjonujące w gminie gospodarstwa domowe (niska emisja), w mniejszym stopniu przemysł czy działalność rolnicza (niewielki udział w strukturze miasta). Zaproponowane w projekcie POG strefy gospodarcze (SP) dotyczą istniejących zakładów oraz terenów inwestycyjnych przewidzianych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Wskazuje się na synergię lokalizacyjną terenów, które docelowo mają się skupiać w sąsiedztwie drogi ekspresowej S-8. Rozwój tych terenów nie będzie skutkował powstaniem nowych zagrożeń dla zdrowia i bezpieczeństwa ludności.

Podsumowując, struktura funkcjonalno-przestrzenna POG Zduńska Wola, nie będzie w sposób negatywny i długoterminowy oddziaływać na stan powietrza atmosferycznego. Działania z zakresu ochrony powietrza atmosferycznego to tzw. zadania sektorowe, które mają niewielkie przełożenie na rozstrzygnięcia planów ogólnych gmin. W tym sektorze działań prośrodowiskowych szczególne znaczenie ogrywa dziś edukacja, zwiększająca świadomość proekologiczną, przekładającą się na działania związane z zmniejszaniem (eliminacją) niskiej emisji oraz oddziaływaniem procesów technologicznych w przemyśle (wykorzystanie ekologicznych technologii).

Zmiany klimatu

Ryzyko związane ze zmianą klimatu dotyczy obecnie pojęcia „globalnego ocieplenia" - efekt szklarniowy wywołany obecnością niekorzystnych gazów w atmosferze (gazy cieplarniane) powoduje, że temperatura na Ziemi jest przez ich obecność - wyższa. Powszechnie uważa się, że jest to wynik antropogenicznej działalności człowieka. W tym zakresie znaczenie mają dwa pojęcia: łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do zmian klimatu. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska opracowała poradnik dotyczący łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do zmian klimatu w ocenach oddziaływania na środowisko.

Przez łagodzenie zmian klimatu należy rozumieć taki sposób planowania, realizacji, eksploatacji i likwidacji przedsięwzięcia, który nie przyczynia się do pogłębiania zmian klimatu. Przez adaptację do zmian klimatu należy rozumieć taki sposób planowania, realizacji, eksploatacji i likwidacji przedsięwzięcia, aby było ono optymalnie przystosowane do postępujących zmian klimatu, jak również by nie powodowało zwiększenia wrażliwości elementów środowiska na zmiany klimatu.

Badając, czy przedsięwzięcie nie będzie przyczyniać się do pogłębiania zmian klimatu należy uwzględnić m.in. następujące elementy:

- → bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych powodowanych przez przedsięwzięcie;
- → bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych powodowanych przez działania towarzyszące przedsięwzięciu;
- → bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych powodowane przez transport towarzyszący przedsięwzięciu;
- → działania skutkujące pochłanianiem gazów cieplarnianych;
- → działania skutkujące zmniejszeniem emisji gazów cieplarnianych;
- → pośrednie emisje gazów cieplarnianych związane z zapotrzebowaniem na energię towarzysząca przedsięwzięciu[4].

Analiza struktury funkcjonalno-przestrzennej Planu ogólnego gminy Zduńska Wola, wykazała, że nie tworzy on ram do zwiększenia w sposób znaczący bezpośredniej emisji gazów cieplarnianych. Ustalenia aktu planowania przestrzennego nie będą mieć negatywnego wpływu na zmiany klimatyczne. Struktura stref planistyczny nie przewiduje również rozbudowy systemu komunikacyjnego, która pociągałaby negatywne skutki środowiskowe, które należało by rozpatrywać w aspekcie odziaływań bezpośrednich i skumulowanych

Przeważająca część gminy została objęta wyznaczonymi strefami otwartymi (SO) a udział stref z zabudową znacząco nie odbiega od stanu istniejącego. W ramach profilu uzupełniającego dla wybranych stref otwartych dopuszczono profil związany z OZE - elektrownie fotowoltaiczne i dla wybranych stref - elektrownie wodne. Powyższe ograniczenie jest zasadne na etapie POG a szczegółowe dopuszczenie lokalizacji nastąpi zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa - na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Wszelkie pro-środowiskowe działania, w tym realizacja OZE, przeprowadzona w sposób uwzględniający przepisy powszechnie obowiązującego prawa, w sposób skumulowany i w okresie długoterminowym przyczyniają się łagodzeniu zmian klimatycznych.

Przeciwdziałanie skutkom suszy jest zadaniem organów administracji rządowej i samorządowej oraz Wód Polskich. Głównymi dokumentami planistycznymi w tym zakresie jest Plan przeciwdziałania skutkom suszy przyjęty Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r.

Zgodnie z planem przeciwdziałania skutkom suszy obszar gminy Zduńska Wola zostały sklasyfikowane do klasy II zagrożenia suszą hydrogeologiczna tj. o umiarkowanym zagrożeniu. W ramach działań program nie przewiduję realizacji żadnych inwestycji. Nie mniej jednak gmina powinna dążyć do zwiększenie retencji wód w obszarze, w szczególności do zapewnienia naturalnej retencji w dolinach cieków. Wyznaczenie stref otwartych (SO) oraz stref zieleni i rekreacji (SN) stwarza ramy dla inwestycji w zakresie lokalnej retencji wód t. inwestycji o pozytywnych charakterze w dniesieniu do środowiska.

[4] Poradnik Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska - **Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do zmian klimatu w ocenie oddziaływania na środowisko**

Klimat akustyczny

Spośród zjawisk klimatu akustycznego najważniejszym jest występowanie hałasu. Można wyróżnić cztery podstawowe kategorie hałasu: komunikacyjny (związany z transportem), przemysłowy (związany z występowaniem zakładów przemysłowych) oraz komunalny (związany z obiektami publicznymi, maszynami budowlanymi itp.) i samolotowy (związany z oddziaływaniem ruchu samolotowego w szczególności w sąsiedztwie lotnisk). W gminie hałas komunikacyjny dotyczący dróg tranzytowych (droga krajowa, w mniejszym zakresie drogi wojewódzkie). Ponadto nie występuje hałas związany z obsługą lotnisk/lądowisk, ze względu na ich brak w granicach gminy i terenach najbliższego sąsiedztwa. Głównym źródłem hałasu komunikacyjnego jest droga krajowa oraz droga wojewódzka a także sieć dróg powiatowych (w mniejszym zakresie). Ze względu na fakt, iż droga krajowa i wojewódzka stanowią główne osie komunikacyjne gminy - uniknięcie ich oddziaływania jest znacząco ograniczone. Plan ogólny gminy w niewielkim stopniu zwiększa obszary zainwestowania wzdłuż dróg o znaczącym natężeniu ruchu, w zakresie wynikającym z uzupełnienia luk w zabudowie. Na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może wystąpić konieczność wprowadzenia rozwiązań komunikacyjnych lub technicznych, niwelujących negatywne oddziaływanie na klimat akustyczny obszarów zainwestowania.

Oddziaływanie akustyczne drogi ekspresowej S-8 i dróg wojewódzkich

Struktura funkcjonalno-przestrzenna POG Zduńska Wola uwzględnia możliwe negatywne oddziaływanie dróg regionalnych - wojewódzkich i drogi ekspresowej S-8. Wzdłuż tych dróg strefy wielofunkcyjne obejmują istniejącą zabudowę oraz tereny przeznaczone na cele mieszkaniowe w obowiązujących planach miejscowych. Szczegółowe rozwiązania niwelujące negatywne oddziaływania powinny być przewidziane na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (m.in. zieleń o funkcjach izolacyjnych) oraz na poziomie budowlanym związanym z realizacja poszczególnych inwestycji (m.in. lokalizacja w odniesieniu do linii rozgraniczającej drogi).

Hałas samolotowy

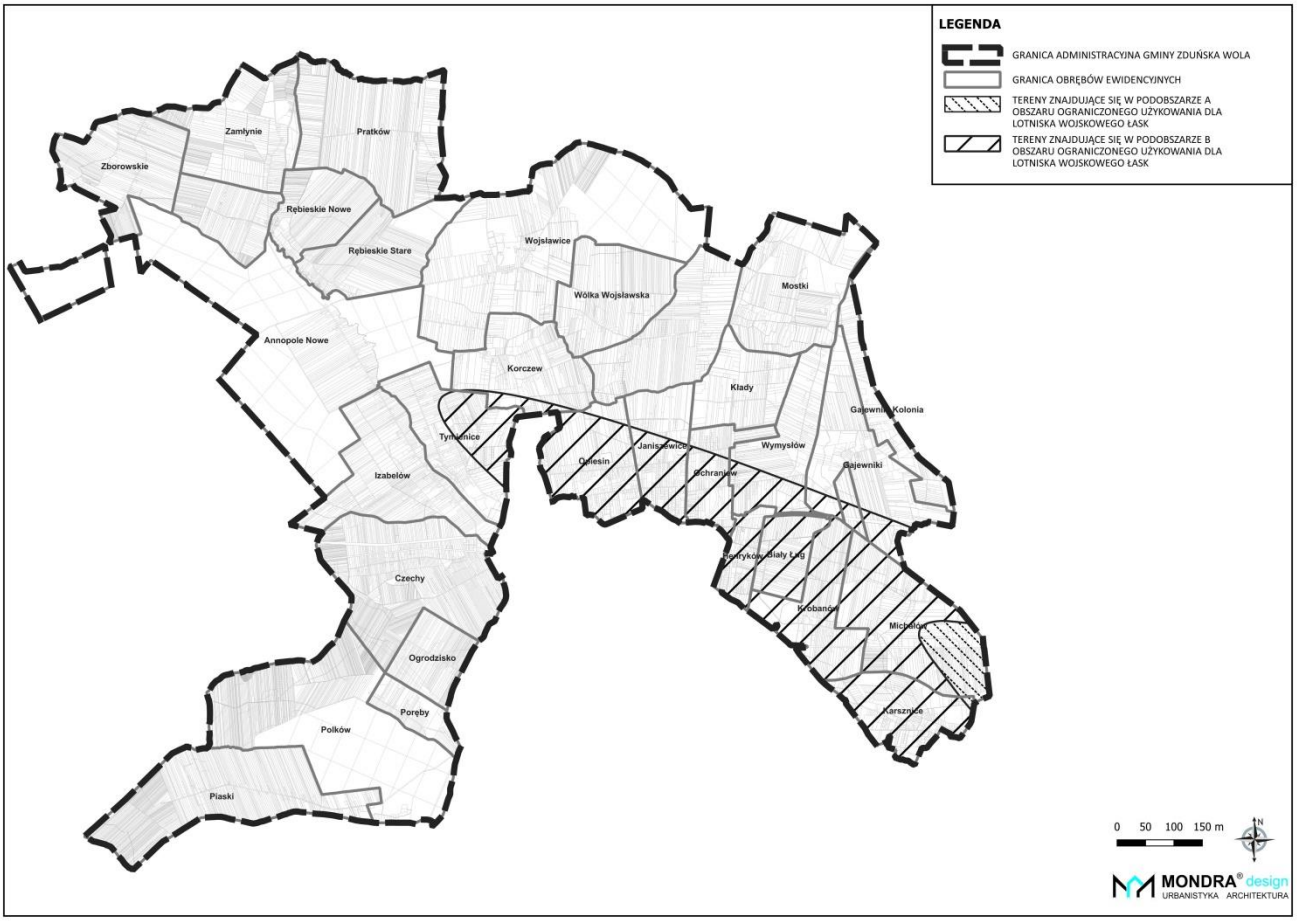
Południowo-wschodnia część gminy wiejskiej Zduńska Wola objęta jest obszarem ograniczonego użytkowania ze względu na znajdującą się w północnej części gminy Buczek 32. Bazę Lotnictwa Taktycznego. Jednostka powstała 1 stycznia 2010 r. rozkazem MON (Uchwała Nr LI/1469/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 9 lutego 2010 roku) jako zespolenie 32 Bazy Lotniczej i 10 Eskadry Lotnictwa Taktycznego.

W obszarze ograniczonego użytkowania występują następujące podobszary:

a) podobszar A, którego granicę wewnętrzną wyznacza granica terenu lotniska, zewnętrzną natomiast wyznacza izolinia równoważnego poziomu dźwięku A dla pory nocy (przedział czasu od godziny 22^{00} do 6^{00}), wyrażonego wskaźnikiem hałasu $L_{Aeq\ N}$ = 50 dB,
b) podobszar B, którego granicę wewnętrzną wyznacza izolinia równoważnego poziomu dźwięku A dla pory nocy, wyrażonego wskaźnikiem hałasu $L_{Aeq\ N}$ = 50 dB, zewnętrzną granicę podobszaru B wyznacza izolinia równoważnego poziomu dźwięku A dla pory nocy, wyrażonego wskaźnikiem hałasu $L_{Aeq\ N}$ = 45 dB.

W obszarze ograniczonego użytkowania wprowadza się następujące ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenu:

1) w podobszarze A:
   a) zakaz przeznaczania terenu pod zabudowę mieszkaniową jedno- i wielorodzinną, zagrodową i zamieszkania zbiorowego oraz mieszkaniowo- usługową, z zastrzeżeniem paragrafu 10,
   b) zakaz tworzenia terenów rekreacyjno-wypoczynkowych,
   c) zakaz tworzenia stref ochronnych „A" uzdrowisk,
   d) zakaz przeznaczania terenu pod budowę: szpitali, domów opieki społecznej, obiektów związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
2) w podobszarze B:
   a) zakaz tworzenia stref ochronnych „A" uzdrowisk,
   b) zakaz przeznaczania terenu pod budowę: szpitali, domów opieki społecznej, obiektów związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, działających w porze nocy.

Ryc. 3. Obszar ograniczonego użytkowania

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Geoportalu Województwa Łódzkiego.

6.3.2. Oddziaływanie infrastruktury technicznej

Energetyka miejska obejmuje zagadnienia obejmuje elektroenergetykę, gazownictwa i energetykę cieplną gminy. Gmina Zduńska Wola posiada dostęp do mediów elektroenergetycznych, zaspokających zaopatrzenie gminy w tym zakresie. W obszarze gminy Zduńska Wola nie są planowane inwestycje celu publicznego o skali ponadlokalnej w zakresie elektroenergetyki dotyczące budowy nowych linii energetycznych wysokiego napięcia, których realizacja mogłaby potencjalnie negatywnie oddziaływać na komponenty środowiska. Gmina jest zaopatrywana w energię elektryczną istniejącymi liniami elektroenergetycznymi średniego napięcia 15 kV (sieć napowietrzna i skablowana), wyprowadzonymi z głównych stacji zasilających 110/15 kV. Przez teren gminy przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokich napięć, która jest źródłem promieniowania elektromagnetycznego w granicach pasa technologicznego.

Ponadto na terenie gminy są zlokalizowane stacje telefonii komórkowej, nie stwarzające zagrożenia związanego z ponadnormatywnym promieniowaniem.

6.3.3. Ochrona sanitarna

W Planie ogólnym gminy Zduńska Wola wyznaczono 1 strefę cmentarzy, obejmującą istniejący teren cmentarza. Obecnie nie planuje się zakładania nowych cmentarzy ani poszerzania istniejącego. Dla strefy przyjęto pełen profil uzupełniających, ze względu na brak uwarunkowań rozwoju wykluczających którąś z funkcji uzupełniających w zainwestowaniu terenów. W zakresie gminny standardów urbanistycznych ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, zgodny z minimalnym poziomem wskazanym rozporządzeniem wykonawczym do projektu POG - na poziomie 50%.

Rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze określa odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, od zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowywujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych. Wskazana odległość to 50,0 m dla terenów zwodociągowanych, na których wszystkie budynki korzystające z wody są do niej podłączone oraz 150,0 m dla terenów nie zwodociągowanych. Powyższego przepisu nie stosuje się do cmentarzy istniejących, w przypadku gdy ich zastosowanie uniemożliwiłoby korzystanie z terenu cmentarza, a właściwy inspektor sanitarny nie sprzeciwia się dalszemu korzystaniu z tego cmentarza. W strefie ochronnej ograniczeniu podlega rozwój zabudowy na cele produkcyjne i mieszkaniowe.

6.3.4. Lokalizacja zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii

W granicach gminy Zduńska Wola nie występują zakłady o zwiększonym lub dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej wg danych Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowisko. Tego typu obiekty nie są również, na czas sporządzania POG, planowane do

realizacji w obszarze gminy. Informacja o możliwości lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej powinna się znaleźć w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przy uwzględnieniu przepisów odrębnych regulujących bezpieczne odległości w kontekście zagrożeń poważnymi awariami przemysłowymi.

6.3.5. Zagrożenia naturalne - obszary szczególnego zagrożenia powodzią i przeciwdziałanie skutkom suszy

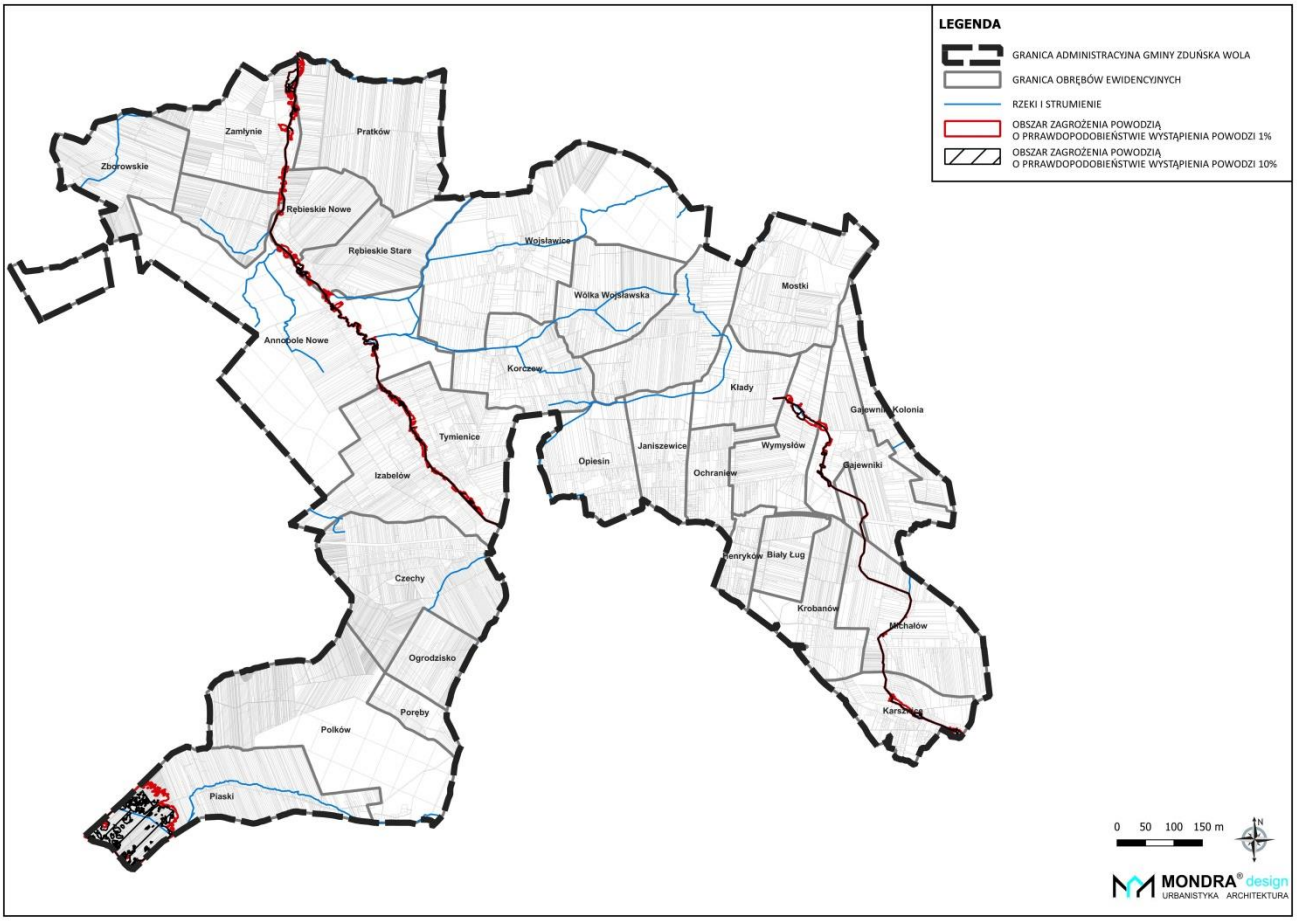
Ochronę przed powodzią prowadzi się z uwzględnieniem map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym zgodnie z przepisami zawartymi w *ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.* Dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wskazanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego sporządza się mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego. Są one podstawą dla racjonalnego planowani przestrzennego na obszarach zagrożonych powodzą, a tym samym dla ograniczania negatywnych skutków powodzi. Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się m.in. obszary szczególnego zagrożenia powodzią na których **obowiązują ograniczenia w lokalizacji obiektów budowlanych oraz zagospodarowaniu terenu** zgodnie z ustawą Prawo wodne.

Pomimo małej gęstości sieci rzecznej województwa łódzkiego występują tu dość duże obszary szczególnego zagrożenia powodzią, w różnej skali już zainwestowane (w dolinach: Bzury, Grabi, Rawki, Mrogi, Piasecznicy i Neru ale także ich dopływów). W granicach gminy Zduńska Wola, zgodnie z danymi Informatycznego Systemu Osłony Kraju (ISOK), **obszary szczególnego zagrożenia powodzią** zostały wyznaczone w dolinie Pichny oraz Tymianki: Wyznaczono:

a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%

Zgodnie z Ustawą Prawo wodne na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią:

a) gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenia przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania,
b) lokalizowania nowych cmentarzy;
c) obowiązuje wymóg uzyskania pozwolenia wodnoprawnego dla lokalizowania nowych obiektów budowlanych i przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Ryc. 4. Obszary szczególnego zagrożenia powoodzią

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych Państwowego Gospodarstwa Wodnego - Wody Polskie.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią w Planie ogólnym gminy Zduńska Wola ustalono przede wszystkim strefy otwarte (SO). W strefach otwartych (SO) związanych z dolinami rzek ograniczono profile uzupełniające: tereny zieleni urządzonej.

Obszary zainwestowania budowlanego znajdują się w większości poza zasięgiem obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Plan ogólny gminy nie ustalił stref, które by umożliwiały wprowadzenie nowej terenów zabudowy w zasięg obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Należy stwierdzić, że oddziaływanie w tym zakresie należy do oddziaływań o pozytywnym charakterze wobec funkcjonowania elementów środowiska, w szczególności wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb, a także pozytywnym oddziaływaniem na ludzi i ich mienie.

Gospodarowanie wodami służy przeciwdziałaniu suszom hydrologicznym i glebowym w sytuacji deficytów opadów, jakie powszechnie zdarzają się w obszarze kraju w ciepłej porze roku. Susze są istotnym czynnikiem ograniczającym rozwój gospodarczy, utrudniają prace rolnicze i uszczuplają plony. Niższy poziom wód gruntowych i przypowierzchniowych prowadzi również do koncentracji zanieczyszczeń w glebie i stwarza zagrożenie dla terenów leśnych. POG Zduńska Wola zawiera ustalenia, które w okresie długoterminowym mają przyczynić się do utrzymania dobrej retencji wody

m.in. poprzez ochronę terenów otwartych, ograniczenie ingerencji terenów zainwestowania w struktury dolin rzek i mniejszych cieków, ochronę zwartych kompleksów leśnych - strefy otwarte (SO). POG gminy Zduńska Wola będzie wywierać pozytywne oddziaływanie, w sposób wtórny, pośredni i skumulowany z innymi działaniami w zakresie ochrony środowiska, na przeciwdziałanie suszom hydrologicznym i glebowym. Sprzyjają temu wyznaczone strefy otwarte, chroniące zwarte kompleksy leśne, tereny rolnicze zmeliorowane, cieki przepływające przez teren gminy. Szczegółowe rozwiązania będą dotyczyć ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

6.4. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE - BILANS I JAKOŚĆ WÓD

6.4.1. Stan wód powierzchniowych

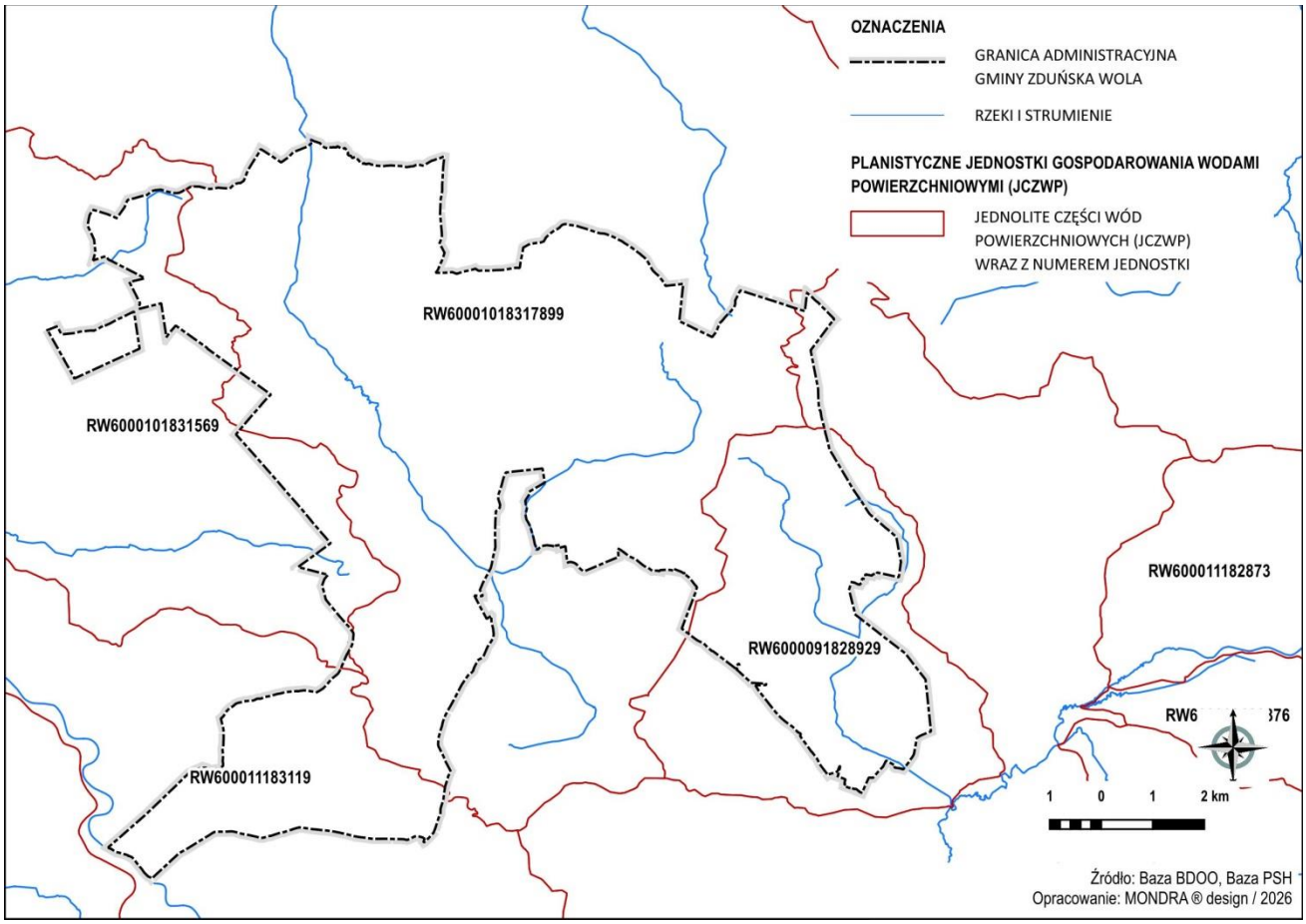
Ze względów funkcjonalnych, dla potrzeb planistycznych, zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną (RDW), na terenie kraju zostały wydzielone obszary jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), w odniesieniu do których wykonuje się ocenę stanu wód powierzchniowych, na podstawie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska. Na ocenę składa się ocen stanu ekologicznego oraz ocena stanu chemicznego. Stan / potencjał ekologiczny (określany w przypadku silnie zmienionych JCZWP) to określenie jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych. Stan ekologiczny klasyfikuje się poprzez nadanie jednej z pięciu klas jakości, przy czym klasa I oznacza bardzo dobry stan ekologiczny, II - dobry a klasy III, IV, V - umiarkowany, słaby, zły. Obszar gminy Zduńska Wola znajduje się w zasięgu czterech jednolitych części wód powierzchniowych (rzecznych). JCZWP nr RW6000101831569 Niniwka, RW60001018317899 Pichna, RW6000091828929 Tymianka, RW600011183119 Warta od Widawki do Zegliny.

Wpływ aglomeracji łódzkiej na wody powierzchniowe jest bardzo niekorzystny, przejawia się w obniżeniu położeniu zwierciadła wody gruntowej oraz znacznym zanieczyszczeniu. Jakości wód powierzchniowych zagrażają głównie zanieczyszczenia o pochodzeniu antropogenicznym. Do głównych źródeł zanieczyszczeń wód powierzchniowych należą:

- źródła punktowe - ścieki odprowadzane w zorganizowany sposób systemami kanalizacyjnymi, nielegalne zrzuty ścieków do rzek, mniejszych cieków i rowów melioracyjnych, nieszczelne składowiska odpadów, oraz dzikie składowiska odpadów jak i nieszczelne szamba, z których zanieczyszczenia mogą infiltrować do gruntu,
- zanieczyszczenia obszarowe - zanieczyszczenia spłukiwane opadami atmosferycznymi z terenów zurbanizowanych;
- zanieczyszczenia liniowe - zanieczyszczenia pochodzenia komunikacyjnego, wytwarzane przez środki transportu i spłukiwane z powierzchni dróg, oraz pochodzące z rurociągów, gazociągów, kanałów ściekowych, osadowych.

Stan wód powierzchniowych w obszarze gminy nie jest zadawalający - przeważa potencjał ekologiczny i stan chemiczny - poniżej dobrego. Wśród głównych źródeł zanieczyszczeń wskazywa-

ne są źródła rozproszone - związane z osadnictwem i niepełnym stopniem skanalizowania terenów lub nieodpowiednią infrastrukturą w tym zakresie. Struktura funkcjonalno-przestrzenna POG nie stwarza wzrostu zagrożeń dla środowiska gruntowo-wodnego i stanu czystości wód powierzchniowych - rzecznych ponieważ stopień rozwoju terenów zainwestowania nie jest duży a rozszerzenia obszarów w miejscach nie ingerujących w struktury hydrograficzne obszaru. Na dotrzymanie celów środowiskowych i utrzymanie stanu dobrego wód wpływ będą mieć przede wszystkim polityki sektorowe związane m.in. z budową infrastruktury kanalizacyjnej gminy jak i jakością zagospodarowania. Struktura funkcjonalno-przestrzenna zachowuje koryta i doliny cieków poza strefami związanymi z zainwestowaniem i budownictwem - strefy otwarte (SO), co docelowo (w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, decyzjach lokalizacyjnych) umożliwi zachowanie stref zieleni dla swobodnego przepływu wody w cieku i zapewnienia jej stref buforowych (obejmujących mi.in. związane z rzeką Ner siedliska łąkowe. Na stan jakości wód powierzchniowych w sposób skumulowany będzie oddziaływać cała gospodarka i jej wodochronność, w tym m.in. możliwość wprowadzania zadrzewień i ochrona już istniejących, ochrona istniejących podmokłości i oczek wodnych - w tym w ramach przeciwdziałania skutkom suszy.

Ryc. 5. Położenie na tle Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCZWP rzeczne)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Państwowych Baz Danych Przestrzennych, Państwowej Służby Hydrogeologicznej - CBDG HYDRO.

6.4.2. Stan wód poziemnych

W świetle prawa wodnego ocena ryzyka wynikającego z oddziaływań o pochodzeniu antropogenicznym stanowi jeden z filarów zarządzania gospodarką wodną, a ocena stanu wód powinna się odnosić do standardów określonych na podstawie ramowej dyrektywy wodnej. Ramowa dyrektywa wodna zobowiązał do wyznaczania celów ochrony dla jednolitych części wód podziemnych (JCZWPd), które mają zostać osiągnięte za pomocą dopieranych środków.

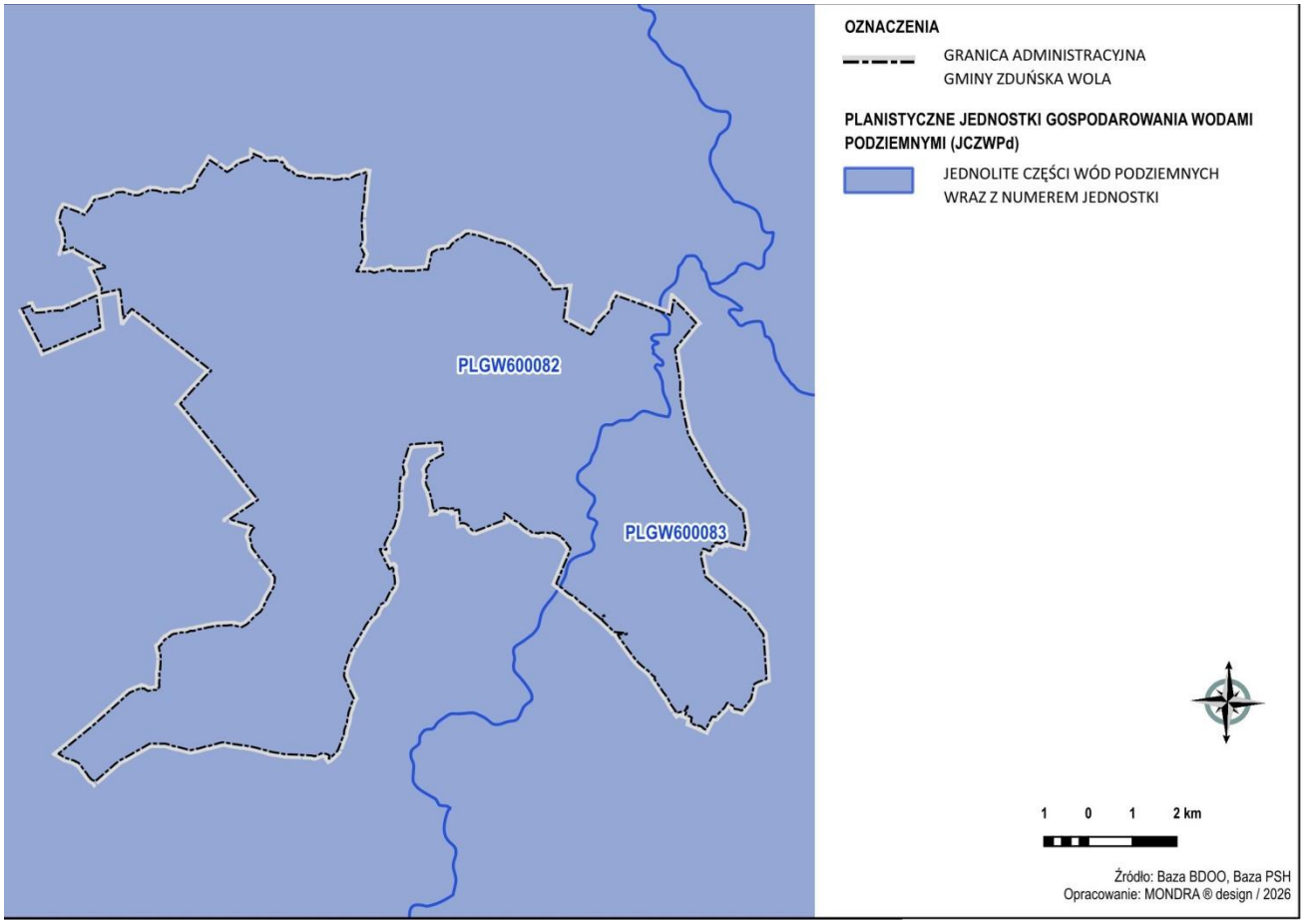
Jednolita Część Wód Podziemnych (JCZWPd) stanowi planistyczną jednostkę gospodarowania wodami podziemnymi - stanowi obszar obejmujący wody podziemne, które występują w warstwach wodonośnych, o porowatości i przepuszczalności. **Według Ramowej Dyrektywy Wodnej obszarami odniesienia w zarządzaniu zasobami wód podziemnych są jednolite części wód podziemnych (JCWPd).** Zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną (RDW) oraz ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne - celem środowiskowym dla JCZWPd jest zapobieganie lub ograniczenie odprowadzania do niej zanieczyszczeń; zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa stanu oraz ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnienie równowagi między poborem a zasilaniem wód, tak by osiągnąć i utrzymać i dobry stan wód. Badanie stanu wód podziemnych jest realizowane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

W nawiązaniu do tego podziału gmina Zduńska Wola zlokalizowana jest w obrębach Jendolitych Części Wód Podziemnych nr 82, 83.

JCWPd nr 82 (PLGW600072) - zajmuje całkowitą powierzchnię 2809 km^2. Na obszarze JCWPd nr 82 wyróżnia się piętra wodonośne: czwartorzędowe, kredowe i jurajskie. System przepływu w jurajskim piętrze ma charakter regionalny. Spływ wód podziemnych odbywa się generalnie z kierunku południowego. Zasilanie piętra odbywa się na drodze przesączania z wyżej ległych poziomów wodonośnych oraz dopływu wód ze stref wychodni warstw wodonośnych. System przepływu w kredowym piętrze ma charakter regionalny. Spływ wód podziemnych odbywa się generalnie z kierunku południowo - zachodniego od wododziału do Warty. Zasilanie piętra odbywa się na drodze przesączania z wyżej ległych poziomów wodonośnych oraz dopływu wód z obszarów wyżynnych na południu. Czwartorzędowe piętro wodonośne posiada system przepływu o charakterze lokalnym. Strefami zasilania są Wysoczyzny Złoczewska, Łaska i Turecka oraz Wyżyna Wieluńska. Główną bazę drenażu stanowi Warta, która płynie w Kotlinie Szczercowskiej i Sieradzkiej. Wody podziemne drenowane są przez tę rzekę lub w zlewniach drugiego rzędu należących do rzek m.in. Widawki oraz Prosny. Poziomy wodonośne zasilane są na drodze infiltracji opadów atmosferycznych lub, w przypadku poziomów głębszych, przez przesączanie się wód z nadległych poziomów wodonośnych.

JCWPd nr 83 (PLGW600072) - zajmuje całkowitą powierzchnię 2 415 km^2. Zasilanie wód podziemnych odbywa się w wyniku infiltracji wód opadowych, w granicach poziomu czwartorzędowego oraz na wychodniach poziomów starszych. Granica JCWPd na biegnie wzdłuż działów wód powierzchniowych/podziemnych. Naturalnymi strefami drenażu wewnątrz JCWPd są rzeki i cieki powierzchniowe z tym, że dla głębiej położonych warstw wodonośnych jest to rzeka Warta. Funkcję drenażu pełnią także liczne ujęcia wód podziemnych (wyrobiska górnicze w odkrywkach – najwięk-

sze to kopalnia Bełchatów, studnie wiercone i kopane oraz źródła). Kierunki krążenia wód podziemnych są często skomplikowane, głównie ze względu na tektonikę plikatywną i dysjunktywną, zróżnicowaną litologię i stopień diagenezy warstw wodonośnych, zatem przepuszczalność i zasobność wodną poziomów. Na ogół jednak wody wszystkich pięter/poziomów wodonośnych odpływają do naturalnych stref drenażu. Oddziaływanie ujęć wód podziemnych i odwadnianie wyrobisk zaburza ten kierunek tylko lokalnie na niewielkich obszarach - wtedy tworzą się lokalne leje depresji.

Ryc. 6. Ujęcie wód podziemnych zaopatrujące wodociąg miejski w odniesieniu do planistycznych jednostek gospodarowania wodami
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Państwowych Baz Danych Przestrzennych, Informatycznego Systemu Osłony Kraju - ISOK,

Stan ilościowy

Cel ilościowy to zapewnienie równowagi między poborem a zasilaniem wód podziemnych, natomiast stan chemiczny i kryteria jego oceny stanowią przedmiot dyrektywy w sprawie wód podziemnych. Do 3 czynników wpływających na stan ilościowy wód podziemnych zalicza się: zasoby wodne w ujęciu poboru wody podziemnych, głębokość zwierciadła wód podziemnych i kierunek przepływu wód podziemnych. Zmiana poszczególnych składowych zagraża nie tylko celom ilościowym wyznaczonym dla JCZWPd ale również osiągnięciu pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych związanych z daną jednostką.

Obiekty służące do ujmowania wód podziemnych (gminne ujęcie wód podziemnych) nie stanowią zagrożenia dla stanu ilościowego zasobów wód podziemnych. Szacowane zasoby dyspozycyjne znacząco przekraczają pobór wód na potrzeby komunalne gminy. Gminne ujęcia wód podziemnych, zaopatrujące wodociąg gminny, objęte jest ochroną na podstawie *ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne*. Ujęcie ma zapewnioną strefę ochrony bezpośredniej, co eliminuje zagrożenie punktowych zanieczyszczeń wód podziemnych.

Projekt Planu ogólnego Zduńska Wola dopuszcza w założeniach realizację zbiorników wodnych na ciekach lub pozostawienia naturalnych podmokłości (naturalne zbiorniki retencyjne). Zbiorniki te będą niewielkie i mają założenie dotyczące retencjonowania wód powierzchniowych, na znacząco uregulowanych ciekach (Ner, Jasieniec) w celu zwiększenia przepływu wody w ciekach. Nie zakłada się znaczącej infrastruktury piętrzącej na ciekach - wyłącznie w skali umożliwiających lokalna retencję wody. Powyższe nie będzie realizowane w skali mogącej zagrozić stanowi wód podziemnych. Przedsięwzięcie będzie mieć charakter pozytywny, w szczególności w odniesieniu do stanu wód powierzchniowych, lokalnej retencji wód oraz mikroklimatu miasta.

Stan jakościowy

Wody podziemne są w mniejszym stopniu zagrożone zanieczyszczeniami niż wody powierzchniowe. Pomimo braku bezpośredniego kontaktu wód podziemnych z czynnikami zewnętrznymi, ich jakość może ulec pogorszeniu w wyniku przenikania zanieczyszczeń antropogenicznych, infiltracji gorszych jakościowo wód podziemnych, a także w wyniku sytuacji awaryjnych. Na jakość wód podziemnych może mieć wpływ rejon wydobycia oraz głębokość ujmowanej warstwy wodonośnej. Jest to spowodowane zarówno warunkami przyrodniczymi, jak i negatywnym wpływem cywilizacji na środowisko naturalne, w tym również na wody podziemne. Do potencjalnych źródeł zanieczyszczeń wód podziemnych należą:

- obszarowe źródła zanieczyszczeń, w tym obszary intensywnego użytkowania rolniczego, obszary objęte zasięgiem zalania powodziowego, obszary zurbanizowane,
- punktowe źródła zanieczyszczeń np. składowiska odpadów komunalnych i przemysłowych, nieeksploatowane ujęcia wód podziemnych, działalność górnicza, miejsca zrzutów ścieków komunalnych i przemysłowych.

Zasoby dyspozycyjne wód podziemnych w obszarze miasta zostały zaliczone do klasy IIa - wód o dobrej jakości - stanowią wody wymagające prostego uzdatniania ze względu na nieznaczne przekroczenie dopuszczalnych wartości nie więcej niż dwu z następujących wskaźników jakości: Fe, Mn, barwa i mętność.

Główny poziom wodonośny stanowi piętro górnokredowe, charakteryzujące się niskim stopniem zagrożenia. Poziom wodonośny występuje tu na głębokości powyżej 50 m, pod nakładem utworów izolujących, które stanowią wystarczającą ochronę wód poziemnych. Obiekty gospodarcze zlokalizowane w obszarze nie stanowią zagrożenia dla wód tego poziomu, mogą być potencjalnie niebezpieczne dla wód powierzchniowych oraz podrzędnych, użytkowych warstw wodonośnych w

utworach czwartorzędu. Uwzględniając pochodzenie źródeł, tworzących potencjalne ogniska zanieczyszczeń wód podziemnych, wskazuje się na trzy typy ognisk: komunalne, przemysłowe, rolnicze.

Biorąc pod uwagę rodzaj i intensywność zagospodarowania gminy Zduńska Wola należy stwierdzić, ze miasto charakteryzuje niski stopień zagrożenia dla jakości wód podziemnych.

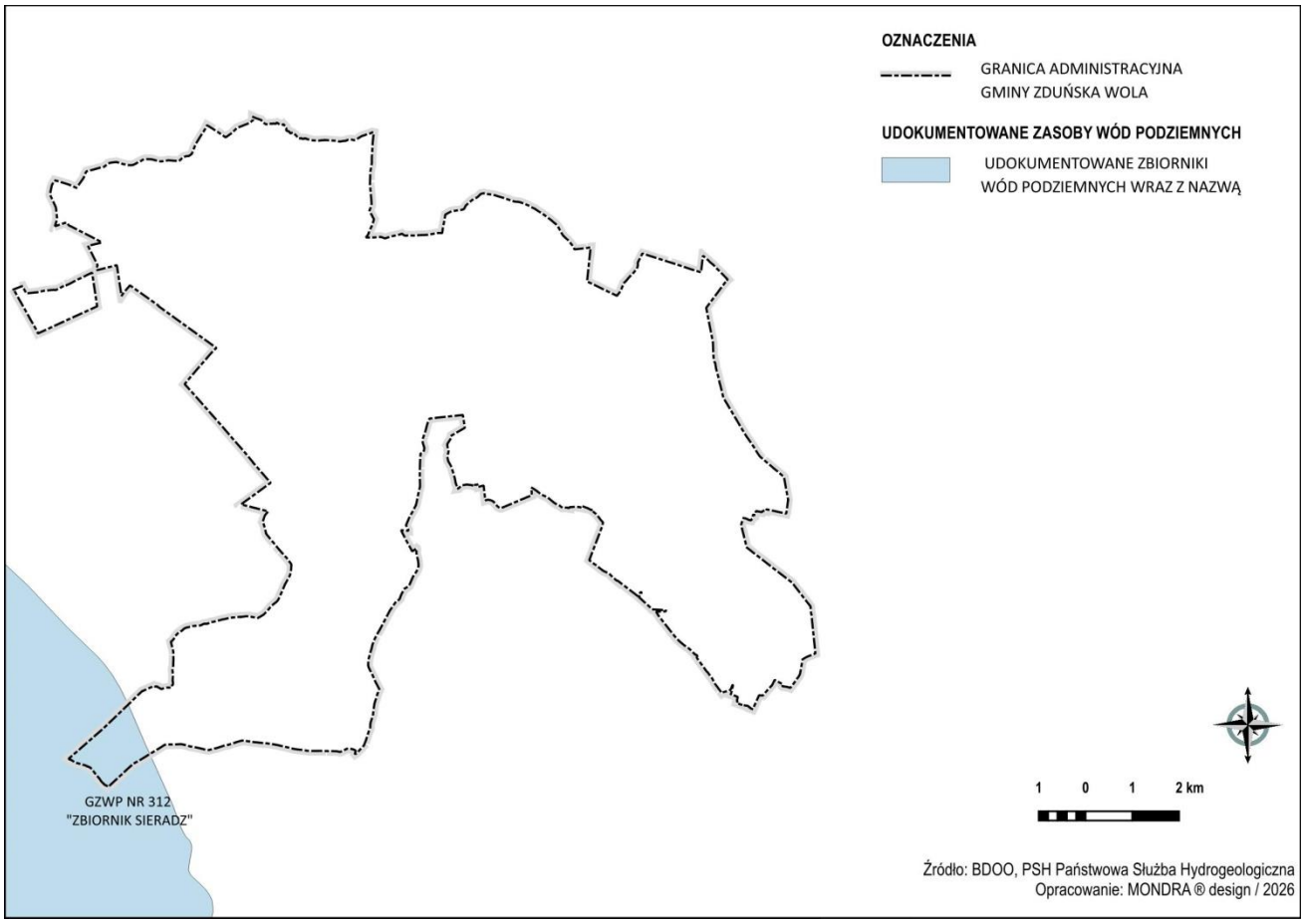
Struktura funkcjonalno-przestrzenna POG Zduńska Wola nie będzie się wiązać z powstawaniem nowych negatywnych oddziaływań na bilans i jakość wód podziemnych. Obszar jest zasobny w wody poziemne o dobrym składzie chemicznym. Czas oddziaływania na wody podziemne, z wyłączeniem punktowych źródeł zanieczyszczeń, jest zawsze długoterminowy i pośredni. Gmina nie projektuje stref, znacząco zwiększających ekspansję terenów zabudowy. Planowane strefy gospodarcze SP, ze względu na skalę stref funkcjonalnych jak i ich położenie (dostosowane do struktur hydrogeologicznych), również nie będą stanowić bezpośredniego źródła negatywnych oddziaływań na zasoby wodne - podziemne. Ponadto w gminie nie są projektowane obszary wielkotowarowej produkcji rolniczej o skali odbiegającej od dotychczasowych kierunków jej rozwoju przestrzennego, co nie będzie się wiązało z intensyfikacją zanieczyszczeń - w szczególności obszarowych - mogących zagrażać stanowi wód podziemnych.

Podsumowując, POG Zduńska Wola nie tworzy ram dla realizacji przedsięwzięć, których realizacja wpłynęłaby negatywnie na stan wód podziemnych, w wymiarze jakościowym i ilościowym. Ustalenia mają charakter pozytywny, o stałej sile oddziaływania, w wymiarze długoterminowym.

6.4.3. GZWP i ich strefy ochronne

Gmina Zduńska Wola jest częściowo położona w zasięgu występowania udokumentowanego GZWP nr 312 „Zbiornik Sieradz".

Realizacja zabudowy wiąże się z ogólnym zmniejszaniem się powierzchni biologicznie czynnej na rzecz terenów utwardzonych w ogólnej strukturze miasta, co pośrednio wpływa na warunki infiltracji powierzchniowej i może częściowo skutkować zwiększeniem się spływu powierzchniowego. Jednocześnie na ostateczne warunki gruntowo-wodne terenów zabudowy będzie mieć wpływ przyjęta forma zagospodarowania działek, w tym rozwiązania odprowadzania wód opadowych oraz lokalnej retencji wody. Prace budowlane są również związane z przekształcaniem profilu glebowego, zmianami fizyczno-chemicznymi gruntów prowadzącymi do kształtowania się gleb typowo antropogenicznych terenów zabudowanych. Rozwój zainwestowania wpływa na zwiększenie zapotrzebowania na systemy infrastruktury technicznej, w tym gospodarki odpadami. Wraz ze wzrostem zainwestowania terenów będzie wzrastać ilość produkowanych w obszarze odpadów, wymagających odbioru i utylizacji. Wydolność systemu gospodarki odpadami gwarantuje zmniejszenie zagrożenia wynikającego z zanieczyszczenia środowiska, w tym terenów sąsiednich, odpadami komunalnymi. Ze względu na przeznaczenie wielkość tych oddziaływań będzie niska w skali gminy, w związku z powyższym, charakter tych oddziaływań jest też trudny do określenia na etapie niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko.

Ryc. 7. Położenie na tle zasięgu udokumentowanego GZWP nr 401 - Niecka Łódzka
Źródło: opracowanie własne na podstawie Państwowych Baz Danych Przestrzennych, Państwowej Służby Hydrogeologicznej - CBDG HYDRO.

6.5. POWIERZCHNIA ZIEMI I ZASOBY NATURALNE

Wykorzystywanie zasobów naturalnych stanowi zapotrzebowanie na surowce i materiały podrzędne do realizacji oraz eksploatacji przedsięwzięcia, w tym możliwość zajęcia terenu pod planowaną inwestycję lub uniemożliwienie korzystania z surowców naturalnych, znajdujących się w danej lokalizacji. Ze względu na charakter dokumentu podlegającego ocenie tj. plan ogólny gminy, którego głównym celem jest wyznaczenie stref planistycznych (celem pośrednim - wyznaczenie obszarów uzupełnienia zabudowy), ocenianym zasobem naturalnym jest ziemia tj. tereny zajęte pod wyznaczone strefy planistyczne, w odniesieniu do terenów gruntów rolnych i leśnych oraz uwzględnienie zagadnienia związanego z surowcami naturalnymi i możliwościami ich eksploatacji.

6.5.1. Powierzchnia ziemi

Gleba i powierzchnia ziemi, szczególnie grunty rolne i leśne, powinny być chronione przez nadmierną ingerencją człowieka. Regulują to przepisy prawne wielu ustaw, min.: *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*, która jako środki ochrony powierzchni ziemi wymienia m.in.: racjonalne jej gospodarowanie, zachowanie funkcji środowiskowych, gospodarczych, spo-

łecznych i kulturowych, zapobieganie zanieczyszczeniu substancjami powodującymi ryzyko oraz remediację, zachowanie jak najlepszego stanu gleby, minimalizacji stopnia i łagodzenia skutków zasklepiania gleby, zapobieganie ruchom masowym ziemi i ich skutkom, przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Obszar gminy Zduńska Wola znajduje się poza obszarami wpisanymi do wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz poza obszarami wpisanymi do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. W mieście nie zidentyfikowano również zagrożenia osuwiskami.

Plan ogólny gminy Zduńska Wola nie przewiduje stref związanych z wielkoobszarowi przekształceniami powierzchni ziemi, w tym inwestycji liniowych związanych z inwestycjami celu publicznego o znaczeniu krajowym i/lub regionalnym.

Skala rozwoju przestrzennego, wynikająca ze struktury funkcjonalno-przestrzennej projektu POG nie wskazuje na możliwość wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływaniach (wtórnych i/lub skumulowanych) na powierzchnię ziemi. Strefy funkcjonalne Planu ogólnego gminy nie ingerują również w główne formy morfogenetyczne ukształtowania terenu.

Działalność budowlana zawsze jest związana z możliwością awarii sprzętu budowlanego, co powoduje ryzyko zanieczyszczenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi. Ryzyko wystąpienia awarii jest jednak niewielkie, a przy zachowaniu odpowiednich środków zapobiegawczych z praktycznego punktu widzenia, można je całkowicie wykluczyć.

Realizacja przeznaczenia terenów będzie wiązała się z dalszym lokalnym przekształcaniem rzeźby terenu, w wyniku dostosowania terenu pod zabudowę oraz nasypów budowlanych. Oddziaływanie to będzie bezpośrednio wpływać na powierzchnię ziemi, jednak oddziaływanie to będzie to będzie pomijalnie niskie w odniesieniu do form ukształtowania terenu gminy.

6.5.2. Zasoby gruntów rolnych i gruntów leśnych

Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych zawiera szczegółowe wymagania dla tych rodzajów gruntów. Ochrona gruntów rolnych polega na:

- ograniczeniu przeznaczania ich na cele nierolnicze i nieleśne;
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstających w skutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi; rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze;
- zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych;
- ograniczeniu zmian naturalnego ukształtowania ziemi.

Jednocześnie ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych wymaga, by na cele nierolnicze i nieleśne przeznaczać głównie grunty, które w ewidencji gruntów są oznaczone jako nieużytki lub grunty o najniższych klasach przydatności produkcyjnej. Grunty klas I-III stanowią grunty chronione, których zmiana przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne może nastąpić wyłącznie na podstawie

miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, po uzyskaniu stosownych zgód w procedurze jego sporządzania.

Plan ogólny gminy Zduńska Wola uwzględnia, w ramach możliwości, konieczność ochrony gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych, w ramach ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Na potrzeby projektu Planu ogólnego gminy Zduńska Wola przeanalizowano udział gleb chronionych, na podstawie danych EGiB starostwa powiatowego w Zduńskiej Woli i mapy zasadniczej pozyskanej z Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego. W obszarze miasta występują użytki rolne III klasy bonitacyjnej (IIIa - grunty orne dobre i IIIb - grunty orne średnie), o łącznej powierzchni ok. 1480,4524 ha.

Zgodnie z *Ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r.* ochrona gruntów rolnych polega, w szczególności na ograniczeniu przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne. Ponadto przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne podlega dodatkowym ograniczeniom. Szczególnej ochronie podlegają grunty rolne o najwyższej bonitacji (klas I - III) tj. gleby orne najlepsze, bardzo dobre, dobre i średnio dobre. Przeznaczenie tych gleb klas I-III na cele nierolnicze i nieleśne wymaga zgody ministra, uzyskiwanej w procedurze sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz faktycznego wyłączenia z użytkowania na etapie budowlanym. Z ww. zgody zostały wyłączone grunty w granicach administracyjnych miast, jednak należy pamiętać o obowiązku faktycznego wyłączenia tych gruntów na poziomie budowlanym oraz ogólnych zasadach ochrony gruntów rolnych i leśnych.

Grunty chronionych klas bonitacyjnych, nie przeznaczone na cele budowlane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, zostały objęte strefami otwartymi (SO). Część gruntów, w ramach uzupełnienia istniejących terenów, znajduje się w strefach wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniowa jednorodzinną (SJ).

Plan ogólny gminy Zduńska Wola uwzględnia uwarunkowania rozwoju przestrzennego tj. grunty leśne. Przeważająca część gruntów leśnych została objęta strefami otwartymi (SO). Projekt nie stwarza ram dla inwestycji, których realizacja wpłynęłaby na uszczuplenie zasobów gruntów leśnych, projekt zawiera ustalenia strefowe chroniące kompleksy leśne przez ich zagospodarowaniem na cele nieleśne.

6.5.3. Zasoby surowców naturalnych

Na terenie gminy wiejskiej Zduńska Wola występują złoża piasków i żwirów oraz surowców ila-stych wykorzystywane w przemyśle budowlanym i ceramicznym. Są one genetycznie związane z budową geologiczną stanowiącą podstawowy składnik środowiska przyrodniczego obszaru. Zewnętrzną powłokę podłoża geologicznego tworzą polodowcowe utwory czwartorzędowe, a powszechnie występujące na powierzchni terenu osady tego okresu – piaski, żwiry i gliny – stanowią przedmiot działalności eksploatacyjnej, w tym na potrzeby lokalne.

Największe ze złóż kopalin znajdują się w północno-wschodniej oraz zachodniej części gminy. Kopaliną główną na obszarze gminy są piaski i żwiry - 15 z 20 złóż. Udokumentowane są również 4

kopaliny surowców ilastych oraz 1 kopalina surowców kwarcowych. Dominującymi stanami zagospodarowania złóż są złoża z zaniechaną eksploatacją – 9 oraz złoża rozpoznane szczegółowo – 6. Sporadycznie pojawiają się złoża zagospodarowane (3), złoża rozpoznane wstępnie (1) oraz złoża eksploatowane okresowo (1).

Struktura funkcjonalno-przestrzenna Planu ogólnego gminy Zduńska Wola uwzględnia strefy górnictwa (SG), które objęły udokumentowane miejsca lokalizacji surowców naturalnych w gminie.

Jednym z przykładów działań kompensujących może być rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych. Rekultywacja zazwyczaj odnosi się do powierzchni ziemi, w tym do terenów przekształconych w wyniku działalności górniczej.

Powszechnie przyjmuje się, że eksploatacja surowców naturalnych jest szkodliwa dla środowiska, gdyż nieodwracalnie przekształca teren, dokonuje zmian w szacie roślinnej a także zmienia stosunki wodne. Niesie ona jednak za sobą również zmiany pozytywne - nieczynne wyrobiska stają się siedliskami dla licznych gatunków roślin i zwierząt, bywają zagrożone na innych obszarach, co w perspektywie długoterminowej - wzbogaca bioróżnorodność. Wyrobiska mogą też stanowić enklawy korytarzy ekologicznych a prawidłowo przeprowadzona rekultywacja terenów może wzbogacić obszar o nowe zbiorniki wodne (rekultywacja w kierunku wodnym), dać możliwość odnowienia drzewostanów (rekultywacja w kierunku leśnym) lub stać się cennym elementem lokalnej turystyki i rekreacji. Zatem jeśli planowana działalność górnicza nie koliduje w sposób bezpośredni z wybranymi elementami lub cechami środowiska - nie powinna być traktowana jako wyłącznie oddziaływanie negatywne.

6.6. KRAJOBRAZ I ZABYTKI

Oddziaływanie zainwestowania osadniczego na krajobraz, w tym przedsięwzięć w zakresie rozwoju produkcji i usług, będzie w dużej mierze zależne od formy architektonicznej planowanej zabudowy, której ocena jest możliwa dopiero na etapie koncepcji budowlanej. Lokalizacja wskazanych terenów nie stanowi lokalizacji konfliktowej w odniesieniu do ochrony walorów krajobrazu kulturowego oraz lokalnego dziedzictwa. Tereny te znajdują się poza strefami ochronnymi, w tym widokowymi, co pozwala stwierdzić, że wskazana lokalizacja nie jest konfliktowa z celami ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków miasta. Ustalenia POG nie przewidują nowych bardzo terenochłonnych obszarów rozwoju budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego i przemysłowego, którego realizacja byłaby niezgodna z krajobrazem miasta lub dotychczasową polityką przestrzenną. Rozwój miasta ma następować poprzez kontynuację cech środowiska kulturowego. Ustalenia Planu ogólnego gminy uwzględniają obiekty podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

Ustalenia analizowanego projektu POG będą oddziaływać w sposób pozytywny na zabytki i inne elementy dziedzictwa kulturowego gminy, w sposób pośredni i skumulowany z ustaleniami miej-

scowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz ich zmian, sporządzonych w oparciu o ustalenia analizowanego aktu planowania przestrzennego.

Audyt Krajobrazowy Województwa Łódzkiego został przyjęty *uchwałą nr XIII/150/25 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 15 kwietnia 2025 r. w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa łódzkiego* i wszedł w życie 1 lipca 2025 r. Przyjęcie ustawy jest elementem wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. W ramach audytu krajobrazowego w województwie łódzkim wydzielono 1281 jednostek krajobrazowych, z których większość to krajobrazy równinne. Zostały one sklasyfikowane według następujących grup: Krajobrazy przyrodnicze; Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe; Krajobrazy kulturowe. Plan ogólny gminy Zduńska Wola zachowuje zgodność z wnioskami i rekomendacjami dokumentu.

W gminie Zduńska Wola wyznaczono dwa krajobrazy priorytetowe:

- Dolina Warty na odcinku Strońsko-Warta
- Las Rafałówka

Krajobraz priorytetowy Dolina Warty na odcinku Strońsko-Warta to krajobraz przyrodniczy (wód powierzchniowych z systemem wód płynących) położony w gminach: Warta, Sieradz, Sieradz (gmina miejska), Zapolice i Zduńska Wola – obręb Piaski. Obszar krajobrazu priorytetowego pokrywa się częściowo z istniejącymi formami ochrony przyrody: Nadwarciańskim obszarem chronionego krajobrazu oraz parkiem krajobrazowym Międzyrzecza Warty i Widawki. Jego powierzchnia wynosi 2164,06 ha z czego jedynie 158,6 ha znajduje się w granicach gminy Zduńska Wola. Krajobraz doliny Warty na odcinku Strońsko – Warta stanowi mozaikę siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy. Hydrograficznie jest to obszar z typową dla rzek Polski Środkowej doliną meandrującej rzeki w jej środkowym biegu, a rzeźba terenu jest jednorodna – dolinna, zalewowa. Największą część krajobrazu zajmują łąki i pastwiska – 54,57 %, liczne są również grunty orne 18,99% i lasy 11,25%. Pozostałe pokrycie terenu to sady i plantacje, wody, obszary podmokłe, obszary zabudowane i obszary pozostałe.

Krajobraz priorytetowy Las Rafałówka to krajobraz przyrodniczy (leśny z przewagą siedlisk borowych) położony w gminach: Pęczniew, Sieradz, Sieradz (gmina miejska), Szadek, Warta i Zduńska Wola – obręby Annopole Nowe, Annopole Stare, Izabelów, Rębieskie Nowe, Rębieskie Stare, Tymienice, Wojsławice, Zamłynie i Zborowskie. Krajobraz zajmuje powierzchnie 9007,34 ha z czego 1556 ha znajduje się w gminie Zduńska Wola. Las Rafałówka to krajobraz leśny z przewagą siedlisk borowych porastających znaczne obszary wydmowe. W rezerwacie występującym w południowo-wschodniej części obszaru stwierdzono 121 gatunków roślin, m.in. w runie można spotkać gajowca żółtego, marzankę wonną, konwalię majową czy kopytnika pospolitego. Na terenie przeważają krajobrazy równinne i faliste. Przeważającą część krajobrazu zajmują lasy – aż 88,6%. Pozostałe pokrycie terenu to: grunty orne, łąki i pastwiska, sady i plantacje, wody, obszary podmokłe, obszary zabudowane i obszary pozostałe.

6.7. ODDZIAŁYWANIA SKUMULOWANE

Oddziaływanie skumulowane realizacji inwestycji w wyznaczonej strukturze funkcjonalno-przestrzennego gminy Zduńska Wola będzie obejmować przede wszystkim następujące skutki środowiskowe, o charakterze w większości pozytywnym:

- **Zamiany w użytkowaniu gruntów** – zmniejszenie się gruntów użytkowanych rolniczo, spowodowane rozwojem budownictwa oraz zainwestowania produkcyjno-usługowego. Oddziaływanie będzie mało intensywne ze względu na niewielką skalę planowanych przekształceń. Większość terenów stanowiących rezerwę budowlaną stanowią tereny uzupełnień istniejących struktur osadniczych. Kontynuacja istniejących układów przestrzennych miasta jest korzystnym zjawiskiem, w szczególności w zakresie kształtowania ładu przestrzennego, wpływającego na jakość życia mieszkańców w okresie długoterminowym a także ochronę krajobrazu oraz ułatwia realizacji zadań infrastrukturalnych w zakresie uzbrojenia terenów.
- **Zmiany w krajobrazie -** poprzez jego dalsze przekształcenia w wyniku rozwoju osadniczego i gospodarczego oraz poprzez jego ochronę polegającą na wdrożeniu wytycznych dotyczących ochrony elementów środowisko, kształtowanie systemu przyrodniczego (w tym powiązań ekologicznych), co spowoduje skumulowane i pozytywne oddziaływanie na krajobraz. Plan ogólny gminy nie ingeruje w ukształtowane struktury przyrodnicze a jego ustalenia należy traktować jako ustalenia o charakterze ochronnym (udział stref otwartych, ograniczających rozwój zabudowy i zainwestowania w głąb najbardziej cennych przyrodniczo obszarów).
- **Ochronę przed suszami hydrologicznymi i rolniczymi** - poprzez prowadzenie racjonalnej gospodarki wodami, uwzględniającej działania przyczyniające się do zwiększenia retencji gruntowej w ramach przeciwdziałania skutkom suszy, jak i gospodarowania zasobami wodnymi. Wyznaczenie stref otwartych daje podstawy do ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wspomagających działania na rzecz ochrony przed negatywnymi skutkami zagrożenia suszą. Profil uzupełniający dopuszczający tereny zielni urządzonej zapewnia możliwość realizacji form urządzonej zielni, uzupełniającej system terenów biologicznie czynnych.

7. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć wynika z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic oraz te realizowane dalej i charakteryzujące się znaczącym zasięgiem oddziaływania. Gmina Zduńska Wola nie jest położona w obszarze przygranicznym. Zakres i charakter wyznaczonych stref planistycznych nie tworzą ram dla inwestycji, których środowiskowe skutki realizacji mogłyby mieć znaczenie transgraniczne. Na etapie niniejszej prognozy nie wskazuje się na możliwość transgranicznego oddziaływania ustaleń Planu ogólnego gminy Zduńska Wola, w szczególności o charakterze negatywnym, na środowisko.

8. REKOMENDACJE DLA PROJEKTU

8.1. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE - MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ ZNACZĄCO NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW

Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie dotyczy tylko terenów, na których w efekcie realizacji zapisów ustaleń dokumentu planistycznego wystąpi znaczące negatywne oddziaływanie, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru. Prognoza nie wykazała możliwości wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań. Projekt nie wymaga określenia rozwiązań alternatywnych, w zakresie wydzielonych stref planistycznych, obszarów uzupełnienia zabudowy czy ustalonych gminnych standardów urbanistycznych.

Plan ogólny gminy Zduńska Wola wyznaczając w ustalony sposób strukturę funkcjonalno-przestrzenną, wpisuje się w zasadę zrównoważonego rozwoju tj. *integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń*, zdefiniowana w art. 3 pkt 50 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Ocenia się, ze rozwiązania przyjęte w dokumencie mają w większości charakter pozytywny, o stałej sile oddziaływania, w perspektywie długoterminowej.

W związku z powyższym nie jest wymagane przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem analizowanego projektu. Plan ogólny gminy Zduńska Wola w przedłożonej do oceny formie stanowi akt planowania przestrzennego - narzędzie systemowe planowania przestrzennego - uwzględnia konieczność ochrony zasobów środowiska, opierają się w swoich założeniach rozwojowych o zasoby środowiska. Dla analizowanego dokumentu proponowanie rozwiązań alternatywnych nie jest konieczne i uzasadnione.

8.2. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Propozycje monitoringu powinny być dostosowane do rodzaju przedsięwzięcia, a jego zakres w wielu aspektach zależny od obowiązujących przepisów prawnych. Po dokonaniu oceny projektowanego dokumentu, jego powiązań z innymi dokumentami oraz możliwych do wystąpienia oddziaływań realizacji jego ustaleń, nie proponuje się odrębnej analizy skutków realizacji przedmiotowego projektu. Realizacja ustaleń projektu nie będzie generować negatywnych oddziaływań na środowisko w skali i wielkości wymagającej specjalistycznego monitoringu. Warunki monitoringu mogą zo-

stać ustalone na etapie przygotowania dokumentacji realizacyjnych poszczególnych przedsięwzięć i będą zawierać zestaw odpowiednich wskaźników umożliwiających kontrolę realizacji zadań. Monitoring oddziaływań polega na pomiarze wielkości i intensywności oddziaływań związanych z realizacją, eksploatacją czy likwidacją przedsięwzięcia. Polega m.in. na pomiarach hałasu, poziomu stężeń substancji czy natężeń energii (promieniowania elektromagnetycznego, temperatury, promieniowania jonizującego, hałasu). Może odbywać się różnymi metodami i dotyczyć różnych elementów środowiska. Zazwyczaj są to analizy chemiczne lub biologiczne. Monitoringi środowiska, prowadzone są przez odpowiednie jednostki, m.in:

- Państwowy Monitoring Środowiska, będący jednolitym system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska, wspomaga działania na rzecz ochrony środowiska, poprzez systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o jakości elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów.
- W zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są jednostki administracyjne i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, a w zakresie ochrony przyrody Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Lasy Państwowe oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska (IMGW, RZGW). Monitoring środowiska prezentowany jest też corocznie w raportach WIOŚ.

Natomiast obowiązek prowadzenia monitoringu zagospodarowania przestrzennego to obowiązek administracji samorządowej. Analizę zgodności wykorzystywania przestrzeni wskazane jest dokonać metodami GIS, wykorzystując w tym celu najbardziej aktualne mapy zasadnicze i zdjęcia lotnicze. Umożliwi to sprawne zarządzanie zasobami gminy z zachowaniem zasad ochrony środowiska.

9. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy ooś prognoza oddziaływania na środowisko zawiera streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym. Celem streszczenia sporządzonego w języku niespecjalistycznym „jest zapewnienie ogółowi społeczeństwa oraz osobom odpowiedzialnym za podejmowanie decyzji dostępu do kluczowych kwestii i wniosków zawartych w sprawozdaniu dotyczącym środowiska (prognozie oddziaływania na środowisko) oraz łatwego ich zrozumienia”. Streszczenie powinno zwierać najistotniejsze informacje zawarte w poszczególnych rozdziałach / częściach prognozy.

METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY:

→ W ramach niniejszej oceny (strategicznej oceny oddziaływania na środowisko) zostały przyjęte metody prognozy stanowiące model oparty na brytyjskich doświadczeniach z oceną polityk (*policy appraisal*) ponieważ prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy aktu planowania

przestrzennego, wytyczającego ramy dla struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, z elementami ocen oddziaływania na środowisko.

ANALIZA I OCENA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU:

→ Analizowany dokument stanowi projekt Planu ogólnego gminy Zduńska Wola, będący nowym aktem planowania przestrzennego, obowiązkowym do sporządzenia w granicach administracyjnych gminy. Wyznacza strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy w oparciu o strefy planistyczne, pokrywające cały obszar gminy.
Przyjęta struktura funkcjonalno-przestrzenna będzie kształtować efektywną i czytelną przestrzeń, przy optymalnym wykorzystaniu zróżnicowania terytorium gminy. Realizacja ładu przestrzennego, w warunkach zrównoważonego rozwoju, realizowana będzie poprzez wyznaczone strefy planistyczne, przy uwzględnieniu obiektów i obszarów podlegających ochronie, na podstawie przepisów odrębnych i zasad ich zagospodarowania, wynikających z konieczność realizacji celów ich ochrony - uwarunkowań rozwoju przestrzennego.

POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU:

→ Odstąpienie od przyjęcia dokumentu miałoby skutki negatywne dla środowiska - Plan ogólny gminy jest obowiązkowym dokumentem sporządzanym dla jej obszaru. Brak jego przyjęcia skutkować będzie brakiem możliwości sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz ich zmian oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenów w obszarach nie pokrytych ustaleniami planistycznymi.

OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA, W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW

→ Analiza wykazała, że realizacja ustaleń POG Zduńska WOla nie przyczyni się do powstania nowych zagrożeń dla środowiska – znaczących negatywnych oddziaływań.

→ Prawidłowa realizacja założeń dokumentu przyniesie efekt pozytywny, stały, długoterminowy.

MOŻLIWE TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

→ Nie wskazuje się negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko realizacji struktury funkcjonalno-przestrzennej przewidzianej w Planie ogólnym gminy Zduńska Wola.

REKOMENDACJE DLA PROJEKTU

→ Nie jest wymagane przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem projektowanego dokumentu.

10. OŚWIADCZENIE KIERUJĄCEGO ZESPOŁEM AUTORÓW

PRACOWNIA URBANISTYCZNO-ARCHITEKTONICZNA
MONDRA® design Łukasz Woźniak

OŚWIADCZENIE KIERUJĄCEGO ZESPOŁEM AUTORÓW PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PLANU OGÓLNEGO GMINY ZDUŃSKA WOLA

Oświadczam, że jako autor kierujący zespołem autorów niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, posiadam odpowiednie wykształcenie i doświadczenie w sporządzaniu prognoz oddziaływania na środowisko, zgodnie z wymogami art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej, za złożenie fałszywego oświadczenia.

Łódź, 01.06.2026 r.
mgr gospodarki przestrzennej
Alicja Woźniak